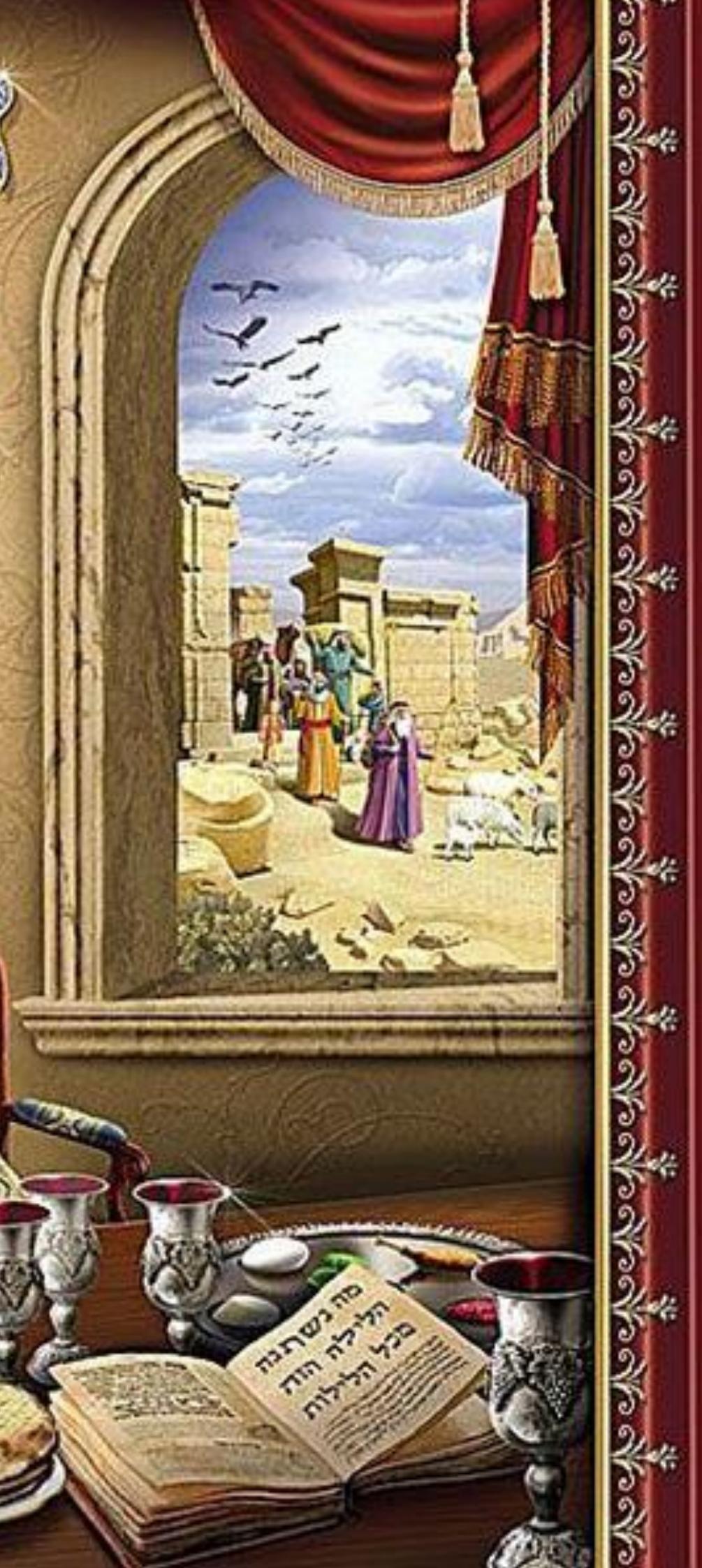

הַזָּרְבָּרָה

לִפְנֵי

פֶּסְחָה

הגדה של פסח

יובל עיי קהילת "מגwan" - באזל

בעריכת הרב עקיבא וינגרטן שליט"א

גרמנית: אסתר ברנס

פסח תש"פ

Haggadah Shel Pesach

Published by Migwan - Basel

Edited by Rabbi Akiva Weingarten

German: Esther Berns

Pesach 2020

הדלקת נרות Candle lighting - Zünden der Kerzen

*Baruch Atah Adonai, Eloheinu melech ha'olam,
asher kid'shanu b'mitzvotav, v'tzivanu l'hadlik
ner (shel Shabbat v'shel) Yom Tov.*

Blessed are You, Adonai our God, Ruler of the Universe, who has sanctified us with laws and commanded us to light the festival lights.

*Baruch atah Adonai, Eloheinu melekh ha'olam,
shehecheyanu vekiymanu, vehigi'anu lazman
hazeh.*

Blessed are You, Adonai our God, Ruler of the Universe, who has granted us life, sustained us and enabled us to reach this occasion.

ברוך אתה ייִשְׁעַתְנוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אשר קִדְשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ וְצִוְּנוּ לְהַדְלִיק נֵר (שֶׁל שְׁבָת וּשֶׁל) יוֹם
טוֹב.

Gesegnet seist Du, Gott, unser Gott, König des Universums, der uns geheiligt hat durch Seine Gebote, und uns befohlen hat, das Licht des (Schabbats und des) Jom Tow zu entzünden.

ברוך אתה ייִשְׁעַתְנוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שהחיינו וקייּנו
והגִּיעֲנוּ לְזֹמֵן תְּוֹהָר.

Gesegnet bist Du, Gott, unser Gott, König des Universums, der uns [diese Zeit] hat erleben lassen, und uns erhalten hat, und uns diese Zeit hat erreichen lassen.

הסדר The Seder

קדש

The blessing over wine

(Shabbat) Vay'hi erev
vay'hi voker yom hashi-
shi. Vay'chulu hashamayim
v'ha-aretz
v'choltzva'am. Vay'chal
Elohim bayom hashvi'i,
m'lachto asher asah,
vayishbot bayom hashvi-
i, mikol-mlachto asher asah.
Vay'vareich Elohim, et-yom
hashvi'i, vay'kadeish oto, ki vo
shavat mikol-mlachto, asher-bara
Elohim la-asot.

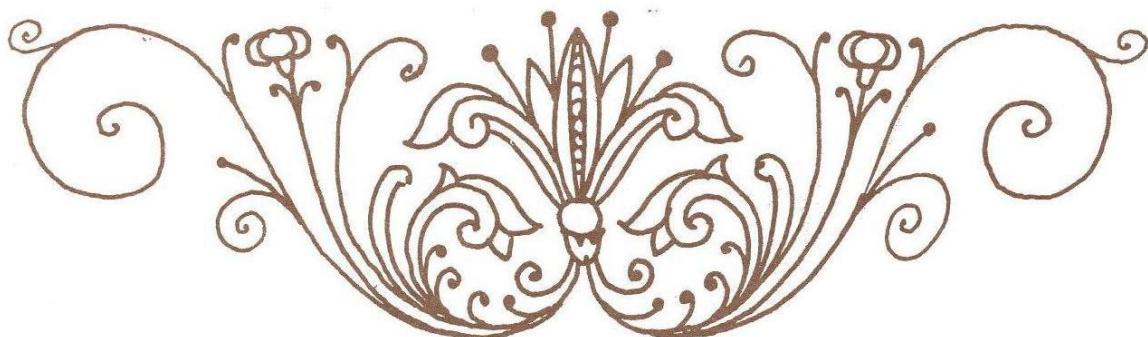
And there was evening and there was morning, the sixth day. Now the heavens and all their host were completed. And on the seventh day God finished the work of creation. And God blessed the seventh day and made it holy, for on that day God rested from work and ceased creating.

(לשבת) וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בָּקָר יוֹם הַשְׁשִׁי. וַיְכֻלּוּ הַשְׁמִינִים וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם. וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְׁבִּיעִי מְלָאכָתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבַּת בַּיּוֹם הַשְׁבִּיעִי מִפְּלָאָתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְׁבִּיעִי וַיְקָדַשׁ אֹתוֹ בְּיַד שְׁבַת מִפְּלָאָתוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לְעַשׂוֹת.

Der sechste Tag. Da waren vollendet Himmel und Erde und ihr ganzes Heer. Gott vollendete am siebenten Tag Sein Werk, das Er gemacht hatte, und ruhte am siebenten

Tag von all Seinem Werk, das Er gemacht hatte. Gott segnete den siebenten Tag und heiligte ihn, denn an ihm ruhte Er von all Seinem Werk, die Er erschaffen hatte.

*Savri Maranan ve'Rabanan ve' Rabotai.
Baruch atah Adonai, Eloheinu melech ha'olam,
borei p'rei hagafen.*

Blessed are You, Eternal our God, Ruler of the Universe, who creates the fruit of the vine.

*Baruch atah Adonai, Eloheinu melech ha'olam,
asher bachar banu mikol'am, v'rom'manu
mikol-lashon, v'kid'shanu b'mitzvotav, vatiten-
lanu Adonai Eloheinu b'ahavah (shabatot
limnuchah u) moadim l'simchah, chagim
uz'manim l'sason et-yom (hashabat hazeh
v'et-yom) chag hamatzot hazeh. Z'man
cheiruteinu, (b'ahavah,) mikra kodesh, zeicher
litziat mitzrayim. Ki vanu vacharta v'otanu
kidashta mikol ha'amim. (v'shabat) umo'adei
kod'shecha (b'ahavah uv'ratzon) b'simchah
uv'sason hinchalstanu. Baruch atah Adonai,
m'kadeish (h'shabbat v') Yisrael v'hazmanim.*

Blessed are You, Eternal our God, Ruler of the Universe, Who has chosen us from among all people, and languages, and made us holy through Your mitzvot, giving us lovingly [Shabbat for rest] festivals for joy, and special times for celebration, this [Shabbat and this] Passover, this [given in love] this sacred gathering to commemorate the Exodus from Egypt. You have chosen us, You have shared Your holiness with us among all other peoples. For with [Shabbat and] festive revelations of Your holiness, happiness and joy You have granted us [lovingly] joyfully the holidays. Blessed are You, God, Who sanctifies [Shabbat], Israel and the festivals.

סְכִירִי מַרְנָן וּרְבָנָן וּרְפּוֹתִי בָּרוּךְ אַתָּה יְ אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם בָּרוּךְ פָּרִי חֲנֹפָן.

Gesegnet seist Du, Gott, unser Gott, König des Universums, Schöpfer der Frucht des Weinstocks.

ברוך אתה ייְ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אשר בחר בנו מֶלֶךְ עַם וּרְאַמְנָנוּ מֶלֶךְ לְשׁוֹן וּקְדֻשָּׁנוּ בְמִצְוֹתָיו. וְתַתֵּן לְנוּ ייְ אֱלֹהֵינוּ בָּאָהָבָה (שְׁבָתוֹת לְמִנּוֹחָה) מְועָדים לְשִׁמְחָה, תְּגִימִים וּזְמִינִים לְשִׁשָּׁון, אַת יוֹם (הַשְׁבָּת הַזֶּה וְאַת יוֹם הַגְּמִצּוֹת הַזֶּה, זֶהן חֲרוֹתָנוּ (בָּאָהָבָה), מִקְרָא קָדֵשׁ, זֶכֶר לִיצְיאַת מִצְרָיִם. כִּי בָּנו בָּהָרָת וְאוֹתָנוּ קָדְשָׁת מֶלֶךְ הָעָם, (וְשְׁבָת) וּמוֹעָדי קָדְשָׁךְ (בָּאָהָבָה וּבְרָצָוֹן) בְּשִׁמְחָה וּבְשִׁשָּׁון הַגְּחִילָתָנוּ. **ברוך אתה ייְ, מַקְדֵּשׁ (הַשְׁבָּת)** יִשְׂרָאֵל וְחַזְמִינִים.

Gesegnet bist Du, Gott, unser Gott, König des Universums, der uns erwählte aus allen Völkern und uns erhab über alle Sprachen, und uns geheiligt hat mit Seinen Geboten. Du hast uns, Gott, unser Gott, in Liebe (Schabbattage zur Ruhe und) Feiertage zur Freude, Feste und bestimmte Zeiten zur Wonne gegeben, wie (diesen Schabbattag und) diesen Tag des Mazzot-Festes, die Zeit unserer Freiheit (in Liebe), ein Ruf zur Heiligung, Erinnerung an den Auszug aus Ägypten. Denn uns hast Du erwählt und geheiligt aus allen Völkern und (den Schabbat und) Deine heiligen Feste (in Liebe und Wohlgefallen) in Freude und Wonne als Erbe gegeben. Gesegnet bist Du, Gott, der (den Schabbat und) Israel und die Festtage heiligt.

*Baruch atah Adonai, Eloheinu melekh ha'olam,
shehecheyanu vekiymanu, vehigi'anu lazman
hazeh.*

Blessed are You, Adonai our God, Ruler of the Universe, who has granted us life, sustained us and enabled us to reach this occasion.

**ברוך אתה ייִהוָה מלך העולם, שהחיינו
וקיימנו ותהיינו לזמן תקופה.**

Gesegnet bist Du, Gott, unser Gott, König des Universums, der uns [diese Zeit] hat erleben lassen, und uns erhalten hat, und uns diese Zeit hat erreichen lassen.

הנני מוכן ומזמין לך מוצאות כום ראשון שהוא ברגע בשורת היישועה, שאמר הקדוש ברוך הוא לישראל והוציאתי אתכם מתחת סכנת מצרים.

וְרַחֵץ

Handwashing before eating the vegetables - Das Händewaschen für das Gemüse

נותלים ידים ואין מברכים

כְּרָפֶם

We take a piece of Karpas smaller then a Kezait, Dipp it into the salt water and say the following blessing. While saying the blessing we keep in mind that this blessing is also for the Maror we will later eat.

Baruch Atah Adonai, Eloheinu Melech ha-olam, borei p'ree ha-adama.

Blessed are You, Eternal our God, Ruler of the Universe, creator of the fruits of the earth.

Man nimmt weniger als ein Kesait vom Karpas, taucht es in Salzwasser ein und spricht den folgenden Segen. Während man diesen Segen spricht, sollte man daran denken, dass dieser Segen auch für die Maror, die später gegessen wird, gilt.

**ברוך אתה ייִהוָה מלך העולם, בורא פרי
הארד.**

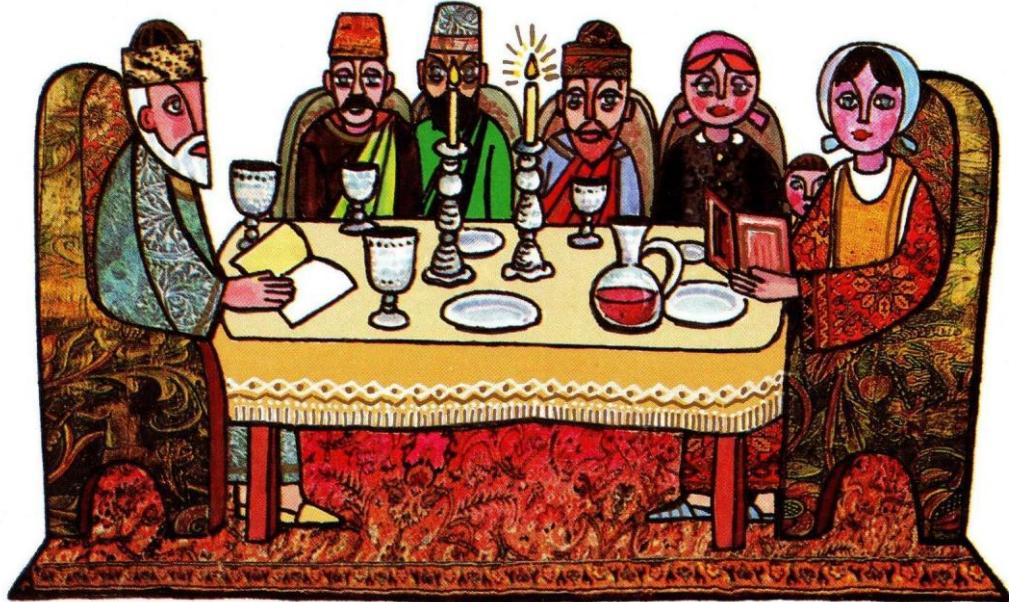
Gesegnet bist Du, Gott, unser Gott, König des Universums, der die Frucht der Erde erschafft.

יַחְזֵק

Breaking the middle matzah - Das Brechen der mittleren Mazza

We take the middle matzah and break it in two, the larger one we put away to eat later as the Afikoman and the smaller part we put back between the other two Matzot.

Man nimmt die mittlere Mazza und zerbricht sie in zwei Teile. Den grösseren Teil wickelt man in eine Serviette ein und bewahrt dies als Afikoman für später auf. Den kleineren Teil legt man zwischen die zwei andere Mazzot zurück.

מגיד Magid

Telling the story of Passover - Das Erzählen der Geschichte des Exodus

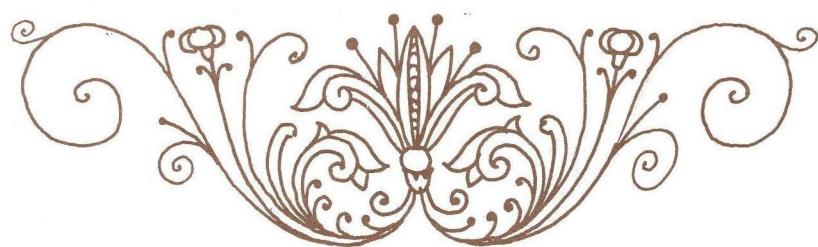
מגלה את המצוות, מגביה את הקערה ואומר בקול רם:

Ha lachma anya dee achalu avhatana b'ara d'meetzrayeem. Kol deechfeen yeitei v'yeichol, kol deetzreech yeitei v'yeefsach. Hashata hacha, l'shanah haba-ah b'ara d'yisra-el. Hashata avdei, l'shanah haba-ah b'nei choreen.

This is the bread of affliction, which our ancestors ate in the land of Egypt. Let all who are hungry come and eat. Let all who are in need, come and share the Pesach meal. This year, we are here. Next year, in the land of Israel. This year, we are slaves. Next year, we will be free.

הא לחמא עניה די אכלו אכחתנא באָרְעָא דמצרים. כל דכפין ייתי וויכל, כל דצראיך ייתי וויפסח. הַשְׂתָא הֲכָא, לְשָׁנָה חֲבָאָה באָרְעָא דִיּוֹשְׁרָאֵל. הַשְׂתָא עֲבָדִי, לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּנֵי חֶזְירָן.

Dies ist das Brot der Armut, die unsere Väter in Ägypten gegessen haben. Wer hungrig ist, komme und esse. Wer in Not ist, komme und feiere Pessach. Dieses Jahr sind wir hier – im nächsten Jahr im Land Israel. Dieses Jahr sind wir Sklaven – nächstes Jahr freie Menschen.

מִכְפָּה אֶת הַמְצֹות, מִזְגֵּן כָּס שְׁנִי וְכָאן חֲבָן אוֹ אֶחָד מִן הַמְסֻבִּים שׁוֹאָל:

Mah nish-ta-na ha-lai-lah ha-zeh mikol ha-lei-lot?

Why is this night of Passover different from all other nights of the year?

She-b'chol ha-lei-lot anu och'lin cha-meitz u-matzah. Ha-laylah hazeh kulo matzah.

On all other nights, we eat either leavened or unleavened bread, why on this night do we eat only matzah?

Sheb'chol ha-lei-lot anu och'lin sh'ar y'rakot. Ha-lai-lah h-azeh maror.

On all other nights, we eat vegetables of all kinds, why on this night must we eat bitter herbs?

Sheb'chol ha-lei-lot ein anu mat-beelin afee-lu pa-am echat. Ha-lai-lah hazeh sh'tei p'ameem.

On all other nights, we do not dip vegetables even once, why on this night do we dip twice?

Sheb'khol ha-lei-lot anu och-leem bein yo-shveen u-vein m'su-been, ha-lailah hazeh kulanu m'subeen.

On all other nights, everyone sits up straight at the table, why on this night do we recline and eat at leisure?

מה גְּשֻׁתְּנָה חָלִילָה תְּזָה מִכְלָה חָלִילּוֹת?

Wodurch wird diese Nacht von allen übrigen Nächten unterschieden?

שֶׁבְּכָל הַלְילּוֹת אָנוּ אָכְלִין חֲמִץ וּמַצָּה, חָלִילָה תְּזָה – כָּלּוּ מַצָּה.

In jeder anderen Nacht essen wir Gesäuertes und Ungesäuertes – diese Nacht nur Ungesäuertes?

שֶׁבְּכָל הַלְילּוֹת אָנוּ אָכְלִין שֶׁאָר יְרֻקּוֹת, – חָלִילָה תְּזָה מַרוֹן.

In jeder anderen Nacht essen wir allerlei Kräuter – diese Nacht nur Bitterkraut?

שֶׁבְּכָל הַלְילּוֹת אֵין אָנוּ מַטְבִּילִין אֲפִילּוּ פָּעָם אֶחָת, – חָלִילָה תְּזָה שְׁתִּי פָּעָם.

In jeder anderen Nacht brauchen wir nicht einmal einzutunken, wieso diese Nacht zwei Mal?

שֶׁבְּכָל הַלְילּוֹת אָנוּ אָכְלִין בֵּין יוֹשְׁבִין וּבֵין מַסְבִּין, – חָלִילָה תְּזָה בָּלָנו מַסְבִּין.

In jeder anderen Nacht essen wir sitzend oder angelehnt – diese Nacht alle angelehnt?

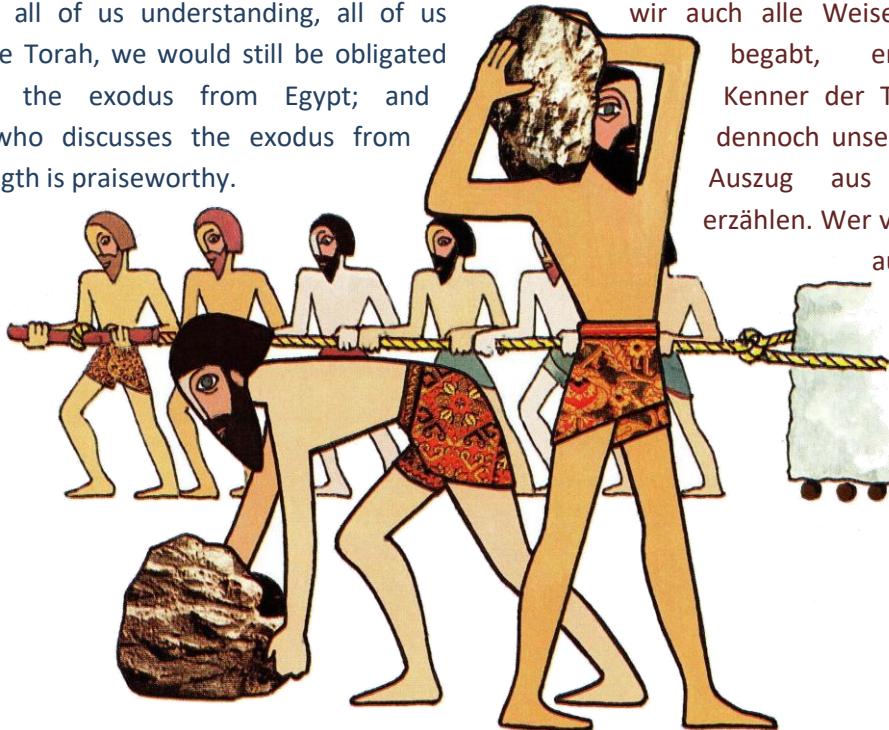
וְיַעֲשֵׂה לְלִבָּךְ

מגלים את המצוות ואומרים:

עָבָדים֙ הָי֒ינוּ לְפָרָעָה בְּמִצְרָיִם֙ וַיֹּצִיאָנוּ יְהֹוָה בְּבָדְחָנָה וּבְזַרְעוֹ גְּטוּיָה֙ וְאֶלְיוֹן֙ לְהֹזִיאָה֙ תְּקִדּוּשָׁה בָּרוּךְ הוּא אֶת אֱבֹתֵינוּ וּבָנֵינוּ וּבָנֵינוּ מִשְׁעָבָדים֙ הָי֒ינוּ לְפָרָעָה בְּמִצְרָיִם֙ וְאֶפְרַיִם֙ וְכָלָנוּ חֲכָמִים֙ וְכָלָנוּ זָקְנִים֙ וְכָלָנוּ נְבוּנִים֙ כָּלָנוּ יְדָעִים אֶת הַתּוֹרָה֙ מְצֻוָּה עָלֵינוּ לְסִפְרָה בִּיצְיאַת מִצְרָיִם֙ וְכָל הַפְּרִבָּה לְסִפְרָה בִּיצְיאַת מִצְרָיִם הָרִי זה מְשָׁבָה֙.

We were slaves to Pharaoh in Egypt, and the Lord, our God, took us out from there with a strong hand and with an outstretched arm. If the Holy One, blessed be He, had not taken our fathers out of Egypt, then we, our children and our children's children would have remained enslaved to Pharaoh in Egypt. Even if all of us were wise, all of us understanding, all of us knowing the Torah, we would still be obligated to discuss the exodus from Egypt; and everyone who discusses the exodus from Egypt at length is praiseworthy.

Sklaven waren wir einst dem Pharao in Ägypten. Da führte uns Gott, unser Gott, von dort heraus – mit starker Hand und ausgestrecktem Arm. Und hätte der Heilige, gesegnet sei Er, unsere Väter nicht aus Ägypten geführt, wären wir und unsere Kinder und unsere Kindeskinder Sklaven dem Pharao in Ägypten geblieben. Und wären wir auch alle Weise, mit Einsicht begabt, erfahren und Kenner der Tora, es bliebe dennoch unsere Pflicht, vom Auszug aus Ägypten zu erzählen. Wer viel vom Auszug aus Ägypten erzählt, ist zu loben.

מעשה רבבי אליעזר ורבי יהושע ורבי עקיבא ורבי טרפון שהי מפסין בבני ברק,
והם מספרים ביציאת מצרים כל אותן הלילה עד שבאו תלמידיהם ואמרו להם: רבותינו הגיע זמן קריית
שמע של שחרית.

It happened that Rabbi Eliezer, Rabbi Yehoshua, Rabbi Elazar ben Azaryah, Rabbi Akiva and Rabbi Tarphon were reclining [at a seder] in B'nei Berak. They were discussing the exodus from Egypt all that night, until their students came and told them: "Our Masters! The time has come for reciting the morning Shema!"

Einst sassen Rabbi Elieser und Rabbi Jehoschua und Rabbi Elasar ben Asarja und Rabbi Akiwa und Rabbi Tarfon [beim Seder] in Bnej Brak und erzählten vom Auszug aus Ägypten – bis ihre Schüler kamen und ihnen sagten: "Lehrer, es ist die Zeit für das morgendliche Lesen des Schma Jisrael [gekommen]."

אמיר רבי אלעזר בן עזירה: חֶרְיָה אֲנִי בֶּן שְׁבָעִים שָׁנָה, וְלֹא זָכַת שְׁתָאָמֵר יִצְיאַת מִצְרָיִם בְּלִילּוֹת עַד שְׁדָרְשָׁה בֵּן זָמָן: שֶׁנְאָמַר, לְמַעַן תָּזִיף אֶת יוֹם צָאתך מִצְרָיִם – יְמֵי חַיָּךְ – תְּעוּמִים, בְּלֹא יְמֵי חַיָּךְ – הַלְּילּוֹת. וְחַכְמִים אָזְמָרִים: יְמֵי חַיָּךְ – הַעוֹלָם הַזֶּה, בְּלֹא יְמֵי חַיָּךְ – לְהַבְיאָ לִימּוֹת הַמָּשִׁיחַ.

Rabbi Eleazar ben Azaryah said: "I am like a man of seventy years old, yet I did not succeed in proving that the exodus from Egypt must be mentioned at night-until Ben Zoma explained it: "It is said, 'That you may remember the day you left Egypt all the days of your life;' now 'the days of your life' refers to the days, [and the additional word] 'all' indicates the inclusion of the nights!" The sages, however, said: "'The days of your life' refers to the present-day world; and 'all' indicates the inclusion of the days of Mashiach."

Rabbi Elasar ben Asarja sagte: "Siehe, ich bin wie ein Siebzigjähriger, doch es ist mir nicht gelungen zu beweisen, dass der Auszug aus Ägypten auch in der Nacht zu erwähnen ist – bis es Ben Soma ausgelegt hat. 'Denn es heisst: 'Damit du denkst an den Tag deines Auszugs aus dem Land Ägypten alle Tage deines Lebens.' 'Tage deines Lebens' [steht für]: die Tage. 'Alle Tage deines Lebens' [schliesst auch] die Nächte [mit ein].'" Die Weisen aber sagen: "Tage deines Lebens": [bedeutet] diese Welt, "alle Tage deines Lebens" [schliesst] die Zeit des Moschiachs [mit ein]."

ברוך הַמֶּקוּם, בָּרוּךְ הוּא. בָּרוּךְ שְׁגַנְתָּן תֹּרַה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, בָּרוּךְ הוּא.

Blessed is the Omnipresent One, blessed be He! Blessed is He who gave the Torah to His people Israel, blessed be He!

Gesegnet ist der Allgegenwärtige, gesegnet ist Er. Gesegnet, der die Tora Seinem Volk Israel gegeben hat. Gesegnet ist Er.

בָּנָגֵד אַרְבָּעָה בָּנִים דָבַרְתָּה תֹּרַה. אֶחָד חֲכָם, אֶחָד רְשִׁيع, אֶחָד טָמֵן, וְאֶחָד שָׁאַנוֹ יֹדֵעַ לְשֹׁאָל.

The Torah speaks of four children: One is wise, one is wicked, one is simple and one does not know how to ask.

Von vier Kindern spricht die Tora: Von einem Gelehrten, von einem Bösen, von einem Naiven und von einem, der nicht zu fragen weiss.

חכם מה הוא אומר? מה העדות והחקים ומה שפטים אשר צוה לנו אלינו אתיכם? ואף אתה אמר לו בהלכה הפסה: אין מפטירין אחר הפסה אפיקומן.

The wise one, what does he say? "What are the testimonies, the statutes and the laws which the Lord, our God, has commanded you?" You, in turn, shall instruct him in the laws of Passover, [up to] 'one is not to eat any dessert after the Passover-lamb.'

רשע מה הוא אומר? מה העבדה הזאת לכם? ולא לו. ולפי שהוציא את עצמו מן הכלל בפרט בעקבותך. ואף אתה תקחה את עניינו ואמר לו: בעבור זה עשה לך ביצאי ממצרים. לי – ולא לו. אויל היה שם, לא היה נגאל.

The wicked one, what does he say? "What is this service to you?!" He says 'to you,' but not to him! By thus excluding himself from the community he has denied that which is fundamental. You, therefore, blunt his teeth and say to him: "It is because of this that the Lord did for me when I left Egypt"; 'for me' - but not for him! If he had been there, he would not have been redeemed!"

תם מה הוא אומר? מה זאת? ואמרத אליו: בחוץ יד הוציאני לך ממצרים, מבית עבדים.

The simpleton, what does he say? "What is this?" Thus you shall say to him: "With a strong hand the Lord took us out of Egypt, from the house of slaves."

ושׂאינו יודע לשׂאול – אתה פתח לו, שנאמר: והגדת לבנך ביום ההוא לאמור, בעבור זה עשה לך ביצאי ממצרים.

As for the one who does not know how to ask, you must initiate him, as it is said: "You shall tell your child on that day, 'It is because of this that the Lord did for me when I left Egypt.'"

Was sagt der Gelehrte? "Was sind die Zeugnisse, die Gesetze und die Rechtsnormen, die Gott, unser Gott, Euch befohlen hat?" – Erkläre ihm auch betreffend den Vorschriften des Pessach: "Nach dem Pessachmahl reicht man keinen Nachtisch mehr."

Was sagt der Böse? "Was soll euch dieser Dienst?" "Euch" - nicht ihm. Da er sich aus der Gemeinschaft ausschliesst, leugnet er die Basis. Mache auch du ihm die Zähne stumpf und sage ihm: "'Um dessentwillen, was Gott für mich getan hat, bei meinem Auszug aus Ägypten.' 'Für mich', aber nicht für ihn. Wäre er dort gewesen, wäre er nicht erlöst worden!"

Was sagt der Naive?: "Was ist das?" Zu ihm sollst du sagen: "Mit starker Hand hat Gott uns aus Ägypten, aus dem Haus der Knechtschaft, geführt."

Den, der nicht zu fragen weiss, den erwecke du, wie es heisst: "Erzähle deinem Kind an jenem Tag und sage ihm: 'Für dieses, tat Gott für mich [die Wunder], als ich aus Ägypten zog.'"

יבול מראש חנש, תלמוד לומדר ביום ההיא, או ביום מבעוד יומ, תלמוד לומדר בעבור זה – בעבור זה לא אמרתי אלא בשעה שיש מצה ומרור מנהים לפניה.

One may think that [the telling of the exodus] must be from the first of the month. The Torah therefore says, 'On that day.' 'On that day,' however, could mean while it is yet daytime; the Torah therefore says, 'It is because of this.' The expression 'because of this' can only be said when matzah and maror are placed before you.

Man könnte meinen, vom Neumond [des Monats Nissan an soll man bereits erzählen]. Darum sagt die Tora: "An jenem Tag." Wenn "an jenem Tag", könnte man meinen, schon am Tag. Darum sagt die Tora: "Für dieses." "Dieses" kann ich nur sagen, wenn Mazza und Maror vor dir bereitet sind.

מתחלת עובדי עבודתך זרה היה אבותינו, ועבדיו קרבנו הפקום לעבדתנו, שנאמר: ויאמר יהושע אל כל העם, כה אמר יי אלקי ישראל: עבר הנهر ישבו אבותיכם מעולם, פרח אבי אברם ואבי נחורה, ויעבדו אללים אחרים. ולקח את אביכם את אברם מעבר הנهر וואולד אותו בכל ארץ בכנען, וארבה את ורעו ואתנו לו את יצחק, ואתנו ליצחק את יעקב ואת עשו. ואתנו לעשו את הר שער לרשעת אותו, ויעקב ובניו ירדו מצרים.

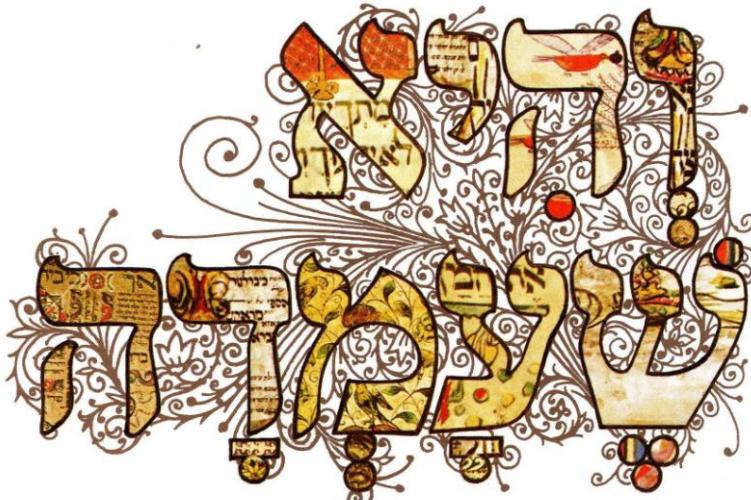
In the beginning our fathers served idols; but now the Omnipresent One has brought us close to His service, as it is said: "Joshua said to all the people: Thus said the Lord, the God of Israel, 'Your fathers used to live on the other side of the river - Terach, the father of Abraham and the father of Nachor, and they served other gods. "And I took your father Abraham from beyond the river, and I led him throughout the whole land of Canaan. I increased his seed and gave him Isaac, and to Isaac I gave Jacob and Esau. To Esau I gave Mount Seir to possess it, and Jacob and his sons went down to Egypt."

Am Anfang waren unsere Väter Götzendiener, jetzt aber hat uns der Allgegenwärtige Seinen Dienst nahegebracht, wie es heisst: "Jehoschua sagte zum ganzen Volk: So hat Gott, der Gott Israels, gesagt: 'Jenseits des Stromes wohnten eure Väter von jeher, Terach, der Vater Awrahams und der Vater Nachors, und sie dienten fremden Göttern. Da nahm Ich euren Vater, den Awraham, von Jenseits des Stromes und führte ihn durch das ganze Land Kenaan. Und Ich vermehrte seine Nachkommen und gab ihm den Jizchak. Dem Jizchak gab ich den Jakow und den Esaw. Dem Esaw gab ich das Seir-Gebirge, es in Besitz zu nehmen. Doch Jakow und seine Söhne zogen nach Ägypten hinab.'"

ברוך שומר הבטחתנו לישראל, ברוך הוא. שהקדוש ברוך הוא חשב את הקץ, לעשות במה שאמר לאברהם אבינו בברית בין הבתרים, שנאמר: ויאמר לאברהם, ידע תדע כי גור יהיה ורעם הארץ לא להם, ועבדום עננו אתם ארבע מאות שנה. ונעם זאת הפני אשר יעבדו דין אני ואחרי כן יצאו ברכש גדול.

Blessed is He who keeps His promise to Israel, blessed be He! For the Holy One, blessed be He, calculated the end [of the bondage], in order to do as He had said to our father Abraham at the "Covenant between the Portions," as it is said: "And He said to Abraham, 'You shall know that your seed will be strangers in a land that is not theirs, and they will enslave them and make them suffer, for four hundred years. But I shall also judge the nation whom they shall serve, and after that they will come out with great wealth.'"

Gesegnet ist Er, der Israel Sein Versprechen hält, gesegnet ist Er, denn der Heilige, gesegnet ist Er, hat das Ende vorausbestimmt, zu tun wie er unserem Vater Awraham beim Bund zwischen den Portionen vorhergesagt hatte. Wie es heisst: "Er sagte zu Awraham: 'Wissen sollst du, dass deine Nachkommen Fremde sein werden in einem Land, das ihnen nicht gehört. Man wird sie zu Sklaven machen und sie vierhundert Jahre peinigen. Doch auch das Volk, dem sie dienen, werde Ich richten, und danach werden sie ausziehen mit grossem Besitz.'"

מכפה את המצות ומגביה את הפום

V'hi she-amda l'avoteinu v'lanu. Shelo echad bilvad, amad alenu lekhilotenu, ella sheb'khol dor vador, omdim alenu lekhilotenu, ve'hakadosh baruch hu matzilenu miyadam.

This is what has stood by our fathers and us! For not just one alone has risen against us to destroy us, but in every generation they rise against us to destroy us; and the Holy One, blessed be He, saves us from their hand!

והיא שעמדה לאבותינו ולנו שלא אחד בלבד עמד עליינו לבלאותנו אלא שבכל דור ודור עומדים עליינו לבלאותנו והקדוש ברוך הוא מוציא לנו מידם.

Und dies ist es, was unsren Vätern und uns beigestanden ist, denn nicht einer allein ist aufgestanden, um uns zu vernichten, sondern in jeder Generation steht man gegen uns auf, um uns zu vernichten. Doch der Heilige, gesegnet ist Er, rettet uns aus ihrer Hand.

וניה הפעם מידו ויגלה את הנסיבות.

צא ולמד מה בקש לבן הארמי לעשות ליעקב אבינה. שפרעה לא נור אלא על הזכרים ולבן בקש לעקור את הכל, שנאמר: ארקי אבד אבי, וירד מארימה וינגר שם במצרים, וכי שם לנוי גדו, עזום ורב.

Go forth and learn what Laban the Aramean wanted to do to our father Jacob. Pharaoh had issued a decree against the male children only, but Laban wanted to uproot everyone - as it is said: "The Aramean wished to destroy my father; and he went down to Egypt and sojourned there, few in number; and he became there a nation great and mighty and numerous."

וירד מארימה - אנו על פי הדבר. וינגר שם - מלמד שלא ירד יעקב אבינו להשתקע במצרים אלא לנור שם, שנאמר: ויאמרו אל פרעה, לנור בארץ באנו כי אין מרעה לצאן אשר לעבדיה, כי כבוד הרעב בארץ גנען. ועתה ישבו נא עבדיך בארץ גשן.

"And he went down to Egypt" forced by Divine decree. "And he sojourned there" - this teaches that our father Jacob did not go down to Egypt to settle, but only to live there temporarily. Thus it is said, "They said to Pharaoh, We have come to sojourn in the land, for there is no pasture for your servants' flocks because the hunger is severe in the land of Canaan; and now, please, let your servants dwell in the land of Goshen."

Gehe und lerne, was Lawan, der Aramäer, unserm Vater Jakow antun wollte. Denn Pharao beschloss nur, die männlichen Kinder zu töten, Lawan aber wollte alle ausrotten. Denn es heisst: "Der Aramäer wollte meinen Vater vernichten. Dieser zog hinab nach Ägypten, hielt sich dort als Fremder auf – eine geringe Zahl. Und er wurde dort zu einem grossen starken und zahlreichen Volk."

"Er zog hinab nach Ägypten" - gezwungen durch Göttlichen Befehl. "Er hielt sich dort als Fremder auf" - dies lehrt, dass unser Vater Jakow nicht nach Ägypten zog um sich dort dauernd niederzulassen, sondern um [kurze Zeit] dort zu verweilen. Denn es heisst: "Sie sagten zu Pharaos: 'Um im Land [vorübergehend] zu verweilen, sind wir gekommen, denn es gibt keine Weide mehr

für die Schafe deiner Knechte, denn schwer ist die Hungersnot im Land Kanaan. Lass bitte deine Knechte jetzt im Lande Goschen wohnen.'"

בָּמְתִי מַעַט – בַּמָּה שֶׁנְאֹמֶר: בְּשִׁבעִים נֶפֶשׁ יָרְדוּ אֲבוֹתֶיךָ מִצְרַיִם, וְעַתָּה שָׂמֵךְ יְיָ אֱלֹהִיךָ בְּכָוכְבֵי הָשָׁמִים לְרַב. וַיְהִי שֶׁם לְגֹזֵי – מַלְמֵד שְׁהַיָּוּ יִשְׂרָאֵל מִצְנִים שֶׁם. גָּדוֹל, עַצּוֹם – בַּמָּה שֶׁנְאֹמֶר: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיַּשְׁרַצּוּ וַיָּרְבוּ וַיַּעֲצְמוּ בָּמָאָד מָאָד, וַתִּמְלֹא הָאָרֶץ אֶתְּם.

"Few in number" as it is said: "Your fathers went down to Egypt with seventy persons, and now, the Lord, your God, has made you as numerous as the stars of heaven." "And he became there a nation" this teaches that Israel was distinctive there. "Great, mighty," as it is said: "And the children of Israel were fruitful and increased abundantly, and multiplied and became very, very mighty, and the land became filled with them."

וַרְבָּה – בַּמָּה שֶׁנְאֹמֶר: רַבְבָּה בָּצָמָה חַשְׁדָה נִתְתִּיחָ, וַתִּרְבְּיִ וַתִּגְדְּלִי וַתִּבְאִי בַּעֲדֵי עֲדִים, שְׁדִים נִכְנוּ וַשְׁעַרְךָ אֲפַת, וְאַתָּה עָרָם וְעַרְתָּה. וַאֲעַבֵּר עַלְךָ וְאַרְאֵךָ מַתְבּוֹסָתָךָ בְּדִמְיוֹחָה,

"And numerous," as it is said: "I caused you to thrive like the plants of the field, and you increased and grew and became very beautiful your bosom fashioned and your hair grown long, but you were naked and bare." I passed over you and saw you wallowing in your bloods.

*Vaomer lach be'damayich chayi'i, Vaomer lach be'damayich chayi'i
and I said to you 'By your blood you shall live!'*

וַיֹּרֶשׁ אֶתְּנוּ הַמִּצְרִים וַיַּעֲנֹגֵג, וַיַּתְּנוּ עַלְיָנוּ עֲבָדָה קָשָׁת. וַיַּרְעֻז אֶתְּנוּ הַמִּצְרִים – בַּמָּה שֶׁנְאֹמֶר: הַבָּה נִתְחַכֵּם לֹא פָן וַרְבָּה, וְחַיָּה כִּי תְּקַרְאָנָה מִלְחָמָה וַנּוֹסֶף גַּם הוּא עַל שְׁנָאנוּ וְגַלְחָם בָּנוּ, וְעַלְהָ מִן הָאָרֶץ.

"The Egyptians treated us badly and they made us suffer, and they put hard work upon us." "The Egyptians treated us badly," as it is said: Come, let us act cunningly with [the people] lest they multiply and, if there should be a war against us, they will join our enemies, fight against us and leave the land."

"Eine geringe Zahl" - wie es heisst: "Mit siebzig Seelen zogen deine Väter nach Ägypten, und nun hat dich Gott, dein Gott, so zahlreich gemacht wie die Sterne am Himmel." "Er wurde dort zu einem Volk" - das lehrt, dass sie ihre Eigenständigkeit behielten. "Gross und stark" - wie es heisst: "Die Kinder Israels waren fruchtbar, breiteten sich aus, vermehrten sich und wurden außerordentlich stark, das Land wurde voll von ihnen."

"Zahlreich" - wie es heisst: "Zahlreich wie die Pflanzen des Feldes habe Ich dich gemacht, vermehrt hast du dich und bist gross geworden und bist gekommen in feinstem Schmuck, Brüste reiften und dein Haar spross – doch du warst nackt und bloss." Ich aber ging an dir vorüber und sah dich in deinem Blut liegen

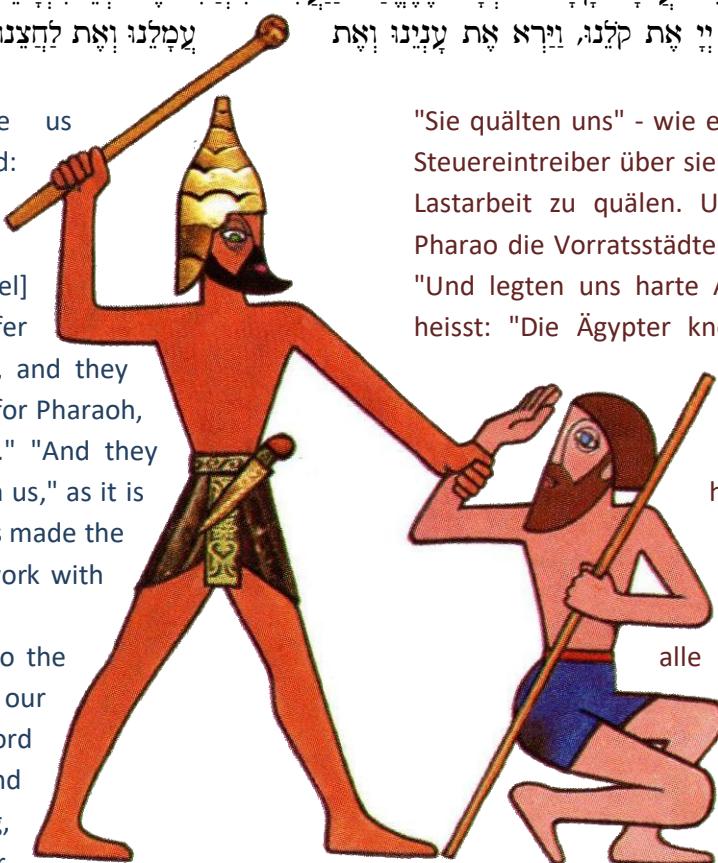
וַאֲמַר לְךָ בְּדִמְיוֹחָה חַיָּי, וַאֲמַר לְךָ בְּדִמְיוֹחָה חַיָּי.

und ich sprach zu dir, mit deinem Blut sollst du leben!

"Die Ägypter taten uns Böses an, sie quälten uns und legten uns harte Arbeit auf." "Die Ägypter taten uns Böses an," - wie es heisst: "Lasst uns listig gegen [das Volk] vorgehen, - es könnte sich sonst vermehren. Wenn ein Krieg ausbricht, könnte es sich unseren Feinden anschliessen und gegen uns kämpfen, und es könnte aus dem Land ziehen."

וַיֹּעֲנֵנוּ – בָּمָה שֶׁגָּאָמָרָ: וַיִּשְׂמַח עַלְיוֹ שִׁירִ מִסְפִּים לְמַעַן עֲנֹתָה בְּסִכְלָתָם. וַיְבִן עָרֵי מִסְכָּנוֹת לְפֶרַעָה. אֲתָּ פָתָם
וְאַתָּ רַעֲמָסָם. וַיַּתְּנֵנוּ עַלְיוֹ עֲכֹדָה קָשָׁה – בָּמָה שֶׁגָּאָמָרָ: וַיַּעֲבְדוּ מִצְרָיִם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפֶרַעָה. וַגְּזַעַק אֶל "יְ
אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ וַיְשִׁמְעוּ "יְ אֱתָ קָלָנוּ וַיַּרְא אֶת עֲנָנוּ וְאֶת
עַמְלָנוּ וְאֶת לְחֶנֶּנוּ

"And they made us suffer," as it is said:
"They set taskmasters over [the people of Israel] to make them suffer with their burdens, and they built storage cities for Pharaoh, Pitom and Ramses." "And they put hard work upon us," as it is said: "The Egyptians made the children of Israel work with rigor.
And we cried out to the Lord, the God of our fathers, and the Lord heard our voice and saw our suffering, our labor and our oppression.

"Sie quälten uns" - wie es heisst: "Sie setzten Steuereintreiber über sie ein, um sie mit ihrer Lastarbeit zu quälen. Und sie bauten dem Pharaos die Vorratsstädte Pitom und Ramses." "Und legten uns harte Arbeit auf" - wie es heisst: "Die Ägypter knechteten die Kinder Israels mit Härte.

Sie verbitterten ihnen das Leben mit harter Arbeit, mit Lehm und Ziegeln und aller Arbeit auf dem Feld – alle die Arbeit, die sie ihnen aufbürdeten mit Härte."

"Da schrien wir zu Gott, dem Gott unserer Väter, und Gott hörte unsere Stimme und Er sah unser Elend, unser Mühsal und unsere Bedrängnis."

וַגְּזַעַק אֶל "יְ אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ – בָּמָה שֶׁגָּאָמָרָ: וַיהֲי בִּימִם חֲרֹבִים הָהִם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרָיִם, וַיָּאֶנְחַז בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִן הַעֲבֹדָה וַיַּעֲקֹב, וַתַּעֲלֵ שׁוֹעַתָּם אֶל הָאֱלֹהִים מִן הַעֲבֹדָה. וַיְשִׁמְעוּ
אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם, וַיַּזְפֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב.

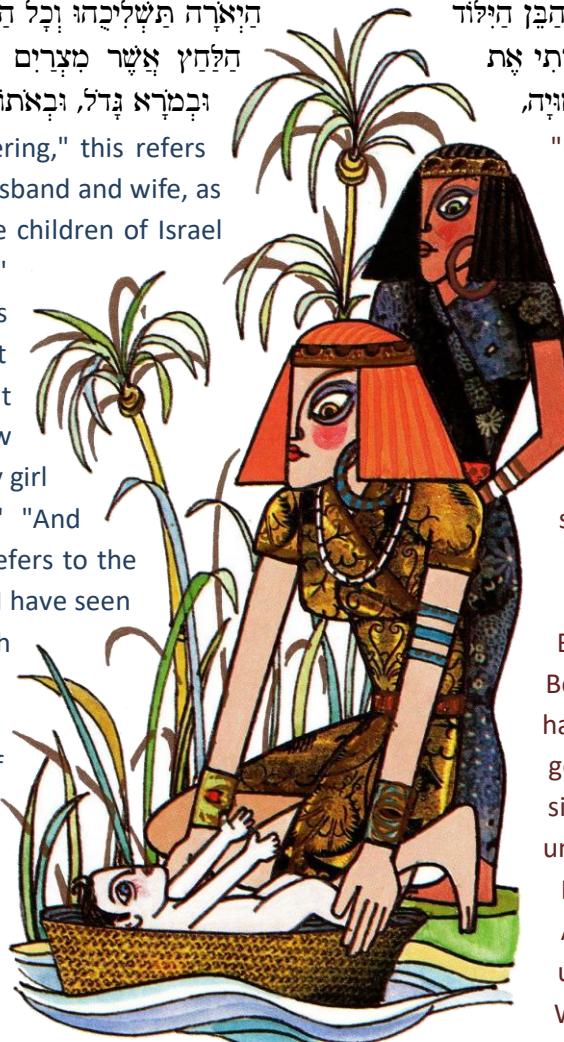
"And we cried out to the Lord, the God of our fathers," as it is said: "During that long period, the king of Egypt died; and the children of Israel groaned because of the servitude, and they cried out. And their cry for help from their servitude rose up to God." "And the Lord heard our voice" as it said: "And God heard their groaning, and God remembered His covenant with Abraham, Isaac and Jacob."

"Da schrien wir zu Gott, dem Gott unserer Väter" - wie es heisst: "Es war in jener langen Zeit, da starb der König von Ägypten, und die Kinder Israel seufzten wegen der Knechtschaft und sie schrien, ihr Klagen stieg zu Gott auf, von der Knechtschaft." "Und Gott hörte unsere Stimme" - wie es heisst: "Gott hörte ihr Stöhnen, und Gott gedachte Seines Bundes mit Awraham, Jizchak und Jaakow."

וַיָּרֶא אֱלֹהִים אֲתָּה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּדַּע אֱלֹהִים. וְאֵת עַמְלָנוּ –
הַיּוֹרֶה תִּשְׁלַבְּחָו וְכָל הַבְּתָה תִּהְיוּן. וְאֵת לְחַצְנוּ –
הַלְּחֵץ אֲשֶׁר מִצְרָיִם לְחַצִּים אָתָם. וַיַּצְאָנוּ יְיָ
וּבְמֹרַא גָּדוֹלָה, וּבְאֹתּותָ וּבְמִפְתִּים.

"And he saw our suffering," this refers to the separation of husband and wife, as it is said: "God saw the children of Israel and God took note."

"Our labor," this refers to the "children," as it is said: "Every boy that is born, you shall throw into the river and every girl you shall keep alive." "And our oppression," this refers to the pressure, as it is said: "I have seen the oppression with which the Egyptians oppress them." "The Lord took us out of Egypt with a strong hand and an outstretched arm, and with a great manifestation, and with signs and wonders."

וַיָּרֶא אֱתָעֲנָנוּ – זוּ פְּרִישָׁוֹת דָּרֶךְ אָרֶץ, בִּמְהַ שָׁנָאָמָר: כָּל הַבָּן תִּלְוֹד
– אֵלֵי הַבָּנִים. בִּמְהַ שָׁנָאָמָר: כָּל הַבָּן תִּלְוֹד
וְהַתְּדִקָּק, בִּמְהַ שָׁנָאָמָר: וְגַם רְאִיתִי אֶת
מִצְרָיִם בַּיד חֹזֶק וּבְוּרָע נְטוּיה,

"Und Er sah unser Elend" - das ist die Zerstörung des Ehelebens, wie es heisst:

"Gott sah die Kinder Israels und Gott wusste [auch das Verborgene]." "Unsere Mühsal" - das sind die Söhne, wie es heisst:

"Jeden neugeborenen Sohn sollt ihr in den Fluss werfen, und jede Tochter könnt ihr leben lassen." "Und unsere Bedrängnis" - das ist die Bedrückung, wie es heisst: "Ich habe auch die Bedrägnis gesehen, mit der die Ägypter sie bedrängten." "Gott führte uns aus Ägypten mit starker Hand und ausgestrecktem Arm, mit grosser Erhabenheit, und mit Zeichen und Wundern."

וַיַּצְאָנוּ יְיָ מִמִּצְרָיִם – לֹא עַל יְהִי מְלָאָה, וְלֹא עַל יְהִי שָׂרָף, וְלֹא עַל יְהִי שְׁלִיחָה, אֶלָּא קָדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּכֻבוֹדָו
וּבְעַצְמוֹ, שָׁנָאָמָר: וְעַבְרָתִי בָּאָרֶץ מִצְרָיִם בְּלִילָה הַזֶּה, וְהַפִּיטִי בְּכָרָב בָּאָרֶץ מִצְרָיִם מִזְאָדָם וְעַד בְּהַמֶּת,
וּבְכָל אֱלֹהִים מִצְרָיִם אָעַשָּׂה שְׁפָטִים. אָנִי יְיָ.

"The Lord took us out of Egypt," not through an angel, not through a seraph and not through a messenger. The Holy One, blessed be He, did it in His glory by Himself! Thus it is said: "In that night I will pass through the land of Egypt, and I will smite every first-born in the land of Egypt, from man to beast, and I will carry out judgments against all the gods of Egypt, I the Lord."

"Gott führte uns aus Ägypten" - Nicht ein Engel, nicht ein Seraph, und nicht ein Bote. Sondern Gott, gesegnet sei Er, in seiner Herrlichkeit! Er selbst, wie es heisst: - "Ich werde durch das Land Ägypten ziehen in dieser Nacht und werde erschlagen jeden Erstgeborenen im Land Ägypten, von Mensch bis Vieh, und an allen Götzen Ägyptens werde ich Gericht üben. Ich, Gott."

**וְעַבְרִתִּי בָּאָרֶץ מִצְרָיִם בְּלִילָה תֹּהֵה – אֲנִי וְلֹא מֶלֶךְ, וְהַפִּתִּי בְּלִכְדָּן כָּבֹר בָּאָרֶץ מִצְרָיִם – אֲנִי וְלֹא שָׂרָף, וְכָל־
אֱלֹהִי מִצְרָיִם אֲנִי שְׁפַטִּים – אֲנִי וְלֹא הַשְׁלִיחַ. אֲנִי יְיָ – אֲנִי הוּא וְלֹא אַחֲרָיו.**

"I will pass through the land of Egypt," I and not an angel; "And I will smite every first-born in the land of Egypt," I and not a seraph; "And I will carry out judgments against all the gods of Egypt," I and not a messenger; "I- the Lord," it is I, and none other!

**בַּיד חִזְקָה – זוֹ הַדָּבָר, בַּמָּה שָׁגַגְתָּ אֲשֶׁר בְּשָׁדָה, בְּסֻפּוּם, בְּחִמּוּרִים, בְּגַמְלִים, בְּבָקָר
וּבְצָאן, דָּבָר בְּכֶבֶד מִיאָד. וּבְזָרָעַ נְטוּיָה – זוֹ הַתְּרָבָּה, בַּמָּה שָׁגַגְתָּ אֲשֶׁר בְּדִיזָּה, נְטוּיָה עַל יְרוּשָׁלַיִם.
וּבְמִרְאָה גָּדוֹלָה – זוֹ גָּלוּיָה שְׁכִינָה, בַּמָּה שָׁגַגְתָּ אֲשֶׁר לְכָא לְקַחַת לוֹ גּוֹי מִקְרָב גּוֹי בְּמִטְפָּת בְּאַתָּה
וּבְמִזְפְּתִים, וּבְמִלְחָמָה וּבְיד חִזְקָה וּבְזָרָעַ נְטוּיָה, וּבְמִזְרָעַ נְטוּיָה, וּבְאַתָּה
לְעִינֵיכֶם. וּבְאַתָּה – זוֹ הַמִּטְפָּת, בַּמָּה שָׁגַגְתָּ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בָּוֹ אֶת הַאֲתָה,
וּבְמִפְתִּים – זוֹ הַדָּם, בַּמָּה שָׁגַגְתָּ אֲשֶׁר וְנִתְתַּחַת מִזְפְּתִים בְּשָׁמִים וּבְאָרֶץ,**

"With a strong hand," this refers to the dever (pestilence) as it is said: "Behold, the hand of the Lord will be upon your livestock in the field, upon the horses, the donkeys, the camels, the herds and the flocks, a very severe pestilence." "And with an outstretched arm," this refers to the sword, as it is said: "His sword was drawn, in his hand, stretched out over Jerusalem." "And with a great manifestation," this refers to the revelation of the Shechinah (Divine Presence), as it is said: "Has any God ever tried to take for himself a nation from the midst of another nation, with trials, signs and wonders, with war and with a strong hand and an outstretched arm, and with great manifestations, like all that the Lord your God, did for you in Egypt before your eyes!" "And with signs," this refers to the staff, as it is said: "Take into your hand this staff with which you shall perform the signs." "And wonders," this refers to the blood, as it is said: "And I shall show wonders in heaven and on earth."

"Ich werde durch das Land Ägypten ziehen." Ich, nicht ein Engel. "Ich werde erschlagen jeden Erstgeborenen." Ich, nicht ein Seraph. "Alle Götzen Ägyptens werde ich mit einem Strafgericht heimsuchen." Ich, kein Bote. "Ich, Gott." Ich bin es, kein anderer.

"Mit starker Hand" - das ist die Pest, wie es heisst: "Die Hand Gottes wird gegen dein Vieh auf dem Feld sein, gegen die Pferde, die Esel, die Kamele, gegen Rind und Kleinvieh, eine sehr schwere Pest." "Und ausgestrecktem Arm" - das ist das Schwert, wie es heisst: "Das gezückte Schwert in seiner Hand, ausgestreckt über Jerusalem." "Und mit grosser Erhabenheit" - dies ist die Offenbarung der Schechina (die Gottliche Gegenwart), wie es heisst: "Hat Gott je das Wunder getan, ein Volk aus der Mitte eines andern Volkes herauszunehmen mit Prüfungen, mit Zeichen und Wundern, mit Krieg und starker Hand und ausgestrecktem Arm und mit grossen erhabenen Erscheinungen, wie all das, was Gott, euer Gott in Ägypten vor euren Augen getan hat?" "Und mit Zeichen" - das ist der Stab, wie es heisst: "Diesen Stab nimm in deine Hand, mit dem du die Zeichen vollbringen wirst." "Und Wundern" - das ist das Blut, wie es heisst: "Ich werde Wunder geschehen lassen im Himmel und auf der Erde."

*Dam, va'esh,
ve'timrot ashan*

Blood, and fire, and pillars of smoke.

דם וְאשָׁה וְתִימָרוֹת
עַשְׂןָה.

Blut, und Feuer und Rauchsäulen.

דבר אחר: בָּיד חֲזֶקָה – שְׁתִים, וּבָמֶרֶא גָּדֵל – שְׁתִים, וּבָאֲתֹת – שְׁתִים, וּבָמְפֻתִים – שְׁתִים. אַלְוּ עַשְׂרָה מִפְתָּות שְׁחַבְיָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרָיִם בְּמִצְרָיִם, וְאַלְוּ תְּנָ:

Another explanation: "Strong hand" indicates two [plagues]; "Outstretched arm," another two; "Great manifestation," another two; "Signs," another two; and "Wonders," another two. These are the Ten Plagues which the Holy One, blessed be He, brought upon the Egyptians, namely as follows:

Dam, Tzefardea, Kinim, Arov, Dever, Shkhin, Barad, Arbeh, Khoshekh, Makat be'Khorot

Blood. Frogs. Lice. Wild Beasts. Pestilence. Boils. Hail. Locust. Darkness. Slaying of the First-born.

*Rabbi Yehudah haya noten bahem simanim,
DeTzaCh ADaSh BeAChav*

Rabbi Yehudah referred to them by acronyms: DeTzaCh (blood, frogs, lice); ADaSh (beasts, pestilence, boils); BeAChav (hail, locust, darkness, first-born).

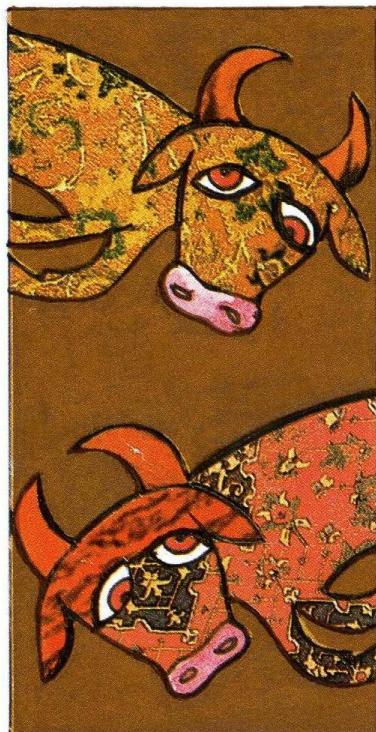
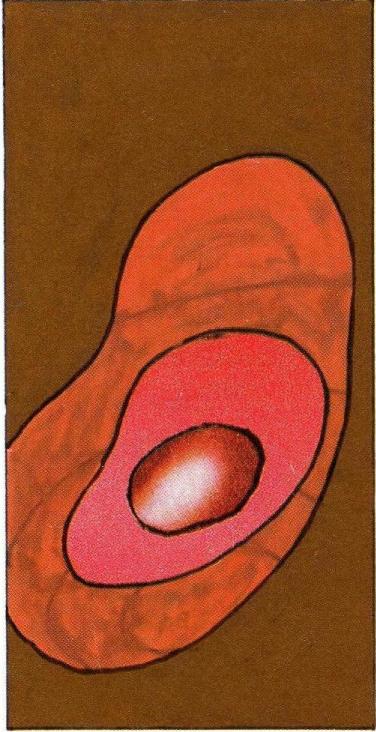
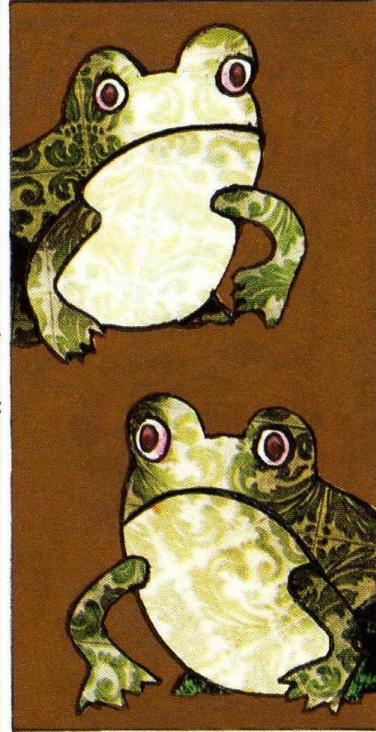
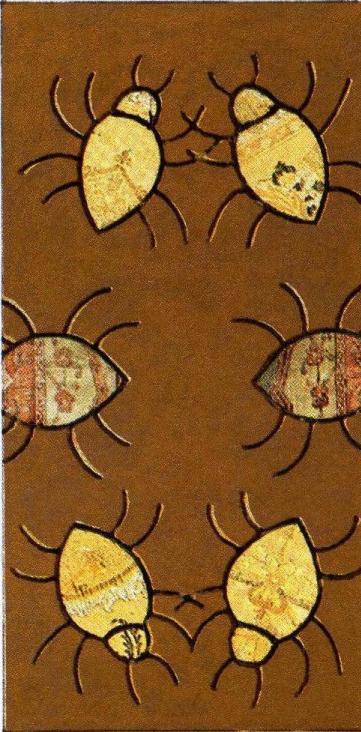
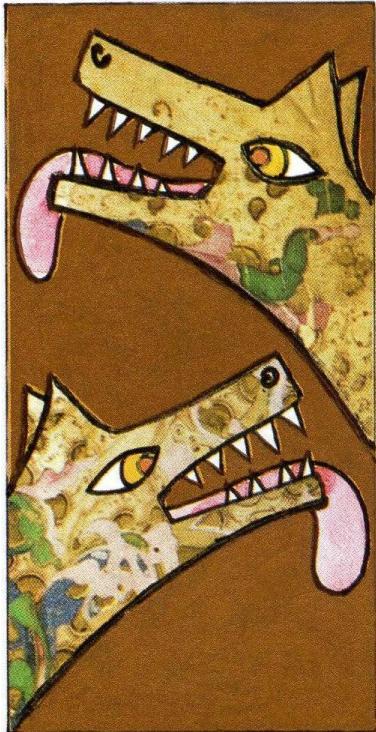
Eine andere Erklärung: "Mit starker Hand" - das sind zwei [Symbole für Plagen], "mit ausgestrecktem Arm" - zwei, "mit grosser Erhabenheit" - zwei, "mit Zeichen" - zwei, "und mit Wundern" - zwei. Das sind die zehn Plagen, die der Heilige, gesegnet ist Er, über die Ägypter in Ägypten gebracht hat. Das sind sie:

דם, צְפְרַדְעָא, כַּנְיָם, עַרְוָב, דָּבָר, שְׁחִין, בָּרָה,
אַרְבָּה, חַשָּׁה, מִפְתָּה בְּכֹזְרוֹת.

Blut. Frösche. Ungeziefer. Wilde Tiere. Pest. Aussatz. Hagel. Heuschrecken. Finsternis. Das Erschlagen der Erstgeborene.

רַבִּי יְהוּדָה הָיָה נוֹתֵן בָּהֶם סְמָנוּמִים: דְּצָחָד עַדְשָׁשָׁב
בְּאַחַת בָּ.

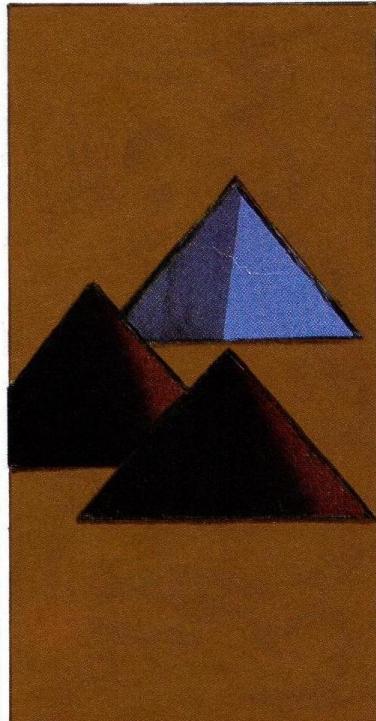
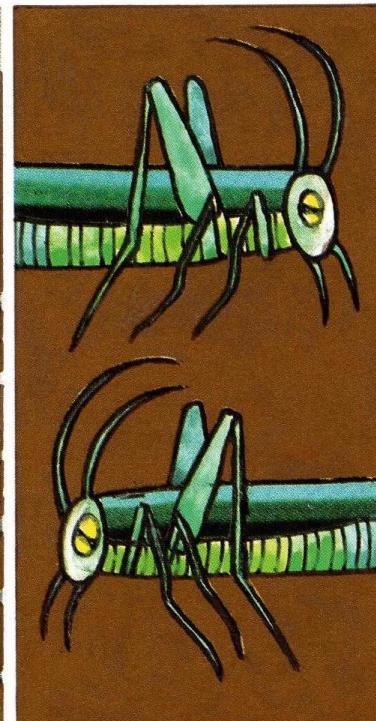
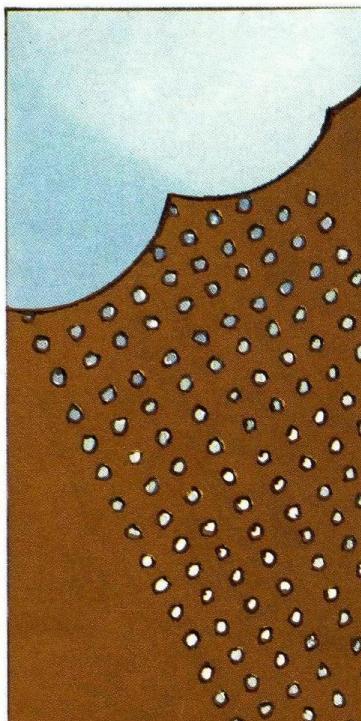
Rabbi Jehuda fasste die Plagen in drei Abkürzungen zusammen: DeZaCh (Blut, Frösche, Ungeziefer); ADaSch (Wilde Tiere, Pest, Aussatz); Be'AChav (Hagel, Heuschrecken, Finsternis, Erstgeborene).

שְׁחִין
בָּרֶד
אַרְבָּה
חַשְׁךֿ
בְּכֹרֶות

וְאֵלֹהָן:

דָם
צְפִרְדֵּעַ
כְנִים
עֲרָב
דְבָר

רבי יוסי הגלילי אומר: מניין אתה אומר שלקו המצריים במצרים עשר מכות וועל חיים ל乞ו חמשים מכות? במצרים מה הוא אומר? ויאמרו חרטומים אל פרעה: אצבע אלהים הוא, ועל חיים מה הוא אומר? וירא ישראל את היד הגדלה אשר עשה כי במצרים, ויראו העם את כי, ויאמינו בפי ובבמsha עבדו. בפה ל乞ו באצבע? אמר מעתה: במצרים ל乞ו עשר מכות וועל חיים ל乞ו חמשים מכות.

Rabbi Yosi the Galilean said: How do you know that the Egyptians were stricken by ten plagues in Egypt, and then were struck by fifty plagues at the sea? In Egypt it says of them, "The magicians said to Pharaoh 'This is the finger of God.' At the sea it says, "Israel saw the great hand that the Lord laid against Egypt; and the people feared the Lord, and they believed in the Lord and in His servant Moses." Now, how often were they smitten by 'the finger'? Ten plagues! Thus you must conclude that in Egypt they were smitten by ten plagues, at the sea they were smitten by fifty plagues!

רבי אליעזר אומר: מניין של מכה ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא על מצרים במצרים היה של ארבע מכות? שנאמר: ישלח בם חרון אפו, עברה זעם ואחרת, משלחת מלאכי רעים. אמר - אחת, זעם - שתיים, ואחרת - שלש, משלחת מלאכי רעים - ארבע. אמר מעתה: במצרים ל乞ו ארבעים מכות וועל חיים ל乞ו מאתיים מכות.

Rabbi Eliezer said: How do we know that each individual plague which the Holy One, blessed be He, brought upon the Egyptians in Egypt consisted of four plagues? For it is said: "He sent against them His fierce anger, fury, and indignation, and trouble, a discharge of messengers of evil": 'Fury,' is one; 'Indignation,' makes two; 'Trouble,' makes three; 'Discharge of messengers of evil,' makes four. Thus you must now say that in Egypt they were struck by forty plagues, and at the sea they were stricken by two hundred plagues.

Rabbi Jossi, der Galiläer, sagt: "Woher wissen wir, dass die Ägypter in Ägypten von zehn Plagen heimgesucht worden sind, am Meer aber von fünfzig? In Ägypten heisst es: 'Die Magier sagten zu Pharao: "Ein Finger Gottes ist es.'" Am Meer heisst es: 'Israel sah die grosse Hand, mit der Gott die Ägypter getroffen hatte. Da fürchtete das Volk Gott, und es hatte Vertrauen in Gott und in Mosche, Seinen Diener.' Wieviel Plagen waren es mit 'dem Finger'? Zehn Plagen! Daraus folgt: In Ägypten trafen sie zehn Plagen und am Meer fünfzig."

Rabbi Elieser sagt: "Woher wissen wir, dass jede einzelne Plage, die der Heilige, gesegnet ist Er, über die Ägypter in Ägypten brachte, vier Plagen entsprach? Es heisst: 'Er schickte gegen sie Seine Zornesglut: Zorn, Wut, Not und eine Gesandtschaft böser Engel': 'Zorn' ist eines, 'Wut': zwei, 'Not': drei, 'eine Gesandtschaft böser Engel': vier. Folglich wurden sie in Ägypten von vierzig Plagen heimgesucht, und am Meer von zweihundert."

רבי עקיבא אומר: מניין של מכה ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים במצרים היתה של חמיש מכות? שנאמר: ישלח בם חרון אפו, עברה וועם וצורה, משלהת מלאכי רעים. חרון אפו – אחת, עברה – שתים, וועם – שלש, וצורה – ארבע, משלהת מלאכי רעים – חמיש. אמרו מעתה: למצרים לך חמישים מכות ועל חיים לך חמישים ומאתים מכות.

Rabbi Akiva said: How do we know that each individual plague which the Holy One, blessed be He, brought upon the Egyptians in Egypt consisted of five plagues? For it is said: "He sent against them his fierce anger, fury, and indignation, and trouble, a discharge of messengers of evil": "His fierce anger," is one; "fury," makes two; "indignation," makes three; "trouble," makes four; "discharge of messengers of evil," makes five. Thus you must now say that in Egypt they were struck by fifty plagues, and at the sea they were stricken by two hundred and fifty plagues.

Rabbi Akiwa sagt: "Woher wissen wir, dass jede einzelne Plage, die der Heilige, gesegnet ist Er, über die Ägypter in Ägypten brachte, aus fünf Plagen bestand? Es heisst: 'Er schickte gegen sie Seine Zornesglut, Zorn, Wut, Not und eine Gesandtschaft böser Engel': 'Zornesglut' ist eines, 'Zorn': zwei, 'Wut': drei, 'Not': vier und 'eine Gesandtschaft böser Engel': fünf. Folglich trafen sie in Ägypten fünfzig Plagen und am Meer zweihundertfünfzig."

כמה מעלות טובות למקום עליינו!

How many levels of favors has the Omnipresent One bestowed upon us:

Ilu hotzi'anu mimitzrayim, v'lo asah bahem shfatim, dayeinu.

Had God brought us out of Egypt, and not executed judgments against the Egyptians, It would have been enough - Dayeinu.

Wie zahlreich sind die Stufen der Güte des Allgegenwärtigen über uns:

אל הוציאנו מצרים, ולא עשה בהם שפטים, דיינן.

Hätte Er uns aus Ägypten herausgeführt, aber keine Strafe über sie verhängt, es hätte uns genüg!

Ilu asah bahem shfatim, v'lo asah vailoheihem, dayeinu.

Had God executed judgments against the Egyptians, and not their gods, It would have been enough - Dayeinu.

Ilu asah vailoheihem, v'lo harag et bichoraihem, dayeinu.

Had God executed judgments against their gods and not put to death their firstborn, It would have been enough - Dayeinu.

Ilu harag et bichoraihem, v'lo natan lanu mamonam, dayeinu.

Had God put to death their firstborn, and not given us their riches, It would have been enough - Dayeinu.

Ilu natan lanu mamonam, v'lo karah lanu et hayam, dayeinu.

Had God given us their riches, and not split the Sea for us, It would have been enough - Dayeinu.

Ilu karah lanu et hayam, v'lo he'evairanu bitocho becheravah, dayeinu.

Had God split the Sea for us, and not led us through it, It would have been enough - Dayeinu.

Ilu he'evairanu bitocho becheravah, v'lo shikah tzareinu b'ticho, dayeinu.

Had God led us through it on dry land, and not sunk our foes in it, It would have been enough - Dayeinu.

Ilu shikah tzareinu b'ticho, v'lo sifek tzarchainu bamidbar arba'im shana, dayeinu.

**אֲלֹו עָשָׂה בְּהֶם שִׁפְטִים, וְלֹא עָשָׂה בַּאלֹהִים,
דֵּין.**

Hätte Er Strafe über sie verhängt, aber ihre Götzen verschont, es hätte uns genügt!

**אֲלֹו עָשָׂה בַּאלֹהִים, וְלֹא הָרַג אֶת בְּכֹרִים,
דֵּין.**

Hätte Er ihre Götzen zerstört, aber ihre Erstgeborenen nicht getötet, es hätte uns genügt!

**אֲלֹו הָרַג אֶת בְּכֹרִים, וְלֹא נִתְן לְנוּ אֶת מִמְוָנָם,
דֵּין.**

Hätte Er ihre Erstgeborenen getötet, hätte uns aber nicht ihr Vermögen gegeben, es hätte uns genügt!

**אֲלֹו נִתְן לְנוּ אֶת מִמְוָנָם, וְלֹא קָרַע לְנוּ אֶת חַיִם,
דֵּין.**

Hätte Er uns ihr Vermögen gegeben, uns aber das Meer nicht gespalten, es hätte uns genügt!

**אֲלֹו קָרַע לְנוּ אֶת חַיִם, וְלֹא הָעַבֵּרנו בְּתוֹכוֹ
בְּחֻרְבָּה, דֵּין.**

Hätte Er uns das Meer gespalten, uns aber nicht im Trockenen hindurchgeführt, es hätte uns genügt!

**אֲלֹו הָעַבֵּרנו בְּתוֹכוֹ בְּחֻרְבָּה, וְלֹא שָׁקַע צִרְנָנו
בְּתוֹכוֹ, דֵּין.**

Hätte Er uns ins Trockene geführt, unsere Feinde aber nicht darin ertrinken lassen, es hätte uns genügt!

**אֲלֹו שָׁקַע צִרְנָנו בְּתוֹכוֹ, וְלֹא סִפְק צִרְבָּנו בְּמִדְבָּר
אַרְבָּעִים שָׁנָה, דֵּין.**

Had God sunk our foes in it, and not satisfied our needs in the desert for forty years, It would have been enough - Dayeinu.

Ilu sifek tzarchainu bamidbar arba'im shana, v'lo he'echilanu et haman, dayeinu.

Had God satisfied our needs in the desert for forty years, and not fed us the manna, It would have been enough - Dayeinu.

Ilu he'echilanu et haman, v'lo natan lanu et hashabbat, dayeinu.

Had God fed us the manna, and not given us the Sabbath, It would have been enough - Dayeinu.

Ilu natan lanu et hashabbat, v'lo karvanu lifnei har Sinai, dayeinu.

Had God given us the Sabbath, and not brought us to Mount Sinai, It would have been enough - Dayeinu.

Ilu karvanu lifnei har Sinai, v'lo natan lanu et hatorah, dayeinu.

Had God brought us to Mount Sinai, and not given us the Torah, It would have been enough - Dayeinu.

Ilu natan lanu et hatorah, v'lo hichnisanu l'eretz Yisrael, dayeinu.

Had God given us the Torah, and not brought us into Israel, It would have been enough - Dayeinu.

Ilu hichnisanu l'eretz Yisrael, v'lo banah lanu et bet habchira, dayeinu

Had God brought us into Israel, and not built us the Chosen House, It would have been enough - Dayeinu.

Hätte Er unsere Feinde darin versinken lassen, hätte aber nicht vierzig Jahre für unseren Unterhalt in der Wüste gesorgt, es hätte uns genügt!

אלו ספק צרפנו פמידבר ארבעים שנה, ולא האכילנו את המן, דיבינה.

Hätte Er vierzig Jahre für unseren Unterhalt in der Wüste gesorgt, ohne uns mit Manna zu ernähren, es hätte uns genügt!

אלו האכילנו את המן, ולא נתנו את השבת, דיבינה.

Hätte Er uns mit Manna ernährt, ohne uns den Schabbat zu geben, es hätte uns genügt!

אלו נתנו לנו את השבת, ולא קרבנו לפניו הר סיני, דיבינה.

Hätte Er uns den Schabbat gegeben, uns aber nicht an den Berg Sinai geführt, es hätte uns genügt!

אלו קרבנו לפניו הר סיני, ולא נתנו לנו את התורה, דיבינה.

Hätte Er uns an den Berg Sinai geführt, uns aber nicht die Tora gegeben, es hätte uns genügt!

אלו נתנו לנו את התורה, ולא הבנינו לארץ ישראל, דיבינה.

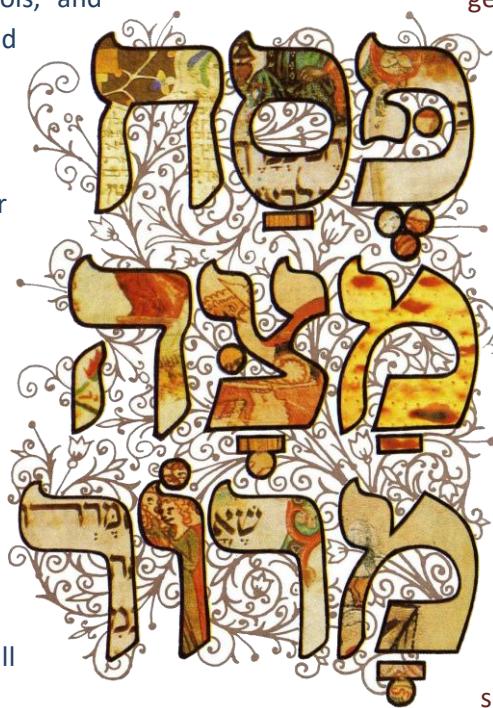
Hätte Er uns die Tora gegeben, uns aber nicht ins Land Israel gebracht, es hätte uns genügt!

אלו הבנינו לארץ ישראל ולא בנה לנו את בית הבחירה, דיבינה.

Hätte Er uns ins Land Israel gebracht, uns aber nicht das Heiligtum (Bejt Hamikdasch) erbaut, es hätte uns genügt!

עַל אֶתְתָּה, כִּמֶּה וּכִמֶּה, טוֹבָה כְּפֹולָה וּמִכְפָּלָת לְפָקוּם עָלֵינוּ: שְׁחוֹצִיאָנוּ מִפְּאָרִים, וְעַשָּׂה בָּהֶם שְׁפָטִים, וְעַשָּׂה בָּאֱלֹהִים, וְהָרָג אֶת בְּכוֹרֵיכֶם, וְנִתְן לְנוּ אֶת מִזְבֵּחַ, וְקָרְבָּנוּ אֶת הַיּוֹם, וְהָעֲבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחֻרְבָּה, וְשָׁקָעַ צָרָנוּ בְּתוֹכוֹ, וְסִפְקָצָרְבָּנוּ בְּמִדְבָּר אֶרְבָּעִים שָׁנָה, וְהָאֲכִילָנוּ אֶת הַפְּזֹן, וְנִתְן לְנוּ אֶת הַשְּׁבָטָה, וְקָרְבָּנוּ לִפְנֵי הַר סִינְיָה, וְנִתְן לְנוּ אֶת הַתּוֹרָה, וְהַכְּנִיסָנוּ לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּבָנָה לְנוּ אֶת בֵּית הַבְּדִיחָה לְבִפְרָעָל עַל כָּל עַזְוֹתֵינוּ.

Thus how much more so should we be grateful to the Omnipresent One for the doubled and redoubled goodness that He has bestowed upon us; for He has brought us out of Egypt, and carried out judgments against them, and against their idols, and smote their first-born, and gave us their wealth, and split the sea for us, and took us through it on dry land, and drowned our oppressors in it, and supplied our needs in the desert for forty years, and fed us the manna, and gave us the Shabbat, and brought us before Mount Sinai, and gave us the Torah, and brought us into the land of Israel and built for us the Beit Habechirah to atone for all our sins.

Um wieviel grösser und reichhaltiger ist des Allgegenwärtigen Güte zu uns: Er hat uns aus Ägypten herausgeführt, hat Strafe über sie verhängt, hat ihre Götzen bestraft, hat ihre Erstgeborenen getötet, hat uns ihr Vermögen gegeben, hat für uns das Meer gespalten, hat uns im Trocken hindurchgeführt, hat unsere Feinde darin versinken lassen, hat vierzig Jahre für unseren Unterhalt in der Wüste gesorgt, hat uns mit Manna ernährt, hat uns den Schabbat gegeben, hat uns an den Berg Sinai geführt, hat uns die Tora gegeben, hat uns ins Land Israel gebracht, und uns das Heiligtum (Bejt Hamikdasch) erbaut um alle unsere Sünden zu sühnen.

רָבָן גַּמְלִיאֵל חִיה אָמֵר: כָּל שְׁלַא אָמֵר שְׁלַשָּׁה דָבָרִים אֵלּוּ בְּפֶסַח, לֹא יֵצָא יָדִי חֹבְתוֹ, וְאֵלּוּ הֵן: פֶּסַח, מַצָּה, וּמְרוֹרָה.

Rabban Gamliel used to say: Whoever does not discuss the following three things on Passover has not fulfilled his duty, namely: Passover (the Passover-sacrifice), Matzah (the unleavened bread) And Maror (the bitter herbs).

Rabban Gamliel pflegte zu sagen: "Wer an Pessach die folgenden drei Dinge nicht erklärt, hat seine Pflicht nicht erfüllt, nämlich: Pessach (das Pessachopfer), Mazza (das ungesäuerte Brot) und Maror (die bitteren Kräuter)."

פֶּסַח שְׁחִיו אֲבוֹתֵינוּ אָכְלִים בַּזְמָן שְׁפִיט הַמִּקְדָּשׁ הִיא קִים, עַל שָׁוֹם מָה? עַל שָׁוֹם שְׁפִיט הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל בְּתֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּמִצְרָיִם, שֶׁנָּאֹמֶר: וְאָמַרְתָּם זֶבֶחֶ פֶּסַח עַל בְּתֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּמִצְרָיִם בְּנֵגְפּוֹ אֶת מִצְרָיִם, וְאֶת בְּתֵיֵנוּ חָצֵל, וַיַּקְדֵּשׁ הַעַם וַיְשַׁתְּחוּ.

Passover - the Passover-lamb that our fathers ate during the time of the Beit Hamikdash - for what reason [did they do so]? Because the Omnipresent passed over our fathers' houses in Egypt, as it is said: "You shall say, It is a Passover-offering to the Lord, because He passed over the houses of the children of Israel in Egypt when He struck the Egyptians with a plague, and He saved our houses. And the people bowed and prostrated themselves."

מַצָּה זוֹ שָׁאַנְנוּ אָכְלִים, עַל שָׁוֹם מָה? עַל שָׁוֹם שְׁלָא הַסְּפִיק בָּצָק שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחְמִיז עַד שְׁנַגְּלָה עַלְלָה מַלְךָ מֶלֶכִים הַפְּלִיכִים, הַקָּדוֹש בָּרוּךְ הוּא, וְגַם, שֶׁנָּאֹמֶר: וַיָּאֹפוּ אֶת הַבָּצָק אֲשֶׁר הָזִיאוּ מִמִּצְרָיִם עַגְתָּ מִצּוֹת, כִּי לֹא חִמֵּז, בִּי נְרַשׁוּ מִמִּצְרָיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהַתְּמִהְמִה, וְגַם צְדָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם.

This Matzah that we eat for what reason? Because the dough of our fathers did not have time to become leavened before the King of the kings of kings, the Holy One, blessed be He, revealed Himself to them and redeemed them. Thus it is said: "They baked Matzah-cakes from the dough that they had brought out of Egypt, because it was not leavened; for they had been driven out of Egypt and could not delay, and they had also not prepared any [other] provisions."

מָרוֹר זה שָׁאַנְנוּ אָכְלִים, עַל שָׁוֹם מָה? עַל שָׁוֹם שְׁמָרוּרָה הַמִּצְרָיִם בָּמִצְרָיִם, שֶׁנָּאֹמֶר: וַיָּמָרְהוּ אֶת חַיֵּהֶם בְּעֻבְדָה קָשָׁה, בְּחָמֵר וּבְלַבְנִים וּבְכָל עֲבָדָה בְּשִׁדָה בְּשִׁדָה.

This maror that we eat for what reason? Because the Egyptians embittered our fathers' lives in Egypt, as it is said: "They made their lives bitter with hard service, with mortar and with bricks, and with all manner of service in the field; all their service which they made them serve with rigor."

Pessach - Das Pessachopfer, das unsere Vorfahren gegessen haben, solange der Bejt Hamikdasch stand. - Was bedeutet es? Weil der Heilige die Häuser unserer Väter überschritten hat, wie es heisst: "Ihr sollt sagen, 'es ist ein Pessach-Schlachtopfer für Gott, weil Er hinüberschritt über die Häuser der Kinder Israels in Ägypten, als er die Ägypter schlug und unsere Häuser rettete.' Es verneigte sich das Volk und verbeugte sich."

Diese Mazza, die wir essen - was bedeutet sie? Weil der Teig unserer Väter nicht Zeit hatte zu säuern, bis der König aller Könige, der Heilige, gesegnet ist Er, ihnen erschien und sie erlöste, wie es heisst: "Sie backten aus dem Teig, den sie aus Ägypten mitgenommen hatten, ungesäuerte Brote. Er war noch nicht gesäuert, denn sie wurden aus Ägypten vertrieben und konnten nicht warten. Auch Proviant hatten sie nicht vorbereitet."

מָרוֹר זה שָׁאַנְנוּ אָכְלִים, עַל שָׁוֹם מָה? עַל שָׁוֹם שְׁמָרוּרָה הַמִּצְרָיִם בָּמִצְרָיִם, שֶׁנָּאֹמֶר: וַיָּמָרְהוּ אֶת חַיֵּהֶם בְּעֻבְדָה קָשָׁה, בְּחָמֵר וּבְלַבְנִים וּבְכָל עֲבָדָה בְּשִׁדָה בְּשִׁדָה.

Dieses Maror, das wir essen - was bedeutet es? Weil die Ägypter das Leben unserer Vorfahren verbittert haben, wie es heisst: "Sie verbitterten ihnen das Leben mit harter Arbeit, mit Lehm und Ziegeln und aller Arbeit auf dem Feld – alle die Arbeit, die sie ihnen aufbürdeten mit Härte."

**בְּכָל דֹּור וּדֹור תִּכְבַּשׁ אֲדָם לְרֹאֹת אֶת עַצְמוֹ בְּאֵלָיו הוּא יֵצֵא מִמִּצְרָיִם, שֶׁגָּאָמָרָה: וְהַנְּדָתָ לְבָנָה בַּיּוֹם
הַהוּא לֵאמֹר, בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי בְּצַאתִי מִמִּצְרָיִם. לֹא אֵת אֲבוֹתֵינוּ בַּלְבֵד גַּם אֵל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא,
אֵלָא אֶפְ אֶזְעָתֵנוּ גַּם אֶל עַמּוּדֵם, שֶׁגָּאָמָרָה: וְאֶזְעָתֵנוּ הַזָּכִיא מִשְׁם, אֵלָא אֶת חָרֵץ
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְתֵּנוּ.**

In every generation a person is obligated to regard himself as if he had come out of Egypt, as it is said: "You shall tell your child on that day, it is because of this that the Lord did for me when I left Egypt." The Holy One, blessed be He, redeemed not only our fathers from Egypt, but He redeemed also us with them, as it is said: "It was us that He brought out from there, so that He might bring us to give us the land that He swore to our fathers."

In jeder Generation soll der Mensch sich betrachten, als sei er selbst aus Ägypten ausgezogen. Wie es heisst: "Du sollst erzählen deinem Sohn an diesem Tag, sagend: 'Dafür hat Gott mir [Wunder] getan, bei meinem Auszug aus Ägypten.'" Nicht alleine unsere Väter hat der Heilige, gesegnet ist Er, erlöst, auch uns hat Er mit ihnen zusammen erlöst, wie es heisst: "Uns hat Er von dort herausgeführt, um uns zu führen und uns das Land zu geben, das Er unseren Vätern versprochen hat."

*L'fichach anachnu chayavim l'hodot, l'hallel,
l'shabeiach, l'faeir, l'romeim, l'hadeir,
l'vereich, l'aleih ul'kaleis, l'mi she'asah
a'avoteinu v'lanu et kol hanismim haeilu:
hotzianu meiavdut l'cheirut miyagon
l'simchah, umei'eivel l'yom tov, umei'afeilah
l'or gadol, umishibud ligulah. V'nomar l'fanav
shirah chadashah: halleluyah.*

Thus it is our duty to thank, to laud, to praise, to glorify, to exalt, to adore, to bless, to elevate and to honor the One who did all these miracles for our fathers and for us. He took us from slavery to freedom, from sorrow to joy, and from mourning to festivity, and from deep darkness to great light and from bondage to redemption. Let us therefore recite before Him Halleluyah, Praise God!

מכסים את המצאה ומגביהם את חוכם
לְפִיקָה אֲנָחָנוּ תִּבְים לְחוֹדֹת, לְהַלֵּל, לְשִׁיבָתָה,
לְפִאָר, לְרוּמָם, לְתִדְרָר, לְבִרָה, לְעַלְיהָ וּלְקָלָם לְמַיִּם
שֶׁעָשָׂה לְאֲבוֹתֵינוּ וְלָנוּ אֶת כָּל הַנְּפָטִים הַאֲלָלִים:
הַזָּכִיא אָנוּ מְעֻבָּdot לְחִירּוֹת מִגּוֹן לְשִׁמְחָה,
וּמְיַאֲכֵל לְיּוֹם טֹוב, וּמְאַפְּלָה לְאֹזֶר גָּדוֹל,
וּמְשֻׁעָבָד לְגַאֲלָה. וְנִאָמָר לְפָנָיו שִׁירָה חֲדָשָׁה:
הַלְּלִיָּה.

Darum sind wir verpflichtet zu danken, zu preisen, zu rühmen, zu verherrlichen, zu erheben, zu ehren, zu loben, zu erhöhen und zu besingen den, der unseren Vätern und uns allen diese Wunder getan hat. Er hat uns herausgeführt aus Knechtschaft in die Freiheit, aus Kummer zur Freude, aus Trauer zum Festtag, aus Dunkelheit in grosses Licht, aus Sklaverei in die Erlösung – lasst uns sagen vor Ihm ein neuen Gesang, Halleluja.

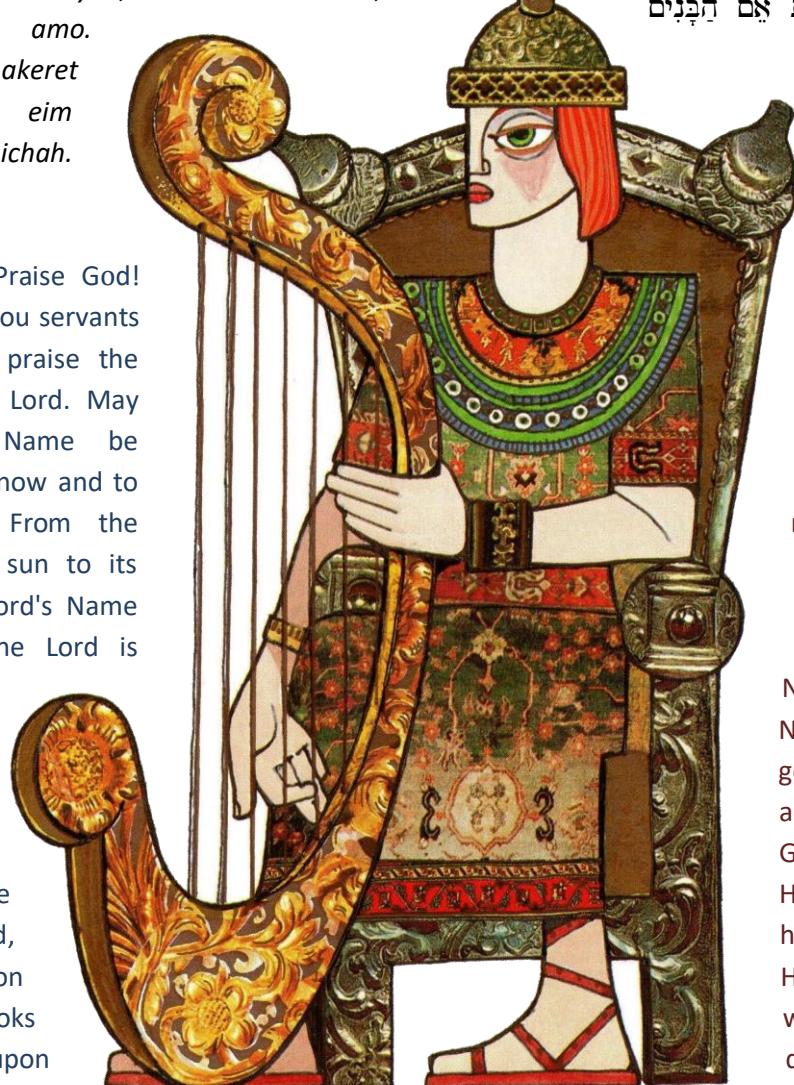
Halleluyah hal'lu avdei Adonai, hal'lu et sheim Adonai. Y'hi sheim Adonai m'vorach mei'atah v'ad olam. Mimizrach shemesh ad m'veo'o m'hulal sheim Adonai. Ram al kol goyim Adonai, al hashamayim k'vodo. Mi k'Adonai Eloheinu hamagbihi lashavet, hamashpili lirot bashamayim uva'aretz? M'kimi mei'afar dal, mei'ashpot yarim evyon, l'hoshivi im nidivim, im nidivei amo.

*Moshivi akeret habayit, eim habanim s'meichah.
Halleluyah.*

Halleluyah - Praise God! Offer praise, you servants of the Lord; praise the Name of the Lord. May the Lord's Name be blessed from now and to all eternity. From the rising of the sun to its setting, the Lord's Name is praised. The Lord is high above all nations, His glory is over the heavens.

Who is like the Lord, our God, who dwells on high yet looks down so low upon heaven and earth!

He raises the poor from the dust, He lifts the needy from the dunghill, to seat them with nobles, with the nobles of His people. He restores the barren woman to the house, into a joyful mother of children. Halleluyah - praise God.

א הַלְלוִיָּה הַלְלוֹ עֲבָדֵי יְהוָה הַלְלוֹ אֶת שְׁם יְהוָה. בָּיִת שְׁם יְהוָה מִבְּרוֹךְ מְעֻתָּה וְעַד עוֹלָם. גַּמְפּוֹרָה שֶׁמֶשׁ עַד מִבּוֹאוֹ מִתְחַלֵּל שְׁם יְהוָה. דַּרְם עַל בָּלְגָוִים יְהוָה עַל חַשְׁמִים בְּבוֹזָה. הַמִּינְגְּבָיוִה לְשָׁבַת. וְהַמְּשִׁפְּלִי לְרָאֹת בְּשָׁמִים וּבָאָרֶץ. זַמְּקִימִי מַעֲפָר דָּל מַאֲשָׁפָת יְרִים אַבְיוֹן. חַלְוָשִׁיבִי עַמְּקָרָת הַבַּיִת אֶם הַבָּנִים שְׁמָהָה הַלְלוִיָּה. (תְּהִלִּים קי"ג)

Halleluja -

Preist, Diener
Gottes, preist
den Namen
Gottes. Es sei
gesegnet der
Name Gottes von
nun an und für
immer. Vom
Aufgang der Sonne
bis zu ihrem
Niedergang wird der
Name Gottes
gepriesen. Hoch über
allen Völkern ist
Gott, über die
Himmel [reicht
hinaus] Seine
Herrlichkeit. Wer ist
wie Gott, unser Gott,
der in der Höhe
thront? Der tief

hernieder schaut, zu beachten den Himmel und die Erde! Er erhebt aus dem Staub den Armen, erhöht aus dem Schutt den Wehrlosen, - um ihn neben die Edlen zu setzen, neben die Edlen seines Volkes. Er lässt die Unfruchtbare zur fröhlichen Mutter von Kindern werden, Halleluja.

*B-tsayt yisrah'ayl mi-mitsrahyim, bayt
yah'ahkov may-ahm lo'ayz, Hahytah y'hudah
l-kodsho, yisrah'ayl mahmsh'lolahv, Ha-yahm
rah'ah vah-yahnos, hah-yahrdayn yisov l-
ahchor, Heh-hahreem rahk'doo ch-ayleem,
g'vah'ot ki-vnay tson. Mah l'chah hah-yahm
kee tahnoos, hah-yahrdayn tisov l-ahchor,
Heh-hahreem tirk'doo ch-ayleem, g'vah'ot kiv-
nay tson. Mi-lifnay ahdon choolee ahrets, mi-
lifnay elo'ah yah'ahkov. Hah-hofchee hah-
tsoor ahgahm mahyim, chahlahmeesh l-maino
mahyim.*

When Israel went out of Egypt, the House of Jacob from a people of a foreign language, Judah became His holy one, Israel His dominion. The sea saw and fled, the Jordan turned backward. The mountains skipped like rams, the hills like young sheep. What is with you, O sea, that you flee; Jordan, that you turn backward? Mountains, why do you skip like rams; hills, like a pool of water, the flint-stone into a spring of water.

א בְּצִיאַת יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵזֶרְיִם בֵּית יַעֲקֹב מִעַם
לְעֵז. ב הַיְתָה יְהוּדָה לְקִדְשׁו יִשְׂרָאֵל
מִמְּשֻׁלָּחוֹ. ג הַיְם רָאָה וַיָּנַם הַיְרָדֵן וַיַּפְּבַּ
לְאַחֲרָו. ד הַהֲרִים רַקְדוּ בְּאַיִלִים גְּבוּזָת כְּבָנִי
צָאן. ה מַה לְךָ הַיְם בַּי תְּנוּס הַיְרָדֵן תַּפְּבַּ
לְאַחֲרָו. ו הַהֲרִים תַּرְקֹדוּ בְּאַיִלִים גְּבוּזָת כְּבָנִי
צָאן. ז מַלְפָנִי אָדוֹן חַילִי אָרֶץ מַלְפָנִי אַלְמָתָה
יַעֲקֹב. ח הַהֲפָכִי הַצּוֹר אָגָם מַיִם חַלְמִישׁ
לְמַעֲינָנוּ מַיִם.
(תְּהִלִּים קי"ד)

Als Israel aus Ägypten zog, das Haus Jakows aus dem fremden Volk, da wurde Jehuda sein Heiligtum, Israel sein Reich. Das Meer sah es und floh, der Jordan wich zurück, die Berge hüpfen wie Widder, die Hügel wie junge Schafe. Was ist dir, Meer, dass du fliehst, Jordan, dass du zurückweichst, ihr Berge, dass ihr hüpfen wie Widder, ihr Hügel, wie junge Schafe? Vor dem Herrn erbebe, Erde, vor dem Gott Jaakows, der den Felsen verwandelt in einen Wasserteich, Kieselsteine zu Wasserquellen.

מְנֻבִּיחִים אֶת הַכּוֹם עַד גָּאֵל יִשְׂרָאֵל.

ברוך אתה ייְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר
גָּאֵלָנוּ וָגָןָאֵל אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמְּצִירִים, וְהַגִּיעָנוּ
לְלִילָה תֹּוֹה לְאַכְלָ בָּזָמָחָ וּמָרוֹר. בָּזָיְיָ
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַגְעַנוּ לְמוֹעָדים,
וְלִרְגָּלִים אֶחָרִים הַבָּאִים לְקָרָאתֵנוּ לְשָׁלוֹם,
שְׁמָחוֹם בְּבִנְיֵן עִירָה וְשָׁשִׁים בְּעַבּוֹדָתָה. וְנַאֲכַל
שֶׁם מִן הַזּוֹבְחִים וּמִן הַפְּסַחִים אֲשֶׁר יַגְיעַ דָּם
עַל קוֹרְבָּנָה לְרָצֹן, וְנוֹדֵה לְךָ שִׁיר חֶדֶשׁ עַל
גָּאֵלָתֵנוּ וְעַל פְּדוּת נְפִישָׁנוּ. ברוך אתה ייְהוָה גָּאֵל
יִשְׂרָאֵל.

*Baruch atah Adonai, Eloheinu Melech ha'olam,
asher g'alnu v'ga'al et avoteinu mimitzrayim,
v'higianu lalaylah hazeh le'echol bo matzah
umaror. Kein Adonai Eloheinu v'Eilohei
avoteinu yagi'einu l'mo'adim v'lirgalim
acheirim haba'im likrateinu l'shalom,
s'meichim b'venyan irecha v'sasim
ba'avodatecha. V'nochal sham min hazvachim
umin hapsachim asher yagia damam al kir
mizbachacha l'ratzon, v'nodeh l'cha shir
chadash al g'ulateinu v'al p'dut nafsheinu.
Baruch Atah Adonai, ga'al Yisrael.*

Blessed are You, God, our God, King of the universe, who has redeemed us and redeemed our fathers from Egypt, and enabled us to attain this night to eat matzah and maror. So too, God, our God and God of our fathers, enable us to attain other holidays and festivals that will come to us in peace with happiness in the rebuilding of Your city, and with rejoicing in Your service [in the Bet Hamikdash]. Then we shall eat of the sacrifices and of the Passover-offerings whose blood shall be sprinkled on the wall of Your altar for acceptance; and we shall thank You with a new song for our redemption and for the deliverance of our souls. Blessed are You, God, who redeemed Israel.

Gesegnet bist Du, Gott, unser Gott, König des Universums, der uns und unsere Vorfahren aus Ägypten erlöst hat und uns diese Nacht hat erreichen lassen, um in ihr Mazza und Maror zu essen. So bringe uns, Gott, unser Gott und Gott unserer Väter, zu weiteren Festzeiten und Feiertagen, die uns zu Frieden bringen werden, uns freuend am Aufbau Deiner Stadt und frohlockend in Deinem Dienst (im Bejt Hamikdasch); dort werden wir von den Schlacht- und den Pessachopfern essen, deren Blut Dir zum Wohlgefallen die Wände deines Altars berührt. Und wir werden Dir danken in einem neuen Gesang für unsere Erlösung und die Befreiung unserer Seele. Gesegnet bist Du, Gott, der Israel erlöst hat.

הַנְּגִנִּי מוֹכֵן וּמוֹפֵן לְקִים מִצּוֹת פּוֹם שְׁנִי שְׁהָוָא בְּנֵגֶד בְּשִׁורָת הַיּוֹעָה, שֶׁאָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לִיְשָׂרָאֵל
וְהַצְּלָתִי אֲתֶכֶם מַעֲבָדֶתֶם.

*Baruch atah Adonai, Eloheinu melech ha'olam,
borei p'ri hagafen.*

Blessed are You, Lord, our God, King of the universe, who creates the fruit of the vine.

ברוך אתה ייְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרָא פָּרִי
הַגָּפָן.

Gesegnet bist Du, Gott, unser Gott, König des Universums, der die Frucht des Weinstocks erschaffen hat.

רַחֲצָה

Ritual hand-washing in preparation for the meal - Man wäscht die Hände für die Mahlzeit

Baruch Atah Adonai, Eloheinu Melech ha-olam, asher kid'shanu b'mitzvotav v'tzivanu al n'tilat yadayim.

Blessed are You, Eternal our God, Ruler of the Universe, who has made us holy through obligations, commanding us to wash our hands.

ברוך אתה ייִהוּדָה מלֶךְ הָעוֹלָם, אשר קדְשָׁנוּ בְמִצְוֹתֶיךָ וַצְוָנוּ עַל נְטוּילַת יָדֵינוּ.

Gesegnet bist Du, Gott, unser Gott, König des Universums, der uns durch Seine Gebote geheiligt und uns befohlen hat, die Hände zu waschen.

מוֹצִיא-מַצָּה

The eating of Matzah - Das essen der Mazza

Baruch atah Adonai, Eloheinu melech ha-olam, hamotzi lechem min ha-aretz.

Blessed are You, Eternal our God, Ruler of the Universe, who provides sustenance from the earth.

Baruch atah Adonai, Eloheinu melech ha-olam, asher kid'shanu b'mitzvotav v'tzivanu al achilat matzah.

Blessed are You, Eternal our God, Ruler of the Universe, who has taught us the way of holiness through commandments, commanding us to eat matzah.

ברוך אתה ייִהוּדָה מלֶךְ הָעוֹלָם חַמּוֹצִיא
לְחֵם מִן הָאָרֶץ.

Gesegnet bist Du, Gott, unser Gott, König des Universums, der Brot aus der Erde hervorbringt.

ברוך אתה ייִהוּדָה מלֶךְ הָעוֹלָם, אשר קדְשָׁנוּ בְמִצְוֹתֶיךָ וַצְוָנוּ עַל אכילת מצה.

Gesegnet bist Du, Gott, unser Gott, König des Universums, der uns durch Seine Gebote geheiligt und uns befohlen hat, Mazza zu essen.

מָרוֹר

Eating the bitter herb - Essen die bitteren Kräuter

Baruch atah Adonai Eloheinu melech ha-olam, asher kid'shanu b'mitzvotav v'tzivanu al achilat maror.

Blessed are You, Eternal our God, Ruler of the Universe, who has taught us the way of holiness through commandments, commanding us to eat the bitter herb.

ברוך אתה ייִהוּדָה מלֶךְ הָעוֹלָם, אשר קדְשָׁנוּ בְמִצְוֹתֶיךָ וַצְוָנוּ עַל אכילת מרור.

Gesegnet bist Du, Gott, unser Gott, König des Universums, der uns durch Seine Gebote geheiligt und uns befohlen hat, Maror zu essen.

כּוֹרֵךְ Korech

Eating Matzah and bitter herb - Essen Mazza und bitteren Kräuter

*Zeicher l'mikdash k'hileil. Kein asah hileil
bizman shebeit hamikdash hayah kayam.
Hayah koreich pesach, matzah, u-maror
v'ocheil b'yachad. L'kayeim mah sheneemar.
"Al matzot um'roram yochlu-hu."*

זֶכֶר לְמִקְדָּשׁ בְּהַלֵּל. כִּן עֲשֵׂה הַלֵּל בָּזְמָן שְׁבִיטָה
הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיִם: הָיָה פּוֹרֵךְ פֶּסֶחׁ מַצָּה
וּמְרוֹר וְאָכֵל בַּיּוֹם, לְקַיִם מַה שָׁנָאָמָר: עַל
מְצֹות וּמְרָרִים יַאֲכִלוּהוּ.

Eating matzah, maror and haroset this way reminds us of how, in the days of the Temple, Hillel would do so, making a sandwich of the Pascal lamb, matzah and maror, in order to observe the law "You shall eat it (the Pesach sacrifice) on matzah and maror."

In Erinnerung an das Heiligtum gemäss Hillel:
So tat Hillel zur Zeit, als der Tempel stand: Er nahm (das Pessachopfer) Mazza und Bitterkraut zusammen und ass sie vereint, um zu erfüllen, was gesagt wird: "Mit Mazzot und Bitterkraut soll man es essen."

שולחן עזרך Shulchan Orech

The meal is served! - Jetzt kann das Festmahl beginnen!

בימיו של הבועל שם טוב כאשר היה מקרה של פקוח נפש. היה הבעש"ט עוזה גור שעה, ונסע ליער והדיבק את הניר לאילן אחד, ועשה עוד בפה תפלות ופעל ישועה. שניהם אחר כך באשר באו אל תלמידו הצעיר ממעויריטש, דלק הצעיר לאויזו מקום בעיר ואמר, רפנו של עולם, את האש אינני יכול להקליך אבל באז מוח מקום זהה אני יכול להתקפל. גם תפלו התקבלה וחיטה ישועה והצלחה. שוכן עברם החסנים, וארע מקרה דומה. באו לפניו תלמידו של הצעיר, רבי משה לייב מסאוסוב. אמר רבי משה לייב: אני אין בכח לעשות במעשה מורי הצעיר ובפו הבעש"ט. את האש אינני יכול להקליך וגם את התפללה אני כבר לא יודע, אבל את המקום אני עדין מכיר והשם יתברך יעוז. וכך היה. כאשר ארע מקרה דומה אצל רבי ישראאל ברז'ין, אמר: אני לא יכול להקליך את האש, אני לא יודע את התפללה, גם את המקום בעיר אינני יכול למצאה, אני יכול רק בספר המעשה זהה יסביר, וכך היה.

When the founder of modern Hasidism, the Baal Shem Tov, saw misfortune threatening the Jews, it was his custom to go into a certain part of the forest to meditate. There he would light a special fire, say a special prayer, and the trouble would be averted. Later, when his disciple, the Maggid of Mezritch, had occasion for the same reason to intercede with heaven, he would go to the same place in the forest and say: "Master of the Universe, listen! I cannot light the fire, but I know the place and I can say the prayer." Still later, Rabbi Moshe-Leib of Sasov, in order to save the Jewish people, would go into the forest and say: "I cannot light the fire, I do not know the prayer, but I know the place." Then it fell to Rabbi Israel of Rizhyn to overcome misfortune. Sitting in his house, his head in his hands, he spoke to God: "I am unable to light the fire and I do not know the prayer; I cannot even find the place in the forest. All I can do is tell the story, and this must be sufficient." And it was sufficient.

Wann immer der Gründer des modernen Chassidismus - der Baal Shem Tov - sah, dass die Juden von Unglück bedroht wurden, pflegte er in einen bestimmten Teil eines Waldes zu gehen und zu meditieren. Dort entzündete er ein besonderes Feuer, sagte ein spezielles Gebet und das Unheil wurde verhindert. In späteren Zeiten, wenn sich seinem Schüler - dem Maggid von Mezritch - die Gelegenheit bot, aus einem ähnlichen Grund mit dem Himmel zu konferieren, pflegte auch dieser zu der selben Stelle im Wald zu gehen und zu sagen: „Herr des Universums, höre! Ich kann das Feuer nicht entfachen, aber ich kenne den Ort und ich kann das Gebet sprechen.“ In noch späteren Zeiten ging Rabbi Moshe-Leib von Sasov in diesen Wald, um das jüdische Volk zu retten und er sprach: „Ich kann weder das Feuer entfachen, noch kenne ich das Gebet, aber ich kenne den Ort.“ Nach ihm wurde es zu der Aufgabe des Rabbi Israel von Rizhyn, Unglück abzuwenden. In seinem Haus sitzend und seinen Kopf in den Händen haltend, sprach er zu Gott: „Ich bin nicht in der Lage, das Feuer zu entfachen, ich kenne das Gebet nicht und ich kann noch nicht einmal den Ort im Wald finden. Das einzige, das ich tun kann, ist, diese Geschichte zu erzählen. Und das muss ausreichen.“ Und es genügte.

צָפוּן Tsafoon

Finding and eating the Afikomen - Finden und essen den Afikoman

המנחה הוא שלוש מצות על שלוחו ליל הפסח. למה דוקא שלוש? חמצות נקראיים כהן, לווי וישראל שכולם יוצאו ממצרים מבית עבדים. יש רמזו נסוף בתורה, שלשת הפסחים שאברהם אבינו בקש משירה אמן להשתטטש בהבנת העיגות למלאכים שבקרו אליו. לפי הפסורת, זהה זה בפסח. ויש אומרים שהזיהו לזכר שלשת האבות, אברהם יצחק ויעקב. באפניהם מצות בדי שבסאשראר אנו חוזים את חמץ האמצעת בינה, נשארים לנו כי שלומות בשבי לברך עליהם לחם משנה. הטעם החלישו הוא הכי חשוב, זה מזפיר לנו שבסאשראר אנו מקפים בנשימים הנכויים, גם אם אנחנו "שבורים", עדין אנו יכולים להמשיך להיות חלק, להשתתך ולקיים נפש להמשיך הלאה בוגלו אותה תמיכה. בלבנו לפעמים חמץ השבורה ולפעמים המצות השלמות, אנו יכולים לשאב את הבחות ולקבל את התמיכה שיאנו נמצאים בחברה הנכונה, אל לנו לשפוך להיות לעור לאחרים אחרים הם צרייכים אותנו.

Traditionally, seders require three matzot. Why three? The matzot are symbolic of the three castes of Jews: Priests, Levites and Israelites; all of whom were liberated from Egyptian bondage. They also commemorate the three measures of fine flour that Abraham told Sarah to bake into matzah when they were visited by the three angels. According to the tradition, the angels' visit was on Passover. They also represent our Patriarchs, Abraham, Isaac, and Jacob. On a practical level, three matzot are needed so that when we break the middle matzah, we are still left with two whole ones to say the Hamotzie blessing on two whole Matzot. The third reason is the most important one, it reminds us that if we have the right company, if we are surrounded by the right people, even if we are "broken" we can still continue and be part, to belong and to get the strength to continue because of that support. We are all sometimes the broken Matzah and sometimes the whole ones, but as long as we keep the right company we can get the support we need and we must never forget to be there for others in their time of need.

(-Rabbi Akiva Weingarten)

Traditioneller Weise braucht es für ein Seder drei Matzot. Weshalb drei? Die drei Matzot symbolisieren die drei Kasten der Juden: Priester, Leviten und Israeliten; sie wurden alle aus der Ägyptischen Knechtschaft befreit. Sie erinnern uns aber auch an die drei Einheiten von feinem Mehl aus denen Abraham Sarah bat, Matzah zu backen, als sie von den drei Engeln aufgesucht wurden. Laut unserer Tradition fand der Besuch der Engel während Pessach statt. Darüber hinaus stehen die drei Matzot für unsere Patriarchen Abraham, Isaak und Jakob. Auch aus einem praktischen Grund ist es notwendig, dass wir drei Matzot haben: nachdem wir die mittlere Matzah brechen, haben wir noch immer zwei ganze Matzot übrig, um über sie Hamotzie-Segen sprechen zu können. Der dritte Grund allerdings ist der Allerwichtigste: sie erinnern uns daran, dass wir, wenn wir uns in der richtigen Gesellschaft befinden, umgeben von den richtigen Menschen - weitermachen können und ein Teil von etwas sein können, dazugehören, sogar wenn wir „gebrochen“ sind und durch diese Unterstützung die Stärke finden können, um weiterzumachen. Wir sind alle manchmal die gebrochenen Matzah und manchmal die Ganzen, aber solange wir uns die richtige Gesellschaft suchen, können wir die Unterstützung bekommen, die wir brauchen und wir dürfen niemals vergessen, auch für andere da zu sein, wenn die Zeit gekommen ist, in der sie uns brauchen.

ברך Bareich

Saying grace after the meal - Das Tischgebet

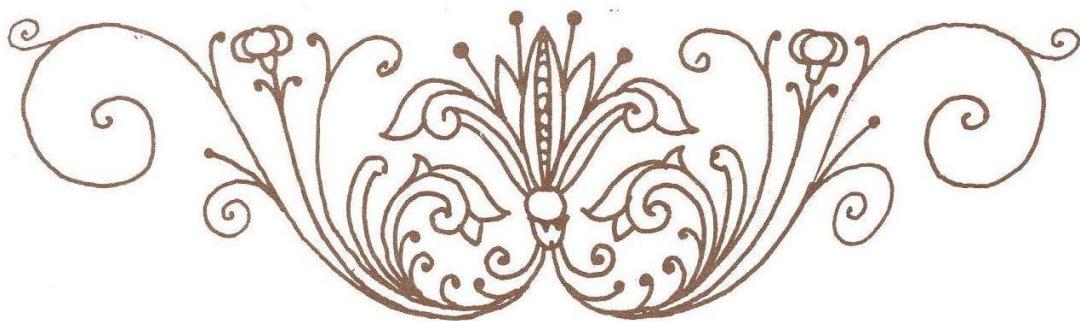
מווגים כום שלישי וمبرכים עלי

Shir Hama'alot, b'shuv Adonai et shee-vat Tzion, ha-yenu k'chol meem. Az y'malei s'chok pee-nu u'l-sho-nei-nu reena, az yo-m'r u-goyim, heeGodeel Adonai laasot eem eleh. HeeGodeel Adonai la-asot eemanu, ha-yee-nu s'mei-cheem. Shuva Adonai et sh'vee-tei-nu, ka-afee-keem ba-negev. Ha-zor-eem b'deemah b'reena yeek-tzo-ru. Ha-loch yei-lech u-va-chu no-sei me-shech hazara, bo yavo v'reena, no-sei alu-mo-tav.

When God returns us from exile back to Zion, it will be as though in a dream. We will laugh and sing with joy. It shall be said around the world: "God has done great things for them." God did great things for us, and we shall rejoice. God, restore our fortunes. We shall be like streams in the Negev. Those who sow in tears shall reap in joy. Though the farmer bears the measure of seed to the field in sadness, he shall come home with joy, bearing his sheaves.

שיר המעלות, בשוב יי את שיבת ציון, היינו כחלמים. אֹז ימְלָא שְׁחוּק פִּינוּ וְלְשׂוּגַנוּ רְנַתָּה. אֹז יאמְרוּ בְּנוּיִם, הַגְּדִיל יי לְעֲשׂוֹת עִם אלָה. הַגְּדִיל יי לְעֲשׂוֹת עַמְנוּ, היינו שְׁמַחִים. שׂוּבָה יי את שְׁבִיתֵנוּ, באָפִיקִים בְּנֶגֶב. חֹזְעִים בְּדָמָעָה בְּרַנָּה וְקַצְרָה. חַלְזָק וְבָכָה נְשָׂא מְשֻׁךְ הַזָּרָע, באַיְבָא בְּרַנָּה נְשָׂא אַלְמַתָּיו.

Ein Stufenlied. Als Gott die Weggefährten Zions zurückbrachte, waren wir wie Träumende. Da füllte sich unser Mund mit Lachen und unsere Zunge mit Jubel; da spricht man unter den Völkern: "Grosses hat Gott an diesen getan." Grosses hat Gott an uns getan, wir freuen uns. Bring, Gott, unsere Weggefährten zurück wie die Bäche im Süden. Die mit Tränen säen, werden im Jubel ernten. Weinend geht er, der den Saatsack trägt, doch kommt er mit Jubel, wenn er seine Garben trägt.

Leader - Der Vortragende:

Rabotai n'vareich

Rabbis, let us say grace

רְבָוֹתִי נִבְרָךְ

Meine Herren, wir wollen den Segen sprechen!

Participants - Alle anderen:

Y'hee sheim Adonai m'vo-rach mei-atah v'ad olam.

Praised be the name of God now and forever.

יְהִי שֵׁם יְהָוָה מַכְרָךְ מְעֻתָּה וְעַד עוֹלָם

Der Name Gott sei gesegnet von nun an bis in Ewigkeit.

Leader - Der Vortragende:

Y'hee sheim Adonai m'vorach mei-atah v'ad olam. Beer-shut maranan verabanan verabotai n'vareich (Eloheinu) she'achalnu mi-shelo.

Praised be the name of God, now and forever. With your permission, let us now bless (our God) whose food we have eaten.

יְהִי שֵׁם יְהָוָה מַכְרָךְ מְעֻתָּה וְעַד עוֹלָם. בָּרוּךְ מֶרְנָן וְרְבָוֹתִי נִבְרָךְ (אֱלֹהִינוּ) שָׂאכְלָנוּ מִשְׁלָוּ.

Der Name Gott sei gesegnet von nun an bis in Ewigkeit. Mit Ihrer Erlaubnis, meine Herren, wollen wir (unseren Gott) segnen, von dessen Eigentum wir gegessen haben.

Participants - Alle anderen:

Baruch (Eloheinu) she'achalnu mishelo uv'tuvo chayinu.

Blessed be (our God) whose food we have eaten.

בָּרוּךְ (אֱלֹהִינוּ) שָׂאכְלָנוּ מִשְׁלָוּ וּבְטוּבָה חַיָּינוּ.

Gesegnet sei Er (unser Gott), von dessen Eigentum wir gegessen haben.

Leader - Der Vortragende:

Baruch (Eloheinu) she'achalnu mishelo uv'tuvo chayinu.

Blessed be (our God) whose food we have eaten and from his good will we live.

בָּרוּךְ (אֱלֹהִינוּ) שָׂאכְלָנוּ מִשְׁלָוּ וּבְטוּבָה חַיָּינוּ.

Gesegnet sei Er (unser Gott), von dessen Eigentum wir gegessen haben und durch dessen Güte wir leben.

All together - Alle zusammen:

Baruch hu u-varuch sh'mo.

Blessed be him and blessed be his name.

בָּרוּךְ הוּא וּבָרוּךְ שְׁמוֹ.

Gesegnet sei Er und gesegnet sei sein Name.

Baruch atah Adonai, Eloheinu melech ha-olam, hazan et ha-olam kulo b'tuvo, b'chein b'chesed uv-rachamim, hu noten lechem l'chol basar, ki l'olam chasdo, uv-tuvo hagadol, tamid lo chasar lanu v'al yechsar lanu mazon l'olam va'ed. Baavur sh'mo hagadol, ki hu Eil zan um'farneis lakol, u-meitiv lakol u-meichin mazon l'chol-b'riyotav asher bara. Baruch atah Adonai, hazan et hakol.

Blessed are You, Adonai our God, King of the universe, Who, in His goodness, provides sustenance for the entire world with grace, with kindness, and with mercy. He gives food to all flesh, for His kindness is everlasting. Through His great goodness to us continuously we do not lack [food], and may we never lack food, for the sake of His great Name. For He, benevolent God, provides nourishment and sustenance for all, does good to all, and prepares food for all His creatures whom He has created, as it is said: You open Your hand and satisfy the desire of every living thing. Blessed are You, Adonai, Who provides food for all.

Nodeh l'cha Adonai Eloheinu al she-hinchalta la-avoteinu eretz chemda tovah urchava, v'al she-hotzeitanu Adonai Eloheinu mei-eretz mitzrayim uf-ditanu mibeit avadim, v'al brit'cha she-chatamta biv-sareinu, v'al torat-cha she-limad-tanu, v'al chukecha she-hodatanu, v'al chayim, chein va-chesed she-chonantanu, v'al achilat mazon she-ata zan um'farneis otanu tamid, b'chol-yom uv'chol-eit uv'chol-sha'ah.

We offer thanks to You, Adonai our God, for having given as a heritage to our ancestors a precious, good and spacious land; for having brought us out, Adonai our God, from the land of Egypt, and redeemed us from the house of bondage; for Your covenant which You have sealed in our flesh; for Your Torah which You have taught us; for Your statutes which You have made known to us; for the life, favor, and kindness which You have graciously bestowed upon us; and for the food we eat with which You constantly nourish and sustain us every day, at all times, and at every hour.

ברוך אתה ייִהוּ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַזֶּאת
הָעוֹלָם בָּלוּ בְּטוּבוֹ בְּחִנָּה בְּחִסְדֵּנוּ וּבְרָחְמֵינוּ הוּא
נוֹתֵן לְתָם לְכָל בָּשָׂר, כִּי לְעֹלָם חֲסָדוֹ. וּבְטוּבוֹ
הַגָּדוֹל תִּמְיֹיד לֹא חָסֵר לְנוּ וְאֶל יִחָסֵר לְנוּ מִזּוֹן
לְעֹלָם וְעַד. בְּעַבְור שָׁמוֹ הַגָּדוֹל כִּי הוּא אֵל זֶן
וּמִפְרָגִים לְכָל וּמִטְיבָּה לְכָל וּמִבְין מִזּוֹן לְכָל
בריוֹתֵינוּ אֲשֶׁר בָּרָא. **ברוך אתה ייִהוּ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם**
הַכָּל.

Gesegnet bist Du, Gott, unser Gott, König des Universums, der die ganze Welt in Seiner Güte ernährt, in Wohlwollen, in Liebe und in Barmherzigkeit. Er ist es, der Speise allem Fleische gibt, denn ewig währt Seine Liebe. Und durch Seine grosse Güte hat uns nichts gefehlt und möge uns nie Nahrung fehlen, für immer und ewig, um Seines grossen Namens willen. Denn Er, Gott, speist und ernährt alles, erweist allen Gutes und bereitet Speise all Seinen Geschöpfen, die Er erschaffen hat, wie es heisst: Du öffnest Deine Hand und sättigst alle Lebenden nach ihrem Verlangen. Gesegnet bist Du, Gott, der alle speist.

נוֹתֵן לְךָ ייִהוּ אֱלֹהֵינוּ עַל שְׁהַנְּחָלָת לְאָבוֹתֵינוּ אֶרְץ חַמְדָה
טוּבָה וּרְחַבָּה, וּעַל שְׁחוֹצָאָתֵנוּ ייִהוּ אֱלֹהֵינוּ מֵאֶרְץ מִצְרָיִם
וּפְדִיתֵנוּ מִבֵּית עֲבָדִים, וּעַל בְּרִיתְךָ שְׁחַתְמָתָה בְּבָשָׂרָנוּ
וּעַל תּוֹרַתְךָ שְׁלֹמְדָתָנוּ וּעַל חֶקְיקָתְךָ שְׁהַזְּדָעָתָנוּ וּעַל חַיִם
זֶן וּחַסְדֵךְ שְׁחוֹנָגָתָנוּ וּעַל אֲכִילַת מִזּוֹן שְׁאָתָה זֶן וּמִפְרָגִים
אוֹתָנוּ תִּמְיֹיד בְּכָל יוֹם וּבְכָל עַת וּבְכָל שָׁעה.

Wir danken Dir, Gott, unser Gott, dass Du unseren Vätern ein herrliches, gutes und geräumiges Land hast zuteil werden lassen, und dass Du uns herausgeführt hast, Gott, unser Gott, aus dem Lande Ägypten, und uns befreit hast aus dem Haus der Knechtschaft, wir danken für den Bund, den Du an unserem Fleisch besiegelt hast, für Deine Lehre, die Du uns gelehrt, für Deine Gesetze, die Du uns kundgetan, für das Leben, die Gunst und die Liebe, mit denen Du uns begnadet hast, und für die Speise, mit der Du uns speist und uns ernährst, stets, an jedem Tag, zu jeder Zeit und zu jeder Stunde.

V'al hakol Adonai Eloheinu anachnu modim lach um'varchim otach, yitbarach shimcha b'fi kol chai tamid l'olam va'ed. Kakatuv, v'achalta v'savata uveirachta et Adonai Elohecha al ha'aretz hatova asher natan lach. Baruch atah Adonai al haaretz v'al hamazon.

For all this, Adonai our God, we give thanks to You and bless You. May Your Name be blessed by the mouth of every living being, constantly and forever, as it is written: When you have eaten and are satiated, you shall bless the Adonai your God for the good land which He has given you. Blessed are You, Adonai, for the land and for the food.

Racheim na Adonai Eloheinu al Yisrael amecha v'al Yrushalayim irecha v'al Tzion mishkan k'vedecha v'al malchut beit David m'shichecha v'al habayit hagadol v'hakadosh shenikra shimcha alav. Eloheinu Avinu r'einu zuneinu parn'seinu v'chalk'lenu v'harvicheinu v'harvach'lanu Adonai Eloheinu m'heira mikoltzareteinu. V'na al tatz'richeinu Adonai Eloheinu, lo lidei matnat basar vadam v'lo lidei hal'va'atam, ki im l'yad'cha ham'lei'a hap'tucha hak'dosha v'har'chava, shelo neivosh v'lo nikaleim l'olam va'ed.

Have mercy, Eternal our God, on Israel your people, on Jerusalem your city, on Zion the abode of your glory, on the kingdom of the house of David your anointed one, and on the great and holy Temple that bears your name. Our God, tend and feed us; sustained and support us and relieve us. Speedily, Eternal our God, grant us relief from all our troubles. God, make us not rely on the gifts and loans of men but rather on your full, open and generous hand, that we may never be put to shame and disgrace.

וְעַל הַפֶּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחֲנוּ מַזְדִּים לְךָ וּמִכְרָבִים אָוֹתָךְ יִתְבָּרַךְ שָׁמָךְ בְּפִי כָּל חֵי תְּמִיד לְעוֹלָם וְעַד. בְּכֶתֶוב, וְאַכְלָת וְשְׁבֻעָת וּבְרִכָּת אֵת יְיָ אֱלֹהֵיךְ עַל הָאָרֶץ הַטְּבָה אֲשֶׁר נָתַן לְךָ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עַל הָאָרֶץ וּלְהַמּוֹזֵן.

Und für alles, Gott, unser Gott, danken wir Dir und segnen Dich, gesegnet sei Dein Name durch den Mund aller Lebenden für immer und ewig. So steht geschrieben: "Hast du gegessen und bist satt geworden, dann segne Gott, deinen Gott, für das gute Land, dass Er dir gegeben hat. Gesegnet bist Du, Gott, für das Land und die Speise.

רְחֵם נَا יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמָּךְ וְעַל יְרוּשָׁלָם עִירָךְ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכָּן בְּבוֹדֵךְ וְעַל מֶלֶכְתָּה בֵּית דָוד מִשְׁיחָךְ וְעַל הַבֵּית הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שְׁגָנָךְ רָשָׁמָךְ עַלְיוֹן. אֱלֹהֵינוּ אָבִינוּ רְעָנוּ וּוּגָנוּ פְּרִגְסָנוּ וּכְלִפְלָנוּ וְהַרְוִיחָנוּ וְהַרְוִיחָנָה לְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מְהֻרָה מִכֶּל צְרוּתֵינוּ. וְנָא אֶל תִּצְרִיכֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לֹא לִידֵי מִתְנַת בָּשָׂר וְדָם וְלֹא לִידֵי הַלְּוֹאָתֶם, פִּי אָם לִידֵךְ הַפְּלָאָה הַפְּתֻווָה הַקּוֹשָׁה וְהַרְחָבָה, שְׁלָא גִּבּוֹשׁ וְלֹא גִּבּוֹלָם לְעוֹלָם וְעַד.

Erbarme Dich, Gott, unser Gott, über Dein Volk Israel, über Deine Stadt Jeruschalajim, über Zijon, die Stätte Deiner Herrlichkeit, über das Reich des Hauses David, Deines Gesalbten, und über das grosse und heilige Haus, über das Dein Name genannt wird. Unser Gott, unser Vater, unser Hirte, speise uns, verpflege uns und versorge uns, befreie uns und mache uns, Gott, unser Gott, bald frei von all unseren Nöten. Lass uns bitte nicht angewiesen sein, Gott, unser Gott, auf die Gabe von Menschen aus Fleisch und Blut und nicht auf ihr Darlehen, sondern nur auf Deine Hand, die volle, die offene, die heilige und freigiebige, damit wir nicht beschämt und in Ewigkeit nicht zuschaden werden.

On Shabbat:

R'tzei v'hachalitzenu Adonai Eloheinu b'mitzvotcha,
uv'mitvat yom hash'vi'i haShabbat hagadol v'hakadosh
hazeh. Ki yom zeh gadol v'kadosh hu l'fanecha, lishbat
bo v'languach bo b'ahavah k'mitzvat r'tzonecha.
U'birtzoncha hani'ach lanu Adonai Eloheinu, shelo t'hei
tzara v'yagon va'anacha b'yom m'nuchateinu. V'har'einu
Adonai Eloheinu b'nechamat Tzion irecha, uv'vinyan
Yerushalayim ir kodshecha, ki atah hu ba'al ha'y'shuot
u've'al hanechamot.

Favor us and strengthen us, Eternal our God, with your commandments - with the commandment concerning the seventh day, this great and holy Sabbath. This day is great and holy before you to abstain from work and rest on it in love according to your will. In your will, Eternal our God, grant us rest so that there be nor sorrow and grief on our day of rest. Let us, Eternal our God, live to see Zion your city comforted, Jerusalem your holy city rebuilt, for you are the Creator of all salvation and consolation.

Eloheinu veilohei avoteinu, ya-aleh v'yavo, v'yagi-a,
v'yeira-eh, v'yeiratzeh, v'yishama, v'yipakeid, v'yizacheir
zichroneinu uifikdoneinu, v'zichron avoteinu, v'zichron
mashi-ach ben david avdecha, v'zichron y'rushalayim ir
kod'shecha, v'zichron kol am'cha beit yisra-eil l'fanecha,
lifleitah, l'tovah, l'chein ul'chesed ul'rachamim, l'chayim
ul'shalom, b'yom Chag Hamatzot hazeh. Zoch'reinu,
Adonai Eloheinu, bo l'tovah, ufok'deinu vo livrachah,
v'hoshi-einu vo l'chayim. Uvidvar y'shuah v'rachamim,
chus v'chaneinu, v'racheim aleinu v'hoshi-einu, ki eilecha
eineinu, ki eil melech chanun v'rachum atah.

Our God and God of our fathers, may there ascend, come, and reach; be seen, accepted, and heard; recalled and remembered before You the remembrance and recollection of us, the remembrance of our fathers, the remembrance of Mashiach the son of David Your servant, the remembrance of Jerusalem Your holy city, and the remembrance of all Your people the House of Israel, for deliverance, well-being, grace, kindness, mercy, good life, and peace, on this day of the festival of Matzot. Remember us on this [day], Lord our God, for good (Amen); be mindful of us on this [day] for blessing (Amen); help us on this [day] for good life (Amen). With the promise of deliverance and compassion, spare us and be gracious to us, and have mercy upon us and deliver us, for our eyes are directed to You; for You, God, are a gracious and merciful King.

בשבת:

ר'ג'ה וחתולינו יי אלחינו במצוותך ובמצוות יום
השביעי השבת הגדול והקדושה זהה. כי יום זה גדול
וקדוש הוא לפניו לשבת בו ולנות בו באחבה במצוות
רצונך. וברצונך הניח לנו יי אלהינו שלא תהא צרה
וינזון ואנזה ביום מנוחתנו וחראננו יי אלהינו בנהמות
ציון עירך ובבני ירושלים עיר קדרש כי אתה הוא
בעל חיים ובעל הנטחות.

Habe Wohlgefallen und stärke uns, Gott, unser Gott, durch Deine Gebote und durch das Gebot des siebten Tages, dieses grossen und heiligen Schabbat. Denn dieser Tag, gross und heilig ist er vor Dir, damit wir an ihm in Liebe ruhen und feiern, gemäss dem Gebot Deines Willens. Gewähre uns wohlwollend, Gott, unser Gott, dass nicht Not, Kummer und Seufzen am Tag unserer Ruhe sei. Lass uns schauen, Gott, unser Gott, die Tröstung Zijons, Deiner Stadt, und den Aufbau Jeruschalajims, Deiner heiligen Stadt, denn Du bist der Herr der Hilfe und der Herr der Tröstungen.

אלחינו ואלחי אבותינו יעלה ויבא יגיא יראה וירצה
וישמע יפקד ויבקר זכרוננו ופקדוננו זכרון אבותינו
זכרון מושים בן רoid עבדך זכרון ירושלים עיר קדרש
זכרון כל ערך בית ישראל לפניו לפלטה לטובה לחהן.
לقدس ולרוחמים לחיים ולשלום ביום: גג הפטיות הזהה.
זכרנו ח' אלהינו בו לטובה, ופקדנו בו לברכה,
והושענו בו לחיים ובברך ישועה ורוחמים חיים וחגנה
ורחם עלייה וחשענו כי אלקינו עינינו כי אל מלך תנין
ורוחם אתה.

Unser Gott und Gott und unserer Väter, es steige auf, es komme vor Dich, es gelange, es werde gesehen und wohlgefällig aufgenommen, es werde erhört und bedacht, es bleibe in Erinnerung unser Gedenken und unser Geschick und das Andenken unserer Väter, das Andenken des Moschiachs, Sohn Davids, Deines Dieners, das Andenken Jeruschalajims, Deiner heiligen Stadt, und das Andenken Deines ganzen Volkes des Hauses Israels vor Dir: Zur Rettung, zum Guten, zur Gunst, zur Liebe, zum Erbarmen, zum guten Leben und zum Frieden am Tag dieses Mazzotfestes, an diesem heiligen Feiertag. Gedenke unser, Gott, unser Gott, an ihm zum Guten [Amen], bedenke uns an ihm zu Segen [Amen], und hilf uns an ihm zum guten Leben [Amen]. Und um der Verheissung der Hilfe und des Erbarmens willen, schone und begnade uns, erbarme Dich unser und hilf uns, denn auf Dich sind unsere Augen gerichtet, denn Du, Gott, bist ein gnädiger und barmherziger König.

Uv'nei Y'rushalayim ir hakodesh bimheira v'yameinu. Baruch atah Adonai, boneh v'rachamav Y'rushalayim. Amein.

And rebuild Jerusalem the holy city speedily in our days. Praised are you, Adonai, who will rebuild Jerusalem in mercy. Amen.

Baruch atah Adonai, Eloheinu melech ha'olam, ha'Eil Avinu Malkeinu Adireinu Bor'einu Go'aleinu Yotz'reinu K'dosheinu k'dosh Ya'akov ro'einu ro'ei Yisrael Hamelech hatov v'hameitiv lakol sheb'chol yom vayom hu heitiv, hu meitiv, hu yeitiv lanu. Hu g'malanu hu gomleinu hu yig'mleinu la'ad, l'chein ul'chesed ul'rachamim ul'revach hatzala v'hatzlacha, b'racha vi'shua nechama parnasa v'chalkala v'rachamim v'chayim v'shalom v'chol-tov, u'mikol tuv l'olam al y'chasreinu.

Blessed are You, Eternal our God, Ruler of the Universe. Adonai, you are our Ruler and Sovereign, our Creator, our Redeemer, our Maker, the Holy One of Jacob, the shepherd of Israel, the benevolent Ruler who does good to all and has done good, is doing good, and will do good. You bestow favors on us constantly. You lavish on us kindness and mercy, relief and deliverance, success, blessing, salvation, comfort, sustenance, support mercy, life and peace and all goodness. May you never deprive us of any good thing.

וְבָנָה יְרוּשָׁלָם עִיר הַקָּדֵש בְּמִתְרָה בְּיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, בָּנָה בְּרָחוֹמִיו יְרוּשָׁלָם. אָמֵן.

Und baue Jeruschalajim, die heilige Stadt, schnell in unseren Tagen auf. Gesegnet bist Du, Gott, der in Seiner Barmherzigkeit Jeruschalajim erbaut, Amen.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵל אָבִינוּ מֶלֶכְנוּ אֲדִירָנוּ בּוֹרָאנוּ גָּאַלָּנוּ יוֹצֵרָנוּ קָדוֹשׁ יְעַקְּבָר, רֹעֵנוּ יִשְׂרָאֵל הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב וְהַמְּטוּב לְכָל שָׁבָכְלָיְום וְיּוֹם הַוָּא הַטּוֹב הַוָּא מְטוּב הַזָּא יְיטִיב לְנָגָן. הַזָּא גָּמְלָנוּ הַזָּא גָּמְלָנוּ הַזָּא יְגָמְלָנוּ לְעֵד לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרָחָםִים וּלְרוּחַ הַצָּלָה וְהַצָּלָה בְּרָכָה וִישׁוּעָה נְחַמָּה פְּרָנָסָה וּכְלָפָלה וּרְחַמִּים וְחַיִם וִשְׁלוּם וְכָל טוֹב, וּמִכֶּל טוֹב לְעוֹלָם אֶל יְהִיפָּרְנוּ

Gesegnet seist Du, Gott, unser Gott, König des Universums, Gott, und Vater, unser König, unser Erhabender, unser Schöpfer, unser Erlöser, unser Bildner, unser Heiliger, der Heilige Jaakows, unser Hirte, der Hirte Israels, der König, der gut ist und allen täglich Gutes erweist. Er erwies uns Gutes, Er erweist uns Gutes und Er wird uns Gutes erweisen. Er hat uns wohl getan, Er tut uns wohl und wird uns wohltun für immer. Er gebe uns Wohlwollen, Liebe, Barmherzigkeit, Befreiung, Rettung und Gelingen, Segen und Hilfe, Trost, Verpflegung und Versorgung, Erbarmen, Leben, Frieden und alles Gute, und an all dem Guten lasse Er es uns nie fehlen.

Harachaman hu yimloch aleinu l'olam va'ed. Harachaman hu yitbarach bashamayim u've'aretz. Harachaman hu yishtabach l'dor dorim, v'yitpa'ar banu la'ad u'l'neitzach n'tzachim, v'yit'hadar banu la'ad ul'olmei olamim. Harachaman hu y'far'n'seinu b'chavod. Harachaman hu yishbor uleinu mei'al tzavareinu, v'hu yolicheinu kom'miyut l'artzeinu. Harachaman hu yishlach lanu b'racha m'ruba babayit hazeh, v'al shulchan zeh she'achalnu alav. Harachaman hu yishlach lanu et Eliyahu Hanavi zachur latov, vivaser lanu b'sorot tovot y'shu'ot v'nechamot.

May the Merciful One reign over us forever and ever. May the Merciful One be blessed in heaven and on earth. May the Merciful One be praised for all generations; may God be glorified in us forever and ever; may God be honored in us to all eternity. May the Merciful One grant us an honorable livelihood. May the Merciful One break the yoke from our neck; may God lead us upstanding into our land. May the Merciful One send ample blessing into this house and upon this table at which we have eaten. May the Merciful One send us Elijah the prophet of blessed memory who will bring us good tidings of consolation and comfort.

Harachaman hu y'vareich et: Avi mori (ba'al ha-bayit ha-zeh), v'et imi morati (ba'alat ha-bayit) ha-zeh, otam v'et beitam, v'et zar'am, v'et kol asher lahem.

May the Merciful One bless: (my revered father) the master of this house and (my revered mother) the mistress of this house, them, and their household, and their children, and everything that is theirs.

תְּרַחֲמֵנוּ הוּא יָמַלְךָ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וְעַד. תְּרַחֲמֵנוּ
הוּא יִתְבָּרֶךְ בְּשָׁמָיִם וּבָאָרֶץ. תְּרַחֲמֵנוּ הוּא
יִשְׁתַּבְּחַ לְדוֹר דָּוִרִים וַיַּתְפֵּאֶר בָּנוּ לְעַד וְלִגְּזָחָ
נְצָחִים וַיַּתְהַדֵּר בָּנוּ לְעַד וְלְעוֹלָמִים.
תְּרַחֲמֵנוּ הוּא יִפְרְגַּסְנוּ בְּכָבֹוד. תְּרַחֲמֵנוּ הוּא
יִשְׁבַּר עָלֵינוּ מֵעַל צְוָאָנוּ וְהִיא יוֹלִיכָּנוּ
קֹסְטָמִיות לְאַרְצֵנוּ. תְּרַחֲמֵנוּ הוּא יִשְׁלַח לְנוּ
בְּרַכָּה מְרֻבָּה בְּבֵית הָהָה וְעַל שְׁלֹחָן וְהִ
שָׁאַכְלָנוּ עַלְיוֹן. תְּרַחֲמֵנוּ הוּא יִשְׁלַח לְנוּ אֶת
אֱלֹהֵינוּ הַגְּבִיאוֹ וְכָורֵט טוֹב וִיבָּשֵׂר לְנוּ בְּשֻׁוּרוֹת
טוֹבּוֹת יִשְׁעוֹת וְנְחָמוֹת.

Der Barmherzige regiere immer über uns. Der Barmherzige werde im Himmel und auf Erden gesegnet. Der Barmherzige werde in allen Geschlechtern gerühmt, für alle Zeiten durch uns verherrlicht und immer und in Ewigkeit durch uns geehrt. Der Barmherzige ernähre uns in Ehren. Der Barmherzige zerbreche das Joch des Exils von unserem Nacken, und Er führe uns aufrecht in unser Land. Der Barmherzige schicke reichen Segen in dieses Haus und auf diesen Tisch, an dem wir gegessen haben. Der Barmherzige schicke uns den Propheten Elijah, sein Andenken zum Guten, dass er uns gute Nachrichten, Hilfe und Tröstungen verkünde.

תְּרַחֲמֵנוּ הוּא יִבְרֶךְ אֶת: אָבִי מוֹרִי (בַּעַל הַבֵּית
הַזֶּה) וְאֶת אָמִי מוֹרָתִי (בַּעַלְתִּ הַבֵּית הַזֶּה), אֶזְעָתָם
וְאֶת בֵּיתָם וְאֶת זָרָעָם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם.

Der Barmherzige segne meinen Vater, meinen Lehrer, den Hausherrn, und meine Mutter, meine Lehrerin, die Hausfrau, sie, ihr Haus, ihre Kinder und alles, was ihnen gehört,

Oti (v'et ishti / ba'ali / zar-i v'et) kol asher li.
Me (and my wife/husband/children) and all
that is mine.

Ba'al ha-bayit ha-zeh, v'et ba-alat ha-bayit ha-zeh, otam v'et beitam, v'et zar'am, v'et kol asher lahem.

Our host and our hostess, them, and their
household, and their children, and everything
that is theirs.

V'et kol hamesubin kan
And all who are seated here

*Otanu v'et kol asher lanu, k'mo she'nitbarchu
avoteinu Avraham Yitzchak v'Ya'akov bakol
mikol kol, kein y'vareich otanu kulanu yachad
bivracha sh'leima, v'nomar, Amein.*

Us all together and all our possessions just as
God blessed our forefathers Abraham, Isaac,
and Jacob, with every blessing. May God bless
us all together with a perfect blessing, and let
us say, Amen.

*Bamarom y'lamdu aleihem v'aleinu z'chut
she't'hei l'mishmeret shalom. V'nisa v'racha
mei'ait Adonai, utz'daka mei'Elohei yisheinu,
v'nimtza chein v'seichel tov b'einei Elohim
v'adam.*

May heaven find merit in us that we may
enjoy a lasting peace. May we receive
blessings from the Lord, justice from the God
of our salvation, and may we find favor and
good sense in the eyes of God and men.

אוֹתִי (וְאַתָּה אֲשֶׁר/בַּעַל/וּרְעֵי וְאַתָּה) כִּל אֲשֶׁר לִי.
ich (und meine Frau/Mann/Kinder) und alles
was mir gehört.

**בַּעַל הַבָּיִת הַזֶּה וְאַתָּה בִּעַלְתְּ הַבָּיִת הַזֶּה, אֲוֹתָם
וְאַתָּה בֵּיתְמֵן וְאַתָּה זָרָעֵם וְאַתָּה כִּל אֲשֶׁר לְהֶם.**

Unser Gastgeber und unsere Gastgeberin, sie
und ihr Haushalt und ihre Kinder und alles,
was ihnen gehört.

**וְאַתָּה כִּל הַמִּסְבֵּן בָּאָן
Und allen, die hier sitzen**

אֲוֹתָנוּ וְאַתָּה כִּל אֲשֶׁר לְנוּ, כִּמו שְׁנַתְּבָרְכוּ אֶבְוֹתֵינוּ
אֲבָרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב בְּכָל מִכְלָל כָּל, בָּן יִבְרָך אֲוֹתָנוּ
כָּלָנוּ יְיחִיד בְּבָרְכָה שְׁלָמָה, וּנְאָמֵר אָמֵן.

uns und allen, was uns gehört, so wie Er
unsere Väter Awraham, Jizchak und Jaakow
"mit allem", "von allem", "an allem segnete",
so segne Er uns (Kinder des Bundes) alle
zusammen mit vollkommenem Segen, und wir
sagen: Amen.

**בְּמִרְום יְלִמְדָהוּ עַלְيָם וַיְעַלְיָנוּ זֶכְות שְׁמַהָּא
לְמִשְׁמְרַת שְׁלוֹם. וְגַשְׁא בָּרְכָה מֵאַת יָי זְדֻקָּה
מַאֲלָהָי יִשְׁעָנוּ. וְגַמְצָא חָן וְשָׁכֵל טֹוב בְּעִינֵי אֱלֹהִים
וְאָדָם.**

In Himmelshöhen möge man ihm und uns
Verdienst anerkennen zur Bewahrung des
Friedens, mögen wir Segen von Gott und
Milde vom Gott unserer Hilfe empfangen, und
mögen wir Gunst und Verständnis des Guten
in den Augen Gottes und der Menschen
erreichen.

On Shabbat:

*Harachaman hu yanchileinu yom shekulo
Shabbat u'minucha ul'chayeい ha'olamim.*

May the Merciful One cause us to inherit the day which will be all Sabbath and rest in the eternal life.

Harachaman hu yanchileinu yom shekulo tov.

May the Merciful One cause us to inherit the day of total goodness.

*Harachaman hu y'zakeinu limot Hamashiach
ul'chayeい ha'olam haba.*

May the Merciful One enable us to live in the days of the Messiah and in the world to come.

*Migdol y'shu'ot Malko v'oseh chesed limshicho
l'David ul'zar'o ad olam. Oseh shalom
bimromav, hu ya'a seh shalom aleinu v'al kol
Yisrael v'imru, Amein.*

God is our tower of salvation, showing kindness to the anointed one, to David and his descendants forever. May God who creates peace in the heavenly heights, may God grant peace for us, all Israel; and all humanity, and we say, Amen.

בשבתו:

תְּרַחֲמֵן הָוֹא יִגְהִילֵנוּ יוֹם שְׁבָלוֹ שֶׁבֶת וְמִנּוֹתָה לְחַיִּים עֲזָלִים.

Der Barmherzige lasse uns einen Tag zuteil werden, der ganz Schabbat ist und die Ruhe des ewigen Lebens.

תְּרַחֲמֵן הָוֹא יִגְהִילֵנוּ יוֹם שְׁבָלוֹ טֻבָּה.

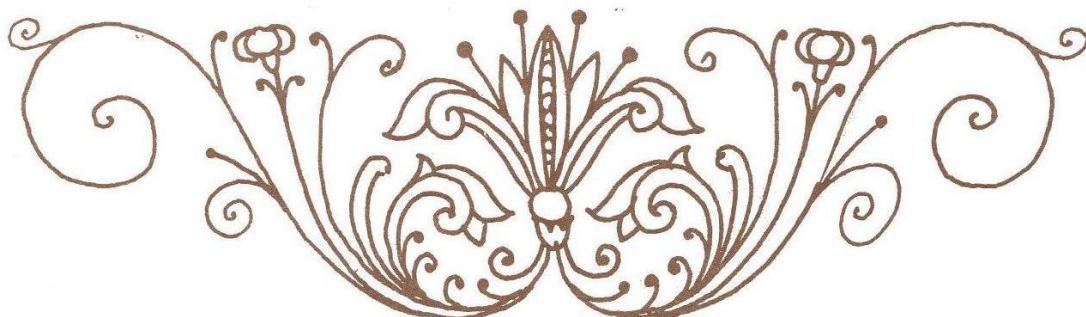
Der Barmherzige lasse uns den Tag zuteil werden, der vollkommen gut ist.

תְּרַחֲמֵן הָוֹא יִזְבְּנוּ לִמּוֹת הַמָּשִׁיחַ וְלִתְהִי הַעוֹלָם הבָא.

Der Barmherzige lasse uns zu den Tagen des Moschiachs und dem Leben der künftigen Welt gelangen.

מְגֹדֵל יִשְׂעָוֹת מֶלֶכְךָ וְעֶשֶׂה חַסְדָּךְ לְמֶשְׁיחָךְ לְזַדְךָ
וְלֹזְרָעָו עד עוֹלָם. עֶשֶׂה שְׁלוֹם בְּמָרוֹצְיוֹ הָוֹא
וְעֶשֶׂה שְׁלוֹם עַלְינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאָמַרְאָו
אָמֵן.

Er macht hoch wie ein Turm das Heil Seines Königs, gibt Liebe seinem Gesalbten, dem David und seinen Nachkommen bis in Ewigkeit. Der Frieden schafft in Seinen Höhen, Er schaffe Frieden über uns und ganz Jisrael, und sprechet: Amen.

Y'ru et Adonai k'doshav, ki'ein machsor lirei'av. K'firim rashu v'ra'eivu, v'dorshei Adonai lo yach'sru chol tov. Hodu l'Adonai ki tov ki l'olam chasdo. Potei'ach et yadecha, u'masbia l'chol chai ratzon. Baruch hagever asher yivtach b'Adonai, V'haya Adonai mivtacho. Na'ar hayiti gam zakan'ti, v'lo ra'iti tzadik ne'ezav, v'zar'o m'veakesh lachem. Adonai oz l'amo yitein, Adonai y'vareich et amo vashalom.

Revere God, you are holy, for those who revere God suffer no want. Lions may be famishing and starving, but those who seek God shall not lack any good thing. Give thanks to God, for God is good; God's kindness endures forever. You open your hand and satisfy the desire of every living thing. Blessed is the person who trusts in the Eternal, and whose trust is in God. I have been young and now I am old, but never have I seen a righteous person forsaken, nor their children wanting bread. God will grant strength to the people; God will bless the people with peace.

הנני מוכן ומוֹפֵן לקיים מצות כום שלישי שהוא בנגד בשורת היישועה, שאמר הקדוש ברוך הוא לישראל

Baruch atah Adonai, Eloheinu melech ha-olam, borei p'rei hagafen.

Blessed are You, Eternal our God, Ruler of the Universe, who creates the fruit of the vine.

יראו את יי קדשו כי אין מהסור ליראיו. בפירים רשו ורעו ודרשי יי לא יחסרו כל טוב. הוזו לוי כי טוב כי לעולם חסדו. פותח את יי ומשביע לכל ח' רצון. ברוך תגבר אשר יבטה בי וחייה יי מבתו. נער תייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק גזוב וזרען מבקש לךם. יי עז לעמו יתנו יי יברך את עמו בשלום.

Fürchtet Gott, ihr Seine Heiligen, denn keinen Mangel leiden, die ihn fürchten. Junge Löwen darben und hungern, aber die Gott suchen, denen fehlt es nicht an allem Guten. Danket Gott, denn Er ist gültig, denn ewig währt Seine Liebe. Du öffnest Deine Hand und sättigst alle Lebenden nach ihrem Verlangen. Gesegnet sei der Mensch, der auf Gott vertraut, dem wird Gott zugetan sein. Ich war jung und jetzt bin ich alt, aber ich habe noch nie einen verlassenen Gerechten gesehen, noch seine Kinder, die Brot wollten. Gott wird dem Volk Kraft geben; Gott wird die Menschen mit Frieden segnen.

הנני מוכן ומופן לקיים מצות כום שלישי שהוא בנגד בשורת היישועה, שאמר הקדוש ברוך הוא בישראל ונאלהתי אתכם בירוע גטויה ובשפטים גדולים.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הנפן.

Gesegnet bist Du, Gott, unser Gott, König des Universums, Schöpfer der Frucht des Weinstocks.

Baruch ata Adonai
elohenu melech ha'olam
hasan et hakol.

ברוך אתה ייְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
הָזֶן אַתָּה הַפָּלֶל:

Baruch ata Adonai
nodee lecha al habrit
ve'al hatora
al ha'arez ve'al hamason.

ברוך אתה ייְהוָה נָצַר לְךָ עַל-הַבְּרִית
וְעַל-הַתּוֹרָה
עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמִּזְוֹן:

Baruch ata Adonai
bonee jeruschalajim
ir hakodesch.

ברוך אתה ייְהוָה בָּנוֹת יְרוּשָׁלָם
עִיר הַקָּדָשׁ.

Baruch ata Adonai
hue hetiw hu metiw
hue jetiw le'olam.

ברוך אתה ייְהוָה
הוּא חֲטִיב הַזָּהָר
הוּא יְיטִיב לְעוֹלָם.

(Schabbat) Harachaman hu
janchilenu jom sche-kulo schabbat
umenucha lechaje ha'olamim.

(בשַׁבָּת) הרחמן הוא ינְחִילֵנוּ יוֹם שְׁבָתֵּנוּ שַׁבָּת
וּמִנוֹתָה לְתַיִן הָעוֹלָם.

Harachaman hu janchilenu
jom sche-kulo tow.

הרחמן הוא ינְחִילֵנוּ
יום שְׁבָלוּ טוֹב.

הזמנת אליהו הנביא

Inviting Elijah the Prophet - Einladen der Propheten Elijah

לפנֵי שָׁאנוּ פֹּתְחִים אֶת הַדְּלַת, אֲנִי רֹצֶחֶת לְהַזְמִין אֶת בְּלִנְגָּבָן לְעַשּׂות אֶת הַדְּבָר
הַבָּא בַּפְּדָר שְׁלָנֶג, לִפְנֵי שָׁאנוּ פֹּתְחִים אֶת הַדְּלַת לְאֵלִיָּהוּ הַנְּבִיא, שָׁגַב בְּשִׁקְטָן
וְלֹשָׁאֵל אֶת עַצְמָנָג, אִיזוּ שְׁאָלוֹת כְּבָבְחִים שָׁאָנוּ רֹצִים תְּשׁׁוּבָות עַלְיָהָם
לְאַחֲרַת הַפֵּסָח, אֲוֹתָם אֲנָהָנוּ רֹצִים לְעֹזֵר מִולְאֵלִיָּהוּ הַנְּבִיא? בְּשָׁאָנוּ שְׁרִים "אֵלִיָּהוּ
הַנְּבִיא אֵלִיָּהוּ הַתְּשִׁיבִי", בְּאֵשֶׁר אֲנָהָנוּ פֹּתְחִים אֶת הַדְּלַת אֲנָהָנוּ צְרִיכִים לְשִׁבְתָּה
בְּדִמְמָה וְלִגְפּוֹת לְהַתִּיחַם לְשִׁאָלוֹת לְאֵלִיָּהוּ מִתּוֹךְ הַטְּקוּם הַכִּי עַמְקָ שְׁלָנֶג מִבְּלִי לִגְפּוֹת
לְמִהְרָה לְחַזֵּר לְפָדָר. תִּגְפּוֹ לְהַשְׁתָּחוֹת בְּזָמֵן הַזֶּה לְפָה שְׁעַלְוִיל לְהִזְמִית הַתְּשׁׁוּבָה מִאֵלִיָּהוּ
הַנְּבִיא אֵלִינוּ. בְּדָרֶךְ הַזֶּה אֲנָהָנוּ יְכוֹלִים לְתֹהֶזֶת אֶת הַחַזִּיה הַגְּדִירָה שֶׁל גִּלְוִי אֵלִיָּהוּ.
תְּגִלְוִי שְׁמָגִיעַ אֵלִינוּ דָרֶךְ אֵלִיָּהוּ.

Before We Open The Door, I would like to invite us to do the following in our Seders: Before we open the door for Eliahu Hanavi, sit quietly and ask deep inside, "What questions are so important for our lives going on after Pesach that we would want to invoke the presence of Eliahu Hanavi so that we can pose them to him?" Then, when we sing "Eliahu Hanavi, Eliahu Hatishby", and we open the door, we should sit quietly and try to address the questions to Eliahu from within our deepest places; and not rush to resume the Seder. Please wait at this time for what you might hear as Eliahu's response for us. In this way, we can all experience the wonderful grace of giluy eliahu / the revelation that comes to us through Elijah.

(-Rabbi Zalman Schachter-Shalomi)

Bevor wir die Tür öffnen, möchte ich uns alle dazu einladen, folgendes bei unseren Sedern zu tun: Bevor wir die Tür öffnen für Eliahu Hanavi: sitzen wir still und fragen wir uns tief im Inneren: „Welche Fragen sind so wichtig für unser Leben nach Pessach, dass wir die Präsens von Eliahu Hanavi hervorrufen möchten, um sie ihm stellen zu können?“ Danach, wenn wir „Eliahu Hanavi, Eliahu Hatishby“ singen und die Tür öffnen, sollten wir ruhig dasitzen und versuchen über die Fragen, die wir Eliahu stellen möchten, in unserem tiefsten Inneren nachzusinnen. Und uns nicht beeilen, den Seder sofort fortzusetzen. Bitte warten Sie in diesem Moment auf die das, was Sie möglicherweise als Eliahu's Antwort für uns hören mögen. Auf diese Weise können wir alle den wundervollen Segen von giluy eliahu - der Offenbarung, die zu uns durch Eliahu kommt - erfahren.

*Eliyahu hanavi, Eliyahu hatishbi Eliyahu,
Eliyahu, Eliyahu hagiladi Bimheirah b'yameinu,
yavo eileinu, Im mashiach ben-David*

Elijah the prophet, the returning, the man of Gilad: return to us speedily, in our days with the messiah, son of David.

אֱלֹהֵינוּ הָנְבִיא אֱלֹהֵינוּ הַתְשִׁיבֵנוּ אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ הַפְּלִעָדִי בְּמֹהָרָה בַּיּוֹם יְבוֹא אֶלְיָהוּ עִם מֶלֶךְ בָּן דָּוִד.

Elia, der Prophet, der Rückkehrer, der Mann von Gilad: kehre in unseren Tagen mit dem Messias, dem Sohn Davids, schnell zu uns zurück.

שְׁפָךְ חֲמֹתָךְ אֵל חָגּוֹים אֲשֶׁר לֹא יִדְעַךְ וְעַל מִמְּלֻכּוֹת אֲשֶׁר בְּשֶׁמֶךְ לֹא קָרָאנוּ. כִּי אָכַל אֶת יַעֲקֹב וְאֶת נֹזֶה הַשְּׁמָנוֹ. שְׁפָךְ עַלְיכֶם זָעַם וְחֶרֶון אַפְךְ יִשְׁגַּם. תַּرְדַּף בָּאָה וְתַשְׁמִידֵם מִפְתָּחָת שְׁמֵי יְיָ.

הַלֵּל Hallel

Praise - Loben

מווגים כום רביעי ואומרים עליו את ההלל:

Lo lanu, Adonai, lo lanu, ki l'shimcha tein kavod, al chasd'cha al amitecha. Lamah yomru hagoyim, ayeihna Elohei hem. V'Eilohei nus vashamayim, kol asher chafeitz asah. Atzabeihem kesef v'zahav, maaseih y'dei adam. Peh lahem v'lo y'dabeiru, einayim lahem v'lo yiru. Oz'nayim lahem v'lo yishmau, af lahem v'lo y'richun. Y'deihem v'lo y'mishun, ragleihem v'lo y'haleichu, lo yehgu bigronam. K'mohem yihyu oseihem, kol asher boteiach bahem. Yisrael b'tach b'Adonai, ezram umaginam hu. Beit Aharon bitchu v'Adonai, ezram umaginam hu. Yirei Adonai bitchu v'Adonai, ezram umaginam hu.

Not to us, Lord, not to us, but to Your Name give glory, for the sake of Your kindness and Your truth. Why should the nations say, "Where, now, is their God?" Our God is in heaven, whatever He desires, He does. Their idols are of silver and gold, the product of human hands: they have a mouth, but cannot speak; they have eyes, but cannot see; they have ears, but cannot hear; they have a nose, but cannot smell; their hands cannot feel; their feet cannot walk; they can make no sound with their throat. Like them should be their makers, everyone that trusts in them. Israel, trust in the Lord! He is their help and their shield. House of Aaron, trust in the Lord! He is their help and their shield. You who fear the Lord, trust in the Lord! He is their help and their shield.

לֹא לָנוּ יְיָ לֹא לָנוּ פִּי לְשָׁמֶךְ פָּנָן בְּבוֹדָה, עַל חָסְדָה, עַל אַמְתָה. לִמְהִיא אָמְרוּ חָגוֹים אֲתָה נָא אֱלֹהִים, וְאַלְהִינָּה בְּשֶׁמֶם, כָּל אֲשֶׁר חָפֵץ עָשָׂה. עַצְבִּים בְּסֶף וְחַבְשָׁה יְדֵי אָדָם. פָּה לְהָם וְלֹא יְדַבֵּר, עִינִים לְהָם וְלֹא יְרִיחָוֹן. יְרָאָה אָוָנִים לְהָם וְלֹא יְשִׁמְעוּ אָף לְהָם וְלֹא יְהִגְוּ יְדִיהם וְלֹא יְמִישָׁוּן, רְגִלִּים וְלֹא יַתְלִכְנָה לֹא יְהִגְוּ בְּגָרוֹנָם. קְמוֹתָם וְחַי עַשְׁתָּם, כָּל אֲשֶׁר בְּטַח בָּהֶם. יִשְׂרָאֵל בְּטַח בֵּין עָזְרָם וּמְגַנָּם הוּא. בֵּית אַהֲרֹן בְּטַח בֵּין עָזְרָם וּמְגַנָּם הוּא.

Nicht uns, Gott, nicht uns, sondern Deinem Namen gib Ehre, um Deiner Liebe willen, um Deiner Wahrheit willen. Warum sollen die Völker sagen: „Wo ist denn nun ihr Gott?“ Und unser Gott ist im Himmel, alles, was er will, vollbringt Er. Ihre Götzen aus Silber und Gold, das Werk von Menschenhand, haben einen Mund und sprechen nicht, haben Augen und sehen nicht, haben Ohren und hören nicht, haben eine Nase und riechen nicht, Hände haben sie aber tasten nicht damit, Füsse haben sie und gehen nicht, kein Laut hauchen sie aus ihrer Kehle. So wie sie werden die, die sie machen, jeder, der auf sie vertraut. Israel, vertraue auf Gott, ihr Beistand und ihr Schild ist Er. Haus Ahrons, vertraut auf Gott, ihr Beistand und ihr Schild ist Er. Gottesfürchtige, vertraut auf Gott, ihr Beistand und ihr Schild ist Er.

Adonai z'charanu y'vareich, y'vareich et beit Yisrael, y'vareich et beit Aharon. Y'vareich yirei Adonai, hak'tanim im hag'dolim. Yoseif Adonai alechem, alechem v'al b'neichem. B'ruchim atem l'Adonai, oseih shamayim va'aretz. Hashamayim shamayim l'Adonai, v'haaretz natan livnei adam. Lo hameitim y'hal'lu yah, v'lo kol yor'dei dumah. Va'anachnu n'vareich yah, mei'atah v'ad olam. Hal'uyah.

The Lord, mindful of us, will bless. He will bless the House of Israel; He will bless the House of Aaron; He will bless those who fear the Lord, the small with the great. May the Lord increase [blessing] upon you, upon you and upon your children. You are blessed unto the Lord, the Maker of heaven and earth. The heavens are the heavens of the Lord, but the earth He gave to the children of man. The dead do not praise God, nor do those that go down into the silence [of the grave]. But we will bless God, from now to eternity. Praise God.

Ahavti ki yishma Adonai, et koli tachanunay. Ki hitah oz'no li, uv'yamai ekra. Afafuni chevlei mavet, um'tzarei sh'ol m'tzauni, tzarah v'yagon emtza. Uv'sheim Adonai ekra: anah Adonai maltah nafshi! Chanun Adonai v'tzadik, veiloheinu m'racheim. Shomeir p'taim Adonai, daloti v'li y'hoshia. Shuvi nafshi limnuchay'chi, ki Adonai gamal alay'chi. Ki chilatzta nafshi mimavet, et eini min dimah, et ragli midechi. Ethaleich lifnei Adonai, b'artzot hachayim. He'emanti ki adabeir, ani aniti m'od. Ani amarti v'chof'zi, kol ha'adam kozev.

I love the Lord, because He hears my voice, my prayers. For He turned His ear to me; all my days I will call [upon Him]. The pangs of death encompassed me, and the agonies of the grave came upon me, trouble and sorrow I encounter and I call upon the Name of the Lord: Please, Lord, deliver my soul! The Lord is gracious and just, our God is compassionate. The Lord watches over the simpletons; I was brought low and He saved me. Return, my soul, to your rest, for the Lord has dealt kindly with you. For You have delivered my soul from death, my eyes from tears, my foot from stumbling. I will walk before the Lord in the lands of the living. I had faith even when I said, "I am greatly afflicted;" [even when] I said in my haste, "All men are deceitful."

יְ זָכַרְנוּ יְבָרֵךְ אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ אֶת בֵּית אַהֲרֹן יְבָרֵךְ יְרָאֵי יְיָ הַקְּטָנִים עִם הַגְּדוֹלִים יְסַפֵּר יְיָ עֲלֵיכֶם עַלְיכֶם וְעַל בְּנֵיכֶם בְּרוּכִים אַתֶּם לְיַיִן עִשָּׂה שָׁמִים וְאָרֶץ חַשְׁמִים שָׁמִים לְיַיִן וְהָאָרֶץ נָתַן לְבָנִי אָדָם לֹא הַמְתִים יְהִלְלוּ יְהָה וְלֹא כָל יְרָאֵי דָוָמָה וְאֱנֹהָנוּ נָבְרָךְ יְהָה מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם חַלְלִיאָה

Gott hat unser gedacht, Er wird uns segnen. Er wird das Haus Israel segnen, Er wird das Haus Aharons segnen, Er wird die Gottesfürchtigen segnen, die Kleinen mit den Grossen. Vermehrung wird euch Gott geben, euch und euren Kindern. Gesegnet seid ihr Gott, der Himmel und Erde gemacht hat. Die Himmel sind Gottes Himmel, die Erde aber hat Er den Menschenkindern gegeben. Nicht die Toten preisen Gott, und nicht all die, die ins Schweigen sinken. Wir aber segnen Gott von jetzt an bis in Ewigkeit, Halleluja.

אַהֲבָתִי כִּי יִשְׁמַע יְיָ אֶת קֹלֵי תְּחִנָּנִי בַּיְתָה אָנוֹ לֵי וּבִימֵי אָקְרָא אָפְפּוֹנִי חָבְלִי מוֹת וּמְצָרִי שָׁאוֹל מִצְאָנִי אָרֶה וּבָנָן אָמָצָא וּבְשָׁם יְיָ אָקְרָא אָגָּא יְיָ מִלְּתָחָה נְפָשִׁי חָנָן יְיָ וְצִדְקָה וְאֶלְתָּינָה מְרֻחָם שָׁמֵר פְּתָאָם יְיָ דִיזָׁתִי וְלַיְהֹשְׁעַ שָׁובֵי נְפָשִׁי לְמִנְזָחָבִי בַּיְיָ גָּמָל עַלְיכֶם בַּי חַלְצָת נְפָשִׁי מְפֹוָת אֶת עַיִן מִן דְּמֹעָה אֶת רְגָלִי מְדֻחָה אַתְּהָלָךְ לְפָנֵי יְיָ בְּאֶרְצֹות הַחַיִים הַאֲמָנָנִי בַּי אָדָבָר אָנִי עֲנִיתִי מְאָדָר אָנִי אָמְרָתִי בְּחַפְזִי כָּל הָאָדָם כִּי

Ich liebe Gott, denn er hört meine Stimme, meine Gebete. Denn Er hat Sein Ohr mir geneigt, und in meinen Tagen rufe ich Ihn. Drangen auf mich Wehen des Todes, und trafen mich Nöte des Grabes, begegne ich Not und Kummer, so rufe ich Gottes Namen an: Bitte, Gott, rette meine Seele. Gewährungsvoll ist Gott und gerecht, und unser Gott erbarmt sich. Arglose behütet Gott; ich war herabgekommen, und Er errettete mich. Kehre zurück, meine Seele, zu deiner Ruhequelle, denn Gott liess dich gedeihen. Da Du meine Seele vom Tode befreit hast, meine Augen von Tränen, meinen Fuss vom Straucheln - werde ich vor Gott in den Ländern des Lebens gehen. Ich hatte Überzeugung, dass ich sprach, - ich der ich sehr gebeugt war. In meiner Hast sagte ich: "Alle Menschheit enttäuscht."

Mah ashiv l'Adonai, kol tagmulo hi alay. Kos y'shuot esa, uv'sheim Adonai ekra. N'darai l'Adonai ashaleim, negdah na l'chol amo. Yakar b'einei Adonai, hamavtah lachasidav. Anah Adonai ki ani avdecha, ani avd'cha ben amatecha, pitacha l'moseiray. L'cha ezbach zevach todah uv'sheim Adonai ekra. N'darai l'Adonai ashaleim negdah na l'chol amo. B'chatzrot beit Adonai, b'tocheichi Yerushalayim, halleluyah.

What can I repay the Lord for all His kindness to me? I will raise the cup of salvation and call upon the Name of the Lord. I will pay my vows to the Lord in the presence of all His people. Precious in the eyes of the Lord is the death of His pious ones. I thank you, Lord, for I am Your servant. I am Your servant the son of Your handmaid, You have loosened my bonds. To You I will bring an offering of thanksgiving, and I will call upon the Name of the Lord. I will pay my vows to the Lord in the presence of all His people, in the courtyards of the House of the Lord, in the midst of Jerusalem. Halleluyah Praise God.

Hal'lu et Adonai, kol goyim, shab'chu hu, kol haumim. Ki gavar aleinu chasdo, ve'emet Adonai l'olam, halleluyah.

Praise the Lord, all nations! Extol Him, all peoples! For His kindness was mighty over us, and the truth of the Lord is everlasting. Halleluyah Praise God.

**Hodu l'Adonai ki tov, ki l'olam chasdo.
Yomar na Yisrael ki l'olam chasdo.
Yomru na ve'it Aharon ki l'olam chasdo.
Yomru na yirei Adonai, ki l'olam chasdo.**

Give thanks to the Lord, for He is good, for His kindness is everlasting. Let Israel say [it], for His kindness is everlasting. Let the House of Aharon say [it], for His kindness is everlasting. Let those who fear the Lord say [it], for His kindness is everlasting.

מה אשיב לוי כל תגמולו ה עלי. פום ישיעות אשא ובשם יי אקרא. נדרי לוי אשלים נגדה נא לכל עמו. זכר בעני יי הפטורה לחסידין. אנה יי כי אני עבָדך, אני עבָדך בָּן אַמְתָה, פָתָחֶת לְמוֹסֵרִי. לך אָזְבָח וְבָכָה תֹודָה וּבָשָׂם יי אָקְרָא. נדרי לוי אשלים נגדה נא לכל עמו. בחזרות בית יי בתוככי ירושלים, הַלְלוּיה:

Womit kann ich Gott all die Wohltaten vergelten, die Er über mich gebracht hat? Den Kelch der Errettung werde ich erheben und rufen im Namen Gottes. Meine Gelübde werde ich Gott erfüllen, möge es sein vor Seinem ganzen Volk. Schwer ist in den Augen Gottes das Sterben der sich Ihm Weihenden. Ich danke dir, Gott, denn ich bin Dein Diener, Sohn deiner Magd; Du hast meine Fesseln gelöst. Dir will ich Dankopfer opfern und im Namen Gottes rufen. Meine Gelübde werde ich Gott erfüllen, möge es sein vor Seinem ganzen Volk; in den Höfen des Gotteshauses, in Deiner Mitte, Jerusalem, Halleluja.

**הַלְלוּ אֶת יי כָל גּוֹיִם, שְׁבַחוּהוּ כָל הָאֲמִים. כִּי
גַּבָּר עַלְיָנוּ חָסְדוֹ, וְאַמְתָה יי לְעוֹלָם, הַלְלוּיה:**

Preiset Gott, alle Völker, rühmet Ihn, alle Nationen. Denn mächtig war über uns Seine Gnade, und die Wahrheit Gottes währt in alle Zeit, Halleluja.

**הָדוֹד לְוי כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חָסְדוֹ.
יֹאמֶר נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חָסְדוֹ.
יֹאמֶר נָא בֵּית אַהֲרֹן כִּי לְעוֹלָם חָסְדוֹ.
יֹאמֶר נָא וַיָּרַא יי כִּי לְעוֹלָם חָסְדוֹ.**

Danket Gott, denn Er ist gütig, denn für alle Zeit währt Seine Liebe. Sage es doch, Israel, denn in aller Zeit währt Seine Gnade. Sagt es doch, Haus Aharon, denn in alle Zeit währt Seine Gnade. Sagt es doch, Gottesfürchtige, denn in alle Zeit währt Seine Gnade.

Min hameitzar karati yah, anani vamerchav yah. Adonai li lo ira, mah yaaseh li adam? Adonai li b'oz'ray, va'anu ereh b'son'ay. Tov lachasot b'Adonai, mib'toach ba'adam. Tov lachasot b'Adonai, mib'toach bindivim. Kol goyim s'avuni, b'sheim Adonai ki amilam. Sabuni gam s'avuni, b'sheim Adonai ki amilam. Sabuni chidvorim doachu k'eish kotzim, b'sheim Adonai ki amilam. Dachoh d'chitani linpol, v'Adonai azarani. Ozi v'zimrat yah, vay'hi li lishuah. Kol rinah vishuah b'aholei tzadikim, y'min Adonai osah chayil. Y'min Adonai romeimah, y'min Adonai osah chayil. Lo amut ki echyeh, va'asapeir ma'asei yah. Yasor yis'rani yah, v'lamavet lo n'tanani. Pitchu li shaarei tzedek, avo vam odeh yah. Zeh hash'aar l'Adonai tzadikim yavo'u vo. Od'cha ki anitani, vat'hi li lishuah. Od'cha ki anitani, vat'hi li lishuah. Even maasu habonim, hay'tah l'rosh pinah. Even maasu habonim, hay'tah l'rosh pinah. Mei'ait Adonai hay'tah zot, hi niflat b'eineinu. Mei'ait Adonai hay'tah zot, hi niflat b'eineinu. Zeh hayom asah Adonai, nagilah v'nism'chah vo. Zeh hayom asah Adonai, nagilah v'nism'chah vo.

Out of narrow confines I called to God; God answered me with abounding relief. The Lord is with me, I will not fear what can man do to me? The Lord is with me, through my helpers, and I can face my enemies. It is better to rely on the Lord, than to trust in man. It is better to rely on the Lord, than to trust in nobles. All nations surround me, but I cut them down in the Name of the Lord. They surrounded me, they encompassed me, but I cut them down in the Name of the Lord. They surrounded me like bees, yet they are extinguished like a fire of thorns; I cut them down in the Name of the Lord. You [my foes] pushed me again and again to fall, but the Lord helped me. God is my strength and song, and this has been my salvation. The sound of joyous song and salvation is in the tents of the righteous: "The right hand of the Lord performs deeds of valor. The right hand of the Lord is exalted; the right hand of the Lord performs deeds of valor!" I shall not die, but I shall live and relate the deeds of God. God has chastised me, but He did not give me over to death. Open for me the gates of righteousness; I will enter them and give thanks to God. This is the gate of the Lord, the righteous will enter it. I thank You for You have answered me, and You have been a help to me. The stone scorned by the builders has become the main cornerstone. This was indeed from the Lord, it is wondrous in our eyes. This day the Lord has made, let us be glad and rejoice on it.

מִן חַפְצָר קָרָאתִי יְהָ, עֲנָנִי בְּפֹרֶחֶב יְהָ, יְיָ לֹא אִירָא
מַה יַעֲשֵׂה לֵי אָדָם. יְיָ לֵי בָעָזָרִי וְאַנְיָ אֶרְאָה בְשָׁנָאִ. טוֹב
לְחַסּוֹת בֵּין מִבְטָח בְּאָדָם. טוֹב לְחַסּוֹת בֵּין מִבְטָח בְגַדְיכִים.
כָל גּוֹיִם סְבֻבּוֹנִי, בְשָׁם יְיָ כִּי אֲמִילָם. סְבֻבּוֹנִי גַם סְבֻבּוֹנִי,
בְשָׁם יְיָ כִּי אֲמִילָם. סְבֻבּוֹנִי כְּדָבָרִים, דָעַכְיָ כְּאַשׁ קָוָצִים,
וּמְרָתָת יְהָ וְתָהִי לִי לִישְׁוֹעָה. קָול רָגָה וִישְׁוֹעָה בְּאַהֲלָי
צְדִיקִים, יְמִינִי יְעָשָׂה חִיל. יְמִינִי רָגְמָתָה, יְמִינִי עָשָׂה
חִיל. לֹא אָמֹות כִּי אֲחַתָּה, וְאָסְפָר מַעֲשֵׂי יְהָ. יְסִפְרֵי פְּרָנִי יְהָ,
וְלֹמְדָתָ לֹא גַתְנָנִי. פְתַחְזָ לֵי שַׁעֲרֵי אַזְקָה אַבָּא בָּם, אַזְקָה
יְהָ. זֶה הַשּׁעַר לְיִי, צְדִיקִים יְבָאָו בּוֹ. אַזְקָה כִּי עֲנִיטָנִי וְתָהִי
לִי לִישְׁוֹעָה. אַזְקָה כִּי עֲנִיטָנִי וְתָהִי לִי לִישְׁוֹעָה. אַבְנָן מַאֲסָה
הַבּוֹנִים הִיתָה לְרָאשׁ פְנָה. אַבְנָן מַאֲסָה הַבּוֹנִים הִיתָה
לְרָאשׁ פְנָה. מַאתָה יְיָ הִתָה וְאֵת הָא נְפָלָתָ בְעַנִינָה
מַאתָה יְיָ הִתָה וְאֵת הָא נְפָלָתָ בְעַנִינָה. זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ
גְּנִילָה וְגַשְׁמָה בּוֹ. זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ גְּנִילָה וְגַשְׁמָה בּוֹ.

Aus der Bedrängnis rief ich Gott, Er antwortete mir durch Gottes Weite. Gott ist mit mir, ich fürchte nicht - was kann ein Mensch mir tun? Gott ist mit mir in meinen Helfern, und ich blicke auf meine Feinde. Besser ist es, Zuversicht in Gott zu haben, als auf den Menschen zu vertrauen. Besser ist es, Zuversicht in Gott zu haben, als auf Edle zu vertrauen. Alle Völker umringten mich; im Namen Gottes trat ich ihnen entgegen. Sie umkreisten, ja umringten mich; im Namen Gottes, trat ich ihnen entgegen. Sie umkreisten mich wie Bienen, sie wurden ausgelöscht wie Dornenfeuer; im Namen Gottes trat ich ihnen entgegen. Wieder und wieder hast Du mich gestossen, damit ich falle, aber Gott ist mir beigestanden. Meine Kraft und mein Gesang waren Gott, dies wurde mir zur Rettung. Die Stimmen des Jubels und der Errettung ist in den Zelten der Gerechten: "Gottes Rechte wirkt Tatkraft. Gottes Rechte ist erhoben, Gottes Rechte wirkt Tatkraft." Nicht sterbe ich sondern ich werde leben und erzählen die Taten Gottes. Wieder und wieder gezüchtigt hat mich Gott, aber den Tod gab er mich nicht. Öffnet mir die Tore der Gerechtigkeit, ich komme in sie hinein, und danke Gott. Dies ist das Tor zu Gott, Gerechte kommen hinein. Ich danke Dir, denn Du hast mich erhört, und bist mir zur Rettung geworden. Der Stein, den die Bauleute verachteten, ist zum Haupteckstein geworden. Durch Gott ist dieses geworden, es ist wunderbar in unseren Augen. Diesen Tag hat Gott bewirkt, wir wollen an ihm frohlocken und uns freuen.

*Ana Adonai hoshiah na. Ana Adonai hoshiah na.
Ana Adonai hatzlichah na. Ana Adonai hatzlichah
na.*

אנָא יְיָ, הַוְשִׁיעָה נָא.
אנָא יְיָ, הַצְלִיחָה נָא.

O Lord, please help us! O Lord, please help us! O Lord, please grant us success! O Lord, please grant us success!

Baruch haba b'sheim Adonai, beirachnuchem mibeit Adonai. Baruch haba b'sheim Adonai, beirachnuchem mibeit Adonai. Eil Adonai vayaer lanu, isru chag ba'avotim ad karnot hamizbe'ach. Eil Adonai vayaer lanu, isru chag ba'avotim ad karnot hamizbe'ach. Eili atah v'odeka, elohai arom'meka. Eili atah v'odeka, elohai arom'meka. Hodu l'Adonai ki tov, ki l'olam chasdo. Hodu l'Adonai ki tov, ki l'olam chasdo.

Blessed is he who comes in the Name of the Lord; we bless you from the House of the Lord. Blessed is he who comes in the Name of the Lord; we bless you from the House of the Lord. The Lord is Almighty, He gave us light; bind the festival-offering until [you bring it to] the horns of the altar. The Lord is Almighty, He gave us light; bind the festival-offering until [you bring it to] the horns of the altar. You are my God and I will thank You; my God, I will exalt You. You are my God and I will thank You; my God, I will exalt You. Give thanks to the Lord, for He is good, for His kindness is everlasting. Give thanks to the Lord, for He is good, for His kindness is everlasting.

Yehallelucha Adonai Eloheinu kol ma'asecha, v'chasidecha tzadikim osai ritzonecha, v'chol amcha bait Yisrael b'rina yodu viyavarchu, viyshabchu v'yiparu, viyrom'mu v'ya'aritzu, v'yakdishu v'yamlachu et shimcha, malkenu. Ki l'cha tov l'hodot u'l'shimcha na'eh l'zamer, ki mai'olam Atah Eil. Baruch Atah Adonai, Melech m'hul batishbachot.

Lord, our God, all Your works shall praise You; Your pious ones, the righteous who do Your will, and all Your people, the House of Israel, with joyous song will thank and bless, laud and glorify, exalt and adore, sanctify and proclaim the sovereignty of Your Name, our King. For it is good to thank You, and befitting to sing to Your Name, for from the beginning to the end of the world You are Almighty God. Give thanks to the Lord, for He is good for His kindness is everlasting;

Wir bitten Dich, Gott, steh uns bei. Wir bitten Dich, Gott, steh uns bei. Wir bitten Dich, Gott, lass es gelingen. Wir bitten Dich, Gott, lass es gelingen.

ברוך הבא בשם יי, ברכנוכם מבית יי. ברוך הבא
בשם יי, ברכנוכם מבית יי. אל יי ויאר לנו. אסרו
הג בעבטים עד קרנות המזבח. אל יי ויאר לנו.
אסרו הג בעבטים עד קרנות המזבח. אליו אטה
ואזקה, אלהי ארומטך. אלי אטה ואזקה, אלהי
ארומטך. הודה ליי כי טוב, כי לעולם חסדו. הודה
ליי כי טוב, כי לעולם חסדו.

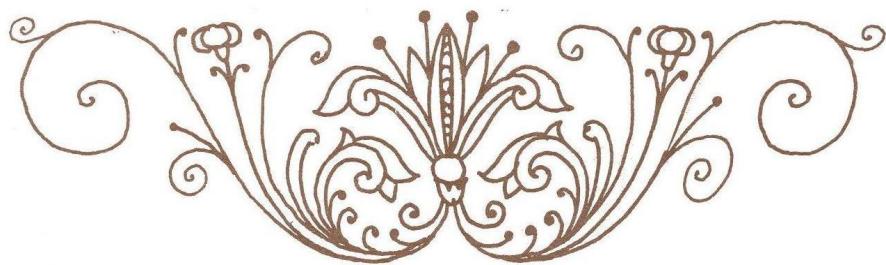
Gesegnet, wer im Namen Gottes kommt; wir haben euch gesegnet aus dem Haus Gottes. Gesegnet, wer im Namen Gottes kommt; wir haben euch gesegnet aus dem Haus Gottes. Gott ist der Ewige, er leuchtete uns. Bindet das Festopfer mit Seilen - bis [ihr zu den] Hochecken des Altars [gelangt]. Gott ist der Ewige, er leuchtete uns. Bindet das Festopfer mit Seilen - bis [ihr zu den] Hochecken des Altars [gelangt]. Mein Gott bist Du, und ich danke Dir, mein Gott, ich will Dich erheben. Mein Gott bist Du, und ich danke Dir, mein Gott, ich will Dich erheben. Danket Gott, denn Er ist gütig, denn in alle Zeit währt Seine Gnade. Danket Gott, denn Er ist gütig, denn in alle Zeit währt Seine Gnade.

יתהליך יי אלהינו כל מעשיך, וחסיניך צדיקים עוזשי
רצונך, וכל עמך בית ישראל ברנה יודו ויברכנו
וישבחו ויפארה, וירוממו וינעריצו, ויקדישו וימליךו
את שמה, מלפננו. כי לך טוב להודות ולשמד נאה
לזומר, כי מעולם ועד עולם אתה אל.

Es preisen dich, Gott, unser Gott, alle deine Werke, und deine Frommen, die Gerechten, die deinen Willen vollbringen, und dein ganzes Volk, das Haus Israel, mit Jubel danken sie, loben und preisen, verherrlichen, erheben, rühmen, heiligen und huldigen deinen Namen, unser König, denn dir ist gut zu danken und deinen Namen schön zu loben, denn von Ewigkeit bis Ewigkeit bist du, o Gott.

Hodu l'Adonai ki tov, ki l'olam chasdo.
Hodu lalohei ha'Elohim, ki l'olam chasdo.
Hodu l'Adonai ha'adonim, ki l'olam chasdo.
L'oseh nila'ot g'dolot l'vedo, ki l'olam chasdo.
L'oseh hashamayim bit'veunah, ki l'olam chasdo.
L'roka ha'aretz al hamayim, ki l'olam chasdo.
L'oseh orim g'dolim, ki l'olam chasdo.
Et hashemesh l'memshelet bayom, ki l'olam chasdo.
Et hayareich v'kochavim l'memsh'lot balaylah, ki l'olam chasdo.
L'makeh mitzrayim bivchoraihem, ki l'olam chasdo.
Vayotzai Yisrael mitocham, ki l'olam chasdo.
B'yad chazakah u'vizro'a n'tuyah, ki l'olam chasdo.
L'gozer Yam suf lig'zarim, ki l'olam chasdo.
V'he'evir Yisrael b'ticho, ki l'olam chasdo.
V'ni'er paroah v'chailo b'Yam suf, ki l'olam chasdo.
L'molich amo bamidbar, ki l'olam chasdo.
L'makeh m'lachim g'dolim, ki l'olam chasdo.
Vayaharog m'lachim adirim, ki l'olam chasdo.
L'sichon melech ha'emori, ki l'olam chasdo.
U'l'og melech habashan, ki l'olam chasdo.
Vanatan artzam l'nachalah, ki l'olam chasdo.
Nachalah l'Yisrael avdu, ki l'olam chasdo.
Sheb'shiflainu zechar lanu, ki l'olam chasdo.
Vayif'rikainu mitzrainu, ki l'olam chasdo.
Notein lechem l'chol basar, ki l'olam chasdo.
Hodu l'El hashamim, ki l'olam chasdo.

הוזו ליהוה בְּיַתָּבֵל – בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ
 הוזו לְאֱלֹהִים חִילָה – בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ
 הוזו לְאֱדֹנִים חִילָה – בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ
 לְעִשָּׂה גְּפָלוֹת גְּדוֹלָה – בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ
 לְעִשָּׂה תְּשִׁמּוֹת בְּתִבְונָה – בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ
 לְרוּקָן הָאָרֶץ עַל הַמִּזְבֵּחַ – בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ
 לְעִשָּׂה אָזְרִים גְּדָלִים – בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ
 אֶת הַשְׁמֵשׁ לְמִמְשְׁלָת בַּיּוֹם – בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ
 אֶת הִירְחַת וּכְבוּבִים לְמִמְשְׁלָת בְּלִילָה –
 בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ
 לְמִפְּהָמָה מִצְרָיִם בְּבָכוּרֵיָהֶם – בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ
 וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם – בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ
 בְּיַד חִזְקָה וּבְנֹרְזָע נְטוּיָה – בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ
 לְגַנְזָר יְמִינָה לְגַנְזָר – בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ
 וְחַעֲבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ – בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ
 וְגַעַר פְּרֻעָה וְחַיּוֹ בִּים סְוּף – בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ
 לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בְּמִדְבָּר – בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ
 לְמִפְּהָמָה מִלְכִים גְּדָלִים – בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ
 וַיַּהַרְגֵּן מִלְכִים אֲדִירִים – בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ
 לְסִיחָן מֶלֶךְ דָּאָמָרִי – בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ
 וַיַּעֲזַב מֶלֶךְ הַבָּשָׂן – בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ
 וַיִּתְנוּן אֶרְצָם לְנַחַלָה – בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ
 נַחַלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדָוּ – בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ
 שֶׁבְשִׁפְלָנוּ זָכָר לָנוּ – בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ
 וַיִּפְרַקְנֵנוּ מִצְרָיִנוּ – בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ
 נַתְנוּ לָחֶם לְכָל בָּשָׂר – בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ
 הֽוּזָה לְאֵל הַשְׁמִים – בְּיַעֲזֹבֶל חִסְדָוּ:

Give thanks to the God of gods for His kindness is everlasting;
Give thanks to the Lord of lords for His kindness is everlasting;
Who alone does great wonders for His kindness is everlasting;
Who made the heavens with understanding for His kindness is everlasting;
Who stretched out the earth above the waters for His kindness is everlasting;
Who made the great lights for His kindness is everlasting;
The sun, to rule by day for His kindness is everlasting;
The moon and stars, to rule by night for His kindness is everlasting;
Who struck Egypt through their first-born for His kindness is everlasting;
And brought Israel out of their midst for His kindness is everlasting;
With a strong hand and with an outstretched arm for His kindness is everlasting;
Who split the Sea of Reeds into sections for His kindness is everlasting;
And led Israel through it for His kindness is everlasting;
And cast Pharaoh and his army into the Sea of Reeds for His kindness is everlasting;
Who led His people through the desert for His kindness is everlasting;
Who struck great kings for His kindness is everlasting;
And slew mighty kings for His kindness is everlasting;
Sichon, king of the Amorites for His kindness is everlasting;
And Og, king of Bashan for His kindness is everlasting;
And gave their land as a heritage for His kindness is everlasting;
A heritage to Israel, His servant for His kindness is everlasting;
Who remembered us in our lowliness for His kindness is everlasting;
And delivered us from our oppressors for His kindness is everlasting;
Who gives food to all flesh for His kindness is everlasting;
Thank the God of heaven for His kindness is everlasting.

Danket Gott, denn er ist gut, ewig währt seine Güte.
Danket dem Gott aller Götter, ewig währt seine Güte.
Danket dem Herrn aller Herren, ewig währt seine Güte.
Der grosse Wunder allein tut, ewig währt seine Güte.
Der mit Vernunft die Himmel geschaffen, ewig währt seine Güte.
Dem, der die Erde über den Wassern festigte, ewig währt seine Güte.
Der grosse Lichter gemacht hat, ewig währt seine Güte.
Die Sonne als Herrschaft am Tage, ewig währt seine Güte.
Den Mond und die Sterne als Herrschaften in der Nacht, ewig währt seine Güte.
Dem, der Ägypten durch seine Erstgeborenen schlug, ewig währt seine Güte.
Und der Israel aus ihrer Mitte herausführte, ewig währt seine Güte.
Mit starker Hand und mit ausgestrecktem Arm, ewig währt seine Güte.
Dem, der das Schilfmeer in Teile teilte, ewig währt seine Güte.
Und Israel mitten hindurch führte, ewig währt seine Güte.
Und der Pharaö und sein Heer ins Schilfmeer schleuderte, ewig währt seine Güte.
Dem, der sein Volk durch die Wüste führte, ewig währt seine Güte.
Dem, der grosse Könige schlug, ewig währt seine Güte.
Und mächtige Könige tötete, ewig währt seine Güte.
Sichon, König der Amoriter, ewig währt seine Güte.
Und Og, König von Baschan, ewig währt seine Güte.
Und ihr Land zum Besitz gab, ewig währt seine Güte.
Als Besitz Seinem Knecht Israel, ewig währt seine Güte.
Der in unserer Niedrigkeit unser gedachte, ewig währt seine Güte.
Und uns von unseren Feinden befreite, ewig währt seine Güte.
Der allem Fleisch Nahrung gibt, ewig währt seine Güte.
Danket dem Gott des Himmels, ewig währt seine Güte.

Nishmat kol chai t'vareich et shimcha, Adonai Eloheinu, v'r'ach kol basar t'fa'er u'tromem zicharcha, malkeinu, tamid. Min ha'olam v'ad ha'olam atah El, u'mibaladecha ein lanu melech go'al u'moshia, podeh u'matzil u'm'farnes u'm'rachaem b'chol ait tzarah v'tzukah. Ein lanu melech ela atah. Elohei harishonim v'ha'achronim, Eloah kol bri'ot, Adon kol toldot, ha'm'hulal b'rov hatishbachot, ham'naheg olamo b'chesed u'veiyrotav b'rachamim. V'Adonai lo yanum v'lo yiyyshan – ham'orer y'shanim v'hameikitz nidamim, v'hameisi'ach ilmim v'hamatir asurim v'hasomech noflim v'hazokek k'fufim. L'cha l'vadcha anachnu modim. Eilu pinu malei shirah kayam, u'l'shonainu rinah kahamon galav, v'siftoteinu shevach k'merchavai rakia, v'eineinu m'eerot kashemesh v'chayareiach, v'yadeinu frusot k'nisrai shamayim, v'ragleinu kalot ka'ayalot – ein anachnu maspikim l'hodot lach, Adonai Eloheinu v'Elohei avoteinu, u'l'vareich, et shimcha al achat, mai'elef, alfei alafim v'ribai r'avot p'amim, hatovot she'asita im avoteinu v'imana, mimitzrayim g'altanu, Adonai Eloheinu, u'mibet avadim p'ditanu, b'ra'av zantanu u've'sava kilkaltanu, maicherev hitzaltanu u'midever milat'tanu, u'maichalim ra'im v'ne'emanim dilitanu. Ad heina azarunu rachamecha v'lo azavunu chasadecha, v'al titsheinu, Adonai Eloheinu, lanetzach. Al kein aivarim shepilagta banu v'r'ach u'nishamah shenafacta b'apeinu v'lashon asher samta b'finu – hein haim yodu viyavru viyshabchu viyfa'aru viyrom'mu v'ya'aritzu v'yak'dishu v'yamlchu et shimcha malkeinu. Ki chol peh lach yodeh, v'chol lashon lach tishava, v'chol berech lach tichra, v'chol komah l'fanecha tishtachaveh, v'chol l'avot yiyyra'oocha, v'chol kerev u'chlayot y'zamru lishmecha, kadavar shekatuv, kol atzmotai toemarna: Adonai, mi chamocha matzil ani maichazak mimenu v'ani v'evyon migozlo. Mi yidmeh lach u'mi yishveh lach u'mi ya'aroch lach ha'El hagadol, hagibor v'honora, El elyon, konai shamayim v'aretz. N'hallelcha u'n'shabaichacha u'n'fa'ercha u'n'vareich et shem kadshecha, k'amur: l'David, barchi nafshi et Adonai v'chol kravai et shem kadsho.

נִשְׁמָת כָּל חַי תִּבְרֹךְ אֶת שְׁמָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּרוּחַ כָּל בָּשָׂר
 תִּפְאַר וְתִרְזֹם זָכָר מִלְּפָנֵי תִּמְדִיד. מִן הָעוֹלָם וְעַד
 הָעוֹלָם אַתָּה אֵל, וּמִבְּעִדָּךְ אֵין לְנוּ מַלֵּךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ,
 פּוֹדֵה וּמִצְּאֵל וּמִפְּרִגְּנִים וּמִרְחָם בְּכָל עַת צָרָה וּצְוֹקָה. אֵין
 לְנוּ מַלֵּךְ אֵלָא אַתָּה אֱלֹהֵי הָרָאשָׁנִים וְהָאַחֲרָוּנִים, אֵלָה
 כָּל בְּרִיוֹת, אֲדוֹן כָּל תּוֹלְדוֹת, הַמְּהֻלָּל בָּרְבָּה תִּתְשְׁבֹּחַת,
 הַמְּנַהָּג עַלְמֹו בְּחִסְדֵּךְ וּבְרִיוֹתְךָ בְּרִיחָמִים. וַיְיִהְיֶה
 וְלֹא יִשְׁאַל, הַמְּעוֹרֵר יְשִׁיבוֹת וְהַפְּקִיעֵן נְרָאָדִים, וְתִּפְשִׁיחַ
 אַלְמִים וְתִּמְתַּיר אָסּוּרִים, וְתִּפְסַקֵּן נּוֹפְלִים וְהַזּוֹקֵף
 בְּפּוֹפִים, לְךָ לִבְרֹךְ אַנְחָנוּ מוֹדִים. אַלְוּ פִּינוּ מַלְאָשִׁירָה
 בְּכִים, וְלֹשְׁגַּנוּ רְבָה בְּהַמּוֹן גְּלִיאוֹ, וְשִׁפְתּוֹתֵינוּ שְׁבָחָה
 בְּכָמְרָחָבִי רְקִיעָה, וְעִינֵינוּ מְאוֹרָות בְּשִׁמְשׁ וּבְכִירָה, וְיִקְרָינוּ
 בְּרוּשָׁוֹת בְּגַשְׁרִי שְׁמִים, וְרָגְלֵינוּ קְלוֹת בְּאַילָות, אֵין
 אַנְחָנוּ מַסְפִּיקִים? לְהַזּוֹדָת לְךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אַבּוֹתֵינוּ
 וְלִבְרֹךְ אֶת שְׁמָךְ עַל אֶתְתָּאָלָף אַלְפִים וּרְבִי
 רְבָכּוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבָת שְׁעִישָׁת עַם אַבּוֹתֵינוּ וּעֲפָנֵנוּ
 מִפְּצָרִים גְּאַלְתָּנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּמִבְּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ
 בְּרָעָב וּנְתָנָנוּ וּבְשָׁבָע כְּלַפְתָּנוּ מִחְרָב חַצְלָתָנוּ וּמִקְרָב
 מִלְּתָנָנוּ וּמִחְלָם רְעִים וּרְבִים וּנְאָמָנים דְּלִיָּתָנוּ. עַד
 הַנְּהָה עָזְרָנוּ רְחִמָּה וְלֹא עָזְבָנוּ חִסְדָּה, וְאַל תִּטְשְׁנוּ יְיָ
 אֱלֹהֵינוּ לְנֶצֶח. עַל בְּן אֶבְרִים שְׁפָלָתָה בְּנָנוּ וּרוּחַ וּנְשָׁמָה
 שְׁגִפְתָּה בְּאֶפְרַיִם וְלֹשֶׁן אֲשֶׁר שְׁמָתָּבָה בְּפִינָּה הַנָּם יוֹדוֹ
 וַיְבָרְכוּ וַיְשַׁבְּחוּ וַיְפָאַרְוּ וַיְרַומְמוּ וַיְעִירְצּוּ וַיְקִדְשּׁוּ וַיְמַלְיכּוּ
 אֶת שְׁמָךְ מִלְּפָנֵנוּ. כִּי כָל פָּה לְךָ יוֹדָה, וְכָל לְשׂוֹן לְךָ
 תִּשְׁבַּע, וְכָל בָּרָךְ לְךָ תִּכְרֹעַ, וְכָל קְוָמָה לְפָנֵיךְ תִּשְׁתַּחַת,
 וְכָל לְבָבָות יִירָאָה, וְכָל קָרְבָּן וְכָלִיּוֹת יוֹמָרוּ לְשָׁמָה,
 בְּדָבָר שְׁקָתוֹב, כָּל עַצְמָתִי תָּאָמְרָה: יְיָ מֵיכָמֹדָע,
 מִצְלָעִי מַחְזָק מִמְנִי וְעַנִּי וְאַבְיוֹן מִגּוֹלָה. כִּי יְרַמְּה לְךָ
 וְמי יִשְׁוֹהָ לְךָ וְמי יַעֲרֹךְ לְךָ, הַאל הַגָּדוֹל, הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא,
 אֶל עַלְיוֹן, קְנָה שְׁמִים וְאֶרְץ, נְהַלֵּךְ וְנִשְׁבַּחַךְ וְנִבְּאָרֵךְ
 וְנִבְרֹךְ אֶת שְׁם קָדְשָׁה, בְּאָמָור: לְזֹה, בְּרַכִּי נְפִשִּׁי אֶת יְיָ
 וְכָל קָרְבִּי אֶת שְׁם קָדְשָׁו.

The soul of every living being shall bless Your Name, Lord, our God; and the spirit of all flesh shall always glorify and exalt Your remembrance, our King. From the beginning to the end of the world You are Almighty God; and other than You we have no King, Redeemer and Savior who delivers, rescues, sustains, answers and is merciful in every time of trouble and distress; we have no King but You. [You are] the God of the first and of the last [generations], God of all creatures, Lord of all events, who is extolled with manifold praises, who directs His world with kindness and His creatures with compassion. Behold, the Lord neither slumbers nor sleeps. He arouses the sleepers and awakens the slumberous, gives speech to the mute, releases the bound, supports the falling and raises up those who are bowed. To You alone we give thanks. Even if our mouths were filled with song as the sea, and our tongues with joyous singing like the multitudes of its waves, and our lips with praise like the expanse of the sky; and our eyes shining like the sun and the moon, and our hands spread out like the eagles of heaven, and our feet swift like deer we would still be unable to thank You Lord, our God and God of our fathers, and to bless Your Name, for even one of the thousands of millions, and myriads of myriads, of favors, miracles and wonders which You have done for us and for our fathers before us. Lord, our God. You have redeemed us from Egypt, You have freed us from the house of bondage, You have fed us in famine and nourished us in plenty; You have saved us from the sword and delivered us from pestilence, and raised us from evil and lasting maladies. Until now Your mercies have helped us, and Your kindnesses have not forsaken us; and do not abandon us, Lord our God, forever! Therefore, the limbs which You have arranged within us, and the spirit and soul which You have breathed into our nostrils, and the tongue which You have placed in our mouth they all shall thank, bless, praise, glorify, exalt, adore, sanctify and proclaim the sovereignty of Your Name, our King. For every mouth shall offer thanks to You, every tongue shall swear by You, every eye shall look to You, every knee shall bend to You, all who stand erect shall, I bow down before You, all hearts shall fear You, and every innermost part shall sing praise to Your Name, as it is written: "All my bones will say, Lord, who is like You; You save the poor from one stronger than he, the poor and the needy from one who would rob him!" Who can be likened to You, who is equal to You, who can be compared to You, the great, mighty, awesome God, God most high, Possessor of heaven and earth! We will laud You, praise You and glorify You, and we will bless Your holy Name e, as it is said: "[A Psalm] by David; bless the Lord, O my soul, and all that is within me [bless] His holy Name."

Die Seele alles Lebenden lobe Deinen Namen, Gott, unser Gott, und der Geist allen Fleisches verherrliche und erhebe stets Dein Andenken, unser König; seit jeher und für alle Zeiten bist Du Gott, und ausser Dir haben wir keinen König, Erlöser oder Befreier, der uns befreit, rettet, ernährt und Erbarmen hat in jeder Zeit der Not und Bedrängnis. Wir haben keinen König ausser Dich. Gott der Ersten und der Spätesten, Gott aller Geschöpfe, Herr aller Generationen, der gepriesen wird durch die Fülle der Ruhmgesänge, der Seine Welt mit Gnade leitet und Seine Geschöpfe mit Erbarmen. Gott schlummert nicht und schläft nicht, Er erweckt Schlafende, macht wach, die in tiefen Schlaf gesunken, macht Stumme reden, befreit Gefesselte, stützt Fallende und richtet Gebeugte auf Dir allein danken wir. Wäre unser Mund voll Gesang wie das Meer, und unsere Zunge voll Jubel wie die Mengen seiner Wellen, unsere Lippen voll des Lobes wie die Weiten des Himmelsgewölbes, unsere Augen leuchtend wie die Sonne und der Mond; wären unsere Hände ausgebreitet wie Adler am Himmel, unsere Füsse leichtfüssig wie Hirsche wir hätten nicht ausreichend [Mittel], Dir zu danken, Gott, unser Gott und Gott unserer Väter, und Deinen Namen zu segnen für eine von den Tausenden von Zehntausenden und Myriaden von Myriaden der Wohltaten, die Du unseren Vätern und uns getan hast. Aus Ägypten hast Du uns erlöst, Gott, unser Gott, und aus dem Sklavenhaus befreit, in Hungersnot ernährt, im Überfluss versorgt, vor dem Schwert gerettet, uns der Pest entrinnen lassen, uns bösen und andauernden Krankheiten entrissen. Bist jetzt hat Dein Erbarmen uns geholfen und Deine Gnade uns nicht verlassen, so mögest Du, Gott, unser Gott, uns nicht preisgeben bis zum Ende. Darum mögen die Glieder, die Du uns geformt, und Geist und Seele, die Du uns eingehaucht in unsere Nase, und die Zunge, die Du in unseren Mund gelegt, sie alle mögen danken, segnen, rühmen, verherrlichen, erheben, verehren, heiligen und krönen Deinen Namen, unser König. Denn jeder Mund soll Dir danken, jede Zunge Dir schwören, jedes Knie sich Dir beugen, alles Aufrechte sich vor Dir bücken, alle Herzen Dich fürchten, alles Innere und Innerste Deinem Namen loszingen, gemäss dem Wort, das geschrieben steht: "Alle meine Gebeine sagen: Gott, wer ist wie Du, der den Armen rettet vor dem der stärker ist als er, und den Bedürftigen vor dem, der ihn berauben will?". Wer ist Dir ähnlich, und wer gleicht Dir, und wer kann mit Dir verglichen werden? Grosser, mächtiger und ehrfurchtgebietender Gott, höchster Gott, Eigner von Himmel und Erde. Dich wollen wir preisen, Dich rühmen und verherrlichen und Deinen heiligen Namen segnen, so wie geschrieben steht: "Von David; es lobe meine Seele Gott und all mein Inneres Seinen heiligen Namen".

Ha'El b'ta'atzumot uzecha, hagadol bichvod sh'mecha, hagibor lanetzach v'hanora b'noratecha, hamelech hayoshev al kisei ram v'nisa. Shochain ad marom v'kadosh sh'mo. V'katuv: ran'n'u tzadikim b'Adonai, laiysharim nava t'hilah.

You are the Almighty God in the power of Your strength; the Great in the glory of Your Name; the Mighty forever, and the Awesome in Your awesome deeds; the King who sits upon a lofty and exalted throne. He who dwells for eternity, lofty and holy is His Name. And it is written: "Sing joyously to the Lord, you righteous; it befits the upright to offer praise."

B'fi y'sharim tithallal, u'v'divrei tzadikim titbarach, u'vilshon chasidim titromam, u'vkerev k'doshim titkadasch.

By the mouth of the upright You are exalted; by the lips of the righteous You are blessed ; by the tongue of the pious You are sanctified; and among the holy ones You are praised.

Uv'makalot riv'ot amcha beit Yisrael b'rinhah yitpa'er shimcha, malkeinu, b'chol dor vador. Shekein chovat kol hay'tzurim l'fanech, Adonai Eloheinu v'Elohei avoteinu, l'hodot l'hallel l'shabei'ach, l'pa'er l'romem l'hader l'vereich, l'alai u'l'kalais al kol divrei shirot v'tishbachot David ben Yishai avd'cha, mishichecha.

In the assemblies of the myriads of Your people, the House of Israel, Your Name, our King, shall be glorified with song in every generation. For such is the obligation of all creatures before You, Lord, our God and God of our fathers, to thank, to laud, to praise, to glorify, to exalt, to adore, to bless, to elevate and to honor You, even beyond all the words of songs and praises of David son of Yishai, Your anointed servant.

הָאֵל בְּתַעֲצָמוֹת עַזָּה, הַגָּדוֹל בְּכֻבּוֹד שְׁמָה, הַגָּבוֹר לְנִצָּח וְהַגָּרוֹא בְּנוֹרָאָתָּה, הַטּוֹלֵד חַיּוֹשׁ עַל כֶּפֶא רֶם וְגֶשֶׁא. שׁוֹבֵן עד מָרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ. וּכְתוּב: רַגְנָנוּ צְדִיקִים בַּיּוֹם, לִישְׁרִים נָאֹתָה תְּהִלָּה.

Du, Gott, in der Allmacht Deiner Kraft, gross in der Ehre Deines Namens, mächtig für ewig, erhaben durch deine ehrfurcht-gebietenden Taten, Du König, der auf hohem und erhobenen Thron sitzt. Der da ist in Ewigkeit, erhoben und heilig ist Sein Name, und es steht geschrieben: "Jubelt zu Gott, Gerechte, den Aufrrechten ziemt Lobpreis".

**בְּפִי יְשָׁרִים תִּתְהַלֵּל, וּבְדָבָרִי צְדִיקִים תִּתְפָּרַח
וּבְלִשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְרוֹמָם, וּבְקָרְבָּ קָדוֹשִׁים
תִּתְקַדֵּשׁ**

Durch den Mund der Aufrrechten wirst Du gepriesen, durch die Worte der Gerechten gesegnet, durch die Zunge der Getreuen geheiligt, und in der Mitte der Heiligen gelobt.

וּבְמִקְלָות רְכֻבּוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִגְחָה יְתִפְאַר
שְׁמָה, מַלְכָנָנוּ בְּכָל דָוָר וְדָוָר. שְׁבַנְן חֹבֶת כָּל הַצְדָוקִים,
לְפָנֵיךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְחִזּוֹdot, לְהַלֵּל, לְשִׁבְתָה,
לְפָאָר, לְרוֹמָם, לְתַפְאַר, לְכָרָה, לְעַלְהָ וּלְקָלָם עַל כָּל דָבָר
שְׁרוֹתָה וּתְשִׁבְחוֹת דָוָד בָּן יִשְׁיָה, מִשְׁהָה.

Und in den Versammlungen der Myriaden Deines Volkes, des Hauses Israel, wird Dein Name, unser König, mit Jubel verherrlicht in jeder Generation, denn so ist es Pflicht aller Geschöpfe, vor Dir, Gott, unser Gott und Gott unserer Väter, zu danken, zu preisen, zu rühmen, zu verherrlichen, zu erheben, zu ehren, zu loben, zu erhöhen und zu besingen noch mehr als alle Worte der Gesänge und Preisungen Davids, Sohn Jischais, Deines Dieners, Deines Gesalbten.

Yishtabach shimcha la'ad malkeinu, Ha'El hamelech hagadol v'hakadosh bashamayim u've'aretz, ki l'cha na'eh, Adonai Eloheinu v'Elohei avoteinu, shir u'shvachah, hallel v'zimrah, oaz u'memshalah, netzach, g'dulah u'g'verah, t'hilah v'tiferet, k'dushah u'malchut, brachot v'hoda'ot mai'atah v'ad olam. Baruch Atah Adonai, El melech gadol batishbachot, El hahoda'ot, adon hanifla'ot, Habocher b'shirei zimrah, Melech el chay ha'olamim.

ישתבח שםך לעד מלכנו, האל המליך הגדול והקדוש בשמי וברצין, כי לך נאלה, כי אלהינו ואלהי אבותינו, שיר ישבחה, היל זמרה, עוז וממשלה, נצח, גבלה וגבורה, תלה ותפארת, קדשה ומלכות, ברכות והזאות מעטה ועד עולם. ברוך אתה כי, אל מלך גדול בתשבחות, אל ההודאות, אדון הנפלאות, הבוחר בשירים זמרה, מלך אל חי העולמים.

And therefore may Your Name be praised forever, our King, the great and holy God and King in heaven and on earth. For to You, Lord, our God and God of our fathers, forever befits song and praise, laud and hymn, strength and dominion, victory, greatness and might, glory, splendor, holiness and sovereignty; blessings and thanksgivings to Your great and holy Name; from the beginning to the end of the world You are Almighty God. Blessed are You, Lord, Almighty God, King, great and extolled in praises, God of thanksgivings, Lord of wonders, Creator of all souls, Master of all creatures, who takes pleasure in songs of praise; the only King, the Life of all worlds.

תנני מוכן ומנונן לקיים מצאות כום רביעי שהוא בוגר בשורת היישועה, שאמר הקדוש ברוך הוא לישראל "וילקוטי אתכם לי לעם והיתה לי לכם לאלהים".

Baruch atah Adonai, Eloheinu melech ha-olam, borei p'rei hagafen

Blessed are You, Eternal our God, Ruler of the Universe, who creates the fruit of the vine.

Und so sei Dein Name gerühmt für immer, unser König, Gott der grosse und heilige König im Himmel und auf Erden. Denn Dir gebührt, Gott, unser Gott und Gott unserer Väter, Gesang und Ruhm, Preis und Jubelgesang, Macht und Herrschaft, Sieg, Grösse und Stärke, Preis und Pracht, Heiligkeit und Königtum, Lob und Dank deinem grossen und heiligen Namen. Und von Ewigkeit zu Ewigkeit bist Du Gott. Gesegnet seist du, Gott, allmächtiger König, verherrlicht in Lobgesängen, Gott von Danksagungen, Herr der Wundertaten, Schaffer aller Seelen, Meister aller Geschöpfe, der Wohlgefallen an Gesängen des Dankes findet, der eine König, das Leben aller Welten.

ברוך אתה כי אלהינו מלך העולם
בורא פרי הארץ.

Gesegnet bist Du, Gott, unser Gott, König des Universums, der die Frucht des Weinstocks erschaffen hat.

ברוך אתה יי' אלְהַיָנוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, על הַגֵּפֶן וְעַל פְּרִי הַגֵּפֶן, וְעַל תְּנוּבַת הַשְׁדָה, וְעַל אָרֶץ חַמְדָה
טוֹבָה וְרַחֲבָה שְׁרָצִית וְתִנְחָלָת לְאָבוֹתֵינוּ לְאַכְלָמָפְרִיה וּלְשַׁבַּע מְטוּבָה. רַחֲם נָא יי' אלְהַיָנוּ עַל
יִשְׂרָאֵל עַמְך וְעַל יְרוֹשָׁלָם עִירְך וְעַל צִיּוֹן מִשְׁפָּן בְּבָזָק וְעַל מִזְבֵּחַ וְעַל חַיכָּלָה, וּבְנָה יְרוֹשָׁלָם עִיר
הַקָּדוֹשׁ בָּמְהֻרָה בִּימֵינוּ וְהַעֲלָנוּ לְתֹוכָה וּשְׁמַחֲנוּ בְּבִנְיָנָה וּשְׁמַחֲנוּ בְּמִפְרִיה וּגְשַׁבַּע מְטוּבָה וּגְבָרְכָה עַלְיהָ
בְּקָדְשָׁה וּבְטָהָרָה. (בְּשִׁבְטָה: וַיַּצְא וַיְתַחֲלִיא נָנוּ בַּיּוֹם הַשְׁבַּת הַזֶּה) וּשְׁמַחֲנוּ בַּיּוֹם תְּגַפְּצֹת הַזֶּה. כי
אתה יי' טֹב וּמַיְתִיב לְכָל, וּנוֹזֵה לְךָ עַל הָאָרֶץ וְעַל פְּרִי הַגֵּפֶן. ברוך אתה יי', על הָאָרֶץ וְעַל פְּרִי
הַגֵּפֶן. (על יְזִין וּמַיְזִין עֲנָבִים מִתּוֹצָרָת הָאָרֶץ מִסִּים: כי אתה יי' טֹב וּמַיְתִיב לְכָל וּנוֹזֵה לְךָ עַל הָאָרֶץ
וְעַל פְּרִי גַּפְנָה. ברוך אתה יי', על הָאָרֶץ וְעַל פְּרִי גַּפְנָה).

Nirtzah נִרְצָה

*Chasal sidur pesach kehilchato,
kechol mishpato vechukato.
Ka'asher zachinu lesader oto.
Ken nizkeh le'asoto. Zach
shochen meonah, komem kehal
adat mi manah. Bekarov nahal
nitei kanah. Peduyim le'tziyon
berinah.*

The Passover seder has been completed correctly according to all its laws and regulations. Just as we merited to have a Passover seder, so may we merit to bring the Passover offering. Pure One, who dwells in the heavens, Raise up the assembly that cannot be numbered. Bring near the day when You lead the stock that you planted, redeemed, to Zion in joy.

חַמְל סְדָר פֶּסַח בְּהַלְכָתָו, בְּכָל
מִשְׁפְּטו וְחַקְתָּו. בְּאֲשֶׁר זָכִינוּ
לְסִידָר אָזָתוּ, בְּן גַּזְבָּה לְעַשּׂוֹתָו.
זֶה שָׁׁכֵן מַעֲוָגָה, קֹזֶם קְהַל
עַדְתָּ מֵמָנָה. בְּקָרוֹב נִיחָל
גַּטְעֵי כֶּגֶת, פְּדוּיִם לְצִיּוֹן בְּרִגְתָּה.

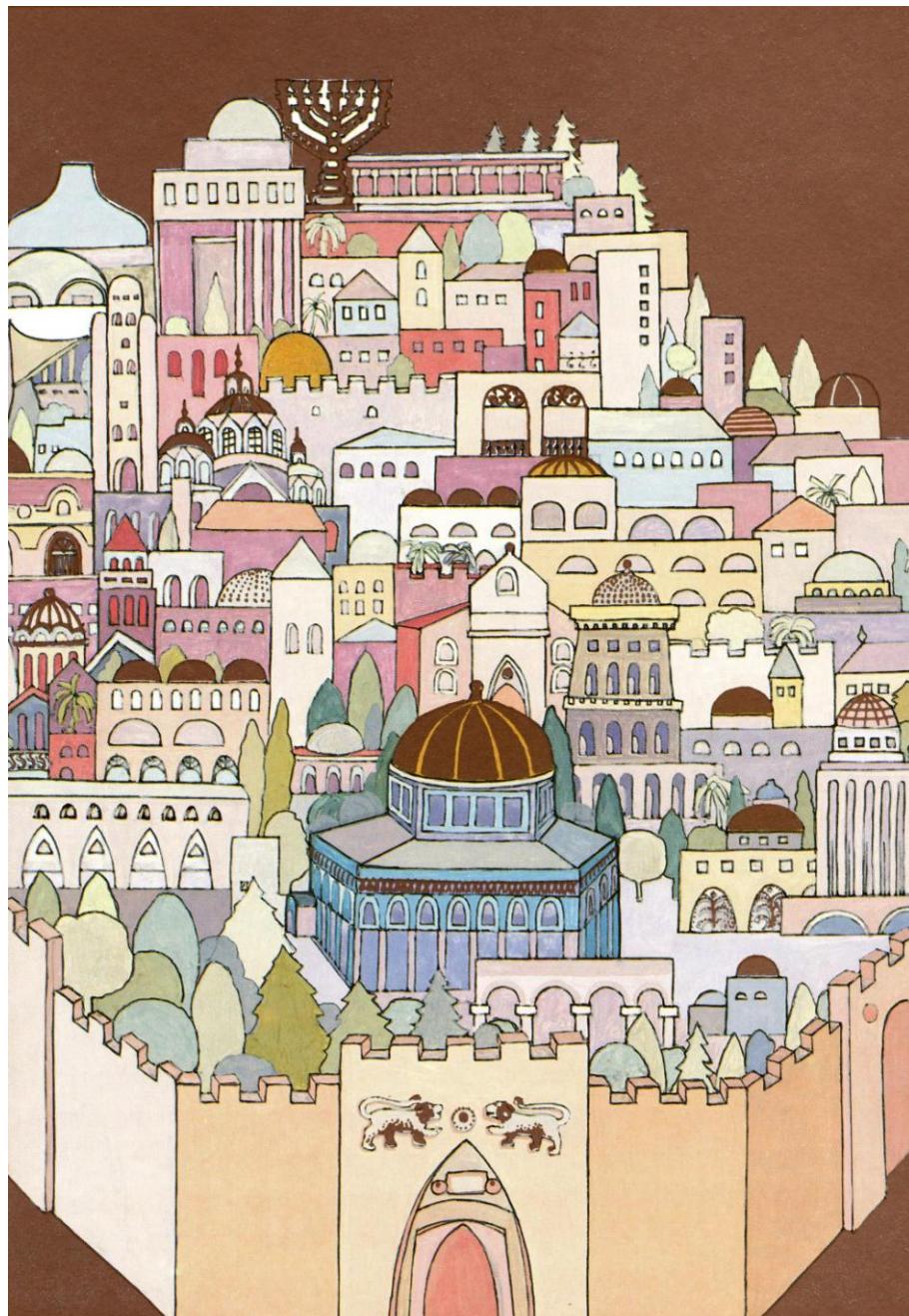
Der Pessach Seder wurde gemäss allen Gesetzen und Vorschriften korrekt ausgeführt. Möchten wir das Glück haben, es in der Tat so auszurichten, wie wir das Vergnügen hatten, es in Worten vorzutragen. O Allerheiligster, der du im Himmel thronst, richte wieder ein gebeugtes Volk auf. Erhalte die Sprösslinge eines Baumes, den Du selbst eingesetzt und führe unter Freudengesang uns nach Zion zurück.

Le'shanah ha'ba'ah birushalayim
habnuyah.

לשנה הבאה בירקישלים
הבנייה.

Next year in a rebuilt Jerusalem!

Nächstes Jahr in einem
wiederaufgebauten Jerusalem!

*Od yavo shalom aleinu
Od yavo shalom aleinu
Od yavo shalom aleinu v'al kulam.
Salaam! aleinu v'al kol ha-olam.
Salaam! Salaam!*

עוד יבוא שלום עליינו
עוד יבוא שלום עליינו
עוד יבוא שלום עליינו ועל כלם
סלאמן עליינו ועל כל העולם
סלאמן: סלאם!

יש לנו גין בחוץ לארץ בלילה שני של פסח לספר כאן ספירת העומר:

לשם יהוד קדשא בריך הוא ושכינה היה בראשו וריחמו ליהוד שם יה ביה ביהודה שלים בשם כל ישראל. הגני מוקן ומונען לקים מצות עיטה של ספירת העומר כמו שפטוב בתורה וספרתם לכם מפקחת השבת מיום חביבם את עומר התנופה שבע שבתות תמיינות תהיינה עד מפקחת השבת השביעית תשפירו חמושים יום והקרבתם מנחה חדשה לי' ויהי נعم לך עליינו ומעשה ידינו פוננה עליינו ומעשה ידינו פוננה:

Baruch atah Adonai, Eloheinu melech ha-olam, asher kid'shanu b'mitzvotav v'tzivanu al s'firat ha'omer.

Blessed are You, Eternal our God, Ruler of the Universe, who has taught us the way of holiness through commandments, commanding us to count the Omer.

ברוך אתה יי' אלהינו מלך העולם,
אשר קדשנו במצוותיו וצונו על ספירת
העומר.

Gesegnet bist Du, Gott, unser Gott, König des Universums, der uns durch Seine Gebote geheiligt und uns befohlen hat, Omer zu zählen.

Hayom yom echad ba'omer

היום יום אחד בעומר.

Today is the first day of the Omer

Heute ist der erste Tag im Omer

הרחמן הו ייחויר לנו עבוזת בית המקדש למקומה, במחאה בימינו אמן סלה.

המנחה בnegiyat קומור שר. אלחים ייחנו ויברכנו יאר פנו הארץ דרכך בכל גוים ישועה. יודוק עפים אלחים יודוק עפים כלם. ישמהו וירגנו לאטמים כי תשפט עפים מישור ולאטמים הארץ תנחים סלה. יודוק עפים אלחים יודוק עפים כלם. ארץ נתנה יבאלת יברכני אלחים ייראו אותו כל אפסי הארץ.

אנא בכח גודלת ימינך תהייר צרוכה. (אב"ג ית"ז)
קבל רפת עמק שגבנו טהרנו נורא. (קר"ע שט"ז)
נא גבור דורשי יחויך בקבת שמרם. (נג"ד יכ"ש)
ברכים טהרים רוחמי צדקתה תפמיד גמלם. (בט"ר צת"ג)
חסין קדוש ברוב טיקח נהיל עדרה. (חק"ב טנ"ע)
יחיד גאה לעמך פנה זכרוי קדשך. (יג"ל פז"ק)
שונעתנו קבל ושמי עצקתו יודע תעלומות. (שכ"ז צי"ת)

בלחש: ברוך שם בבוד מילכותו לעולם ועד:

רְבָוֹנוֹ שֶׁל עַזְלָם, אֲתָה צִוִּיתַנִי עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדָךְ לְסִפְרַת הָעֵמֶר כִּי לְתַהְרָנָנוּ מִקְלֹפָתֵינוּ וּמִטְמָאָתֵינוּ,
כִּמוֹ שְׁבָתַתְתָּ בְּתוֹרַתְתָּ: וּסְפִרְתָּם לְכֶם מִפְתָּחָת הַשְּׁבָתָת מִיּוֹם חַבְיאָתְם אֶת עֵמֶר הַתְּנוּפָה שֶׁבַע שְׁבָתוֹת
תְּמִימֹות תְּהִיאֵנָה: עַד מִפְתָּחָת הַשְּׁבָתָת הַשְּׁבִיעִית תְּסִפְרַת חַמְשִׁים יוֹם, כִּי שִׁיטָּהָרוּ נִפְשֹׁות עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
מִזְמְתָּם. וּבָכָן יְהִי רְצֹן מַלְכַּנִּיךְ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שְׁבוֹכוֹת סִפְרַת הָעֵמֶר שְׁפָרָתִי הַיּוֹם, יַתְּהַן מָה
שְׁפָגָמָתִי בְּסִפְרַתְךָ (חַסְד שְׁבָחָךְ) וְאֲתָה רְקִדְשָׁךְ בְּקָדְשָׁה שֶׁל מַעַלָּה, וְעַל יְדֵי זֶה יַשְׁפַּע שְׁפָעָךְ רַב בְּכָל
הַעֲזָלָמָות לְתַקְנוּ אֶת נִפְשֹׁותֵינוּ וּרְוחֹתֵינוּ וּנְשָׁמֹתֵינוּ מִכֶּל סִיג וּפָגָם וּלְתַהְרָנָנוּ וּלְקַדְשָׁנוּ בְּקָדְשָׁתְךָ הַעֲלָיוֹתָה,
אמְנוּ סְלָתָה:

בְּלִיל רָאשָׁון אָזְקָרִים:
וּבָכָן, וְיְהִי בְּחָצֵי חַלְילָה אָז רֹב גִּפְים הַפְּלָאָת בְּלִילָה, בָּרָאשׁ אֲשָׁמָוֹתָה זוֹ הַלִּילָה, גַּר אַזְקָן גַּאֲחָתָוּ בְּגַלְלָק לוֹ לִילָה, וְיְהִי
בְּחָצֵי חַלְילָה דָּגַת מַלְךָ גַּרְגָּר בְּתַלְמָם הַלִּילָה הַפְּחָדָת אֲרָמִי בְּאַמְשׁ לִילָה, וַיְשַׁר יִשְׂרָאֵל לְמַלְאָה וַיּוּכֶל לוֹ לִילָה, וְיְהִי בְּחָצֵי
הַלִּילָה. זָרָע בְּכָוֵר פְּתָרוֹם מִחְצָת בְּחָצֵי חַלְילָה, חַלְיָם לֹא מַצְאוֹא בְּקוּמָם בְּלִילָה, טִיסָּת נְגִיד חַרְשָׁת סְלִיתָבְּכָבִי לִילָה,
וְיְהִי בְּחָצֵי חַלְילָה. יְעַזְזֵב מִתְּחָרָף לְנוֹפָה אֲזִיָּה, הַכְּבָשָׁת פְּגַרְיוֹ בְּלִילָה, פְּרָעָם בְּלִילָה וּמְצֻבָּה בְּאַיְשָׁן לִילָה, לְאַיְשָׁן חַמְודָות גַּנְלָה רָז
חַזּוֹת לִילָה, וְיְהִי בְּחָצֵי חַלְילָה. מְשֻׁתָּבָר בְּכָלִי קְנַשׁ נְהָרָג בְּלִילָה, נֹשָׁע מְבוֹר אֲרָיוֹת פּוֹתָר בְּעַתּוֹתִי לִילָה, שְׁנָאָה נְטָר
אָגָני וּכְתָבָ סְפָרִים בְּלִילָה, וְיְהִי בְּחָצֵי חַלְילָה. עֹורָרָת נְצָחָה עַלְיוֹן בְּנֵדֶד שְׁנָת לִילָה, מַלְילָה, צְרָה בְּשֻׁוּמָר וְשָׁה: אֲתָא בְּקָר
וְגַם לִילָה, וְיְהִי בְּחָצֵי חַלְילָה. לִילָה, לִילָה, שְׁוֹמָרִים דְּפָקָד לְעִירָךְ כָּל חַיּוֹם וּכְל חַלְילָה, תְּאֵיר כָּאָזֶר יְומָן חַשְׁבָּת לִילָה, וְיְהִי
בְּחָצֵי חַלְילָה.

בְּלִיל שְׁנִי אָזְקָרִים:
וּבָכָן וּאָמְרָתָם זֶבֶח פֶּסֶח, אָמְןִי גְּבוּרוֹתִיךְ הַפְּלָאָת בְּפֶסֶח, בָּרָאשׁ כָּל מוֹעֲדוֹת נִשְׁאָתָ פֶּסֶח, גַּלְיָת לְאַזְרָחִי חַצּוֹת לִיל פֶּסֶח,
וּאָמְרָתָם זֶבֶח פֶּסֶח. דָּלְתָיו דְּפָקָת בְּחָמָם הַיּוֹם בְּפֶסֶח, הַסְעִיד נֹצְצִים עֲגָנוֹת מִצּוֹת בְּפֶסֶח, וְאֶל הַבְּקָר רַץ וְכָר לְשׁוֹר עַרְדָּה
פֶּסֶח, וּאָמְרָתָם זֶבֶח פֶּסֶח. זָעָמוֹ סְדוּמִים וּלוֹתָחוּ בְּאַש בְּפֶסֶח, חַלְיָן לֹט מִתְּהָם וּמִצּוֹת אֲפָה בְּקָזָן פֶּסֶח, טָאָתָה אַדְמָתָ מַפְּ
וּנְפָגָבָרָד בְּפֶסֶח, וּאָמְרָתָם זֶבֶח פֶּסֶח. יְהָרָאשׁ כָּל אָזְנִי מִחְצָת בְּלִיל שְׁמֹוֹר פֶּסֶח, בְּפִיר, עַל בְּנֵוּ בְּכָוֵר פָּשָׂחָת בְּדִם פֶּסֶח,
לְבָלְתִּי תַּת מְשִׁיחַת לְבָא בְּפֶטְחִי בְּפֶסֶח, וּאָמְרָתָם זֶבֶח פֶּסֶח. מִסְפָּרָת סְגָרָה בְּעַתּוֹתִי פֶּסֶח, נִשְׁמָדָה מַדִּין בְּצָלִיל שְׁעוּרִי
עַמְּרָפֶסֶח, שְׁוֹרָפִי מַשְׁמִינִי פָּאֵל וְלֹוד בְּיַקְדֵּס יְקָדֵס פֶּסֶח, וּאָמְרָתָם זֶבֶח פֶּסֶח. עַזְדָּע חַיּוֹם בְּנֵבָע לְעַמְּדוֹד עַד גַּעַת עַזְנָתִ פֶּסֶח, פָּמ
יַד בְּתַבָּחָה לְקַעַע צָוָל בְּפֶסֶח, צָפָה הַצְּפִיתִי עַרְזָד הַשְּׁלִיחָן בְּפֶסֶח, וּאָמְרָתָם זֶבֶח פֶּסֶח,
רָאֵשׁ מִבְּיָתָר רְשָׁע מִחְצָת בְּעַזְעִים חַמְשִׁים בְּפֶסֶח, שְׁתִּי אֶלְהָרְגָעָתִ בְּפֶסֶח, תְּעֻזָּו יְהָדָה וְתַרְוָם יְמִינָה בְּלִיל הַתְּקִדְשָׁה
חַג פֶּסֶח, וּאָמְרָתָם זֶבֶח פֶּסֶח.

כִּי לוֹ נָאָה, כִּי לוֹ יְאָה וּבְתָר מְלֹוכָה.
אֲדִיר בְּמַלְוָכָה, בְּחָור בְּחָלָכָה, גְּדוּקָיו יְאָמְרוּ לוֹ: לְךָ וְלָה, לְךָ כִּי לָה, לְךָ אָסָף לָה, לְךָ יְיָ הַפְּמַלְכָה, כִּי לוֹ נָאָה, כִּי לוֹ יְאָה וּבְתָר מְלֹוכָה.
דָּנוֹל בְּמַלְוָכָה, הַדָּוָר בְּחָלָכָה, וְתִיקְוָיו יְאָמְרוּ לוֹ: לְךָ וְלָה, לְךָ כִּי לָה, לְךָ אָסָף לָה, לְךָ יְיָ הַפְּמַלְכָה, כִּי לוֹ נָאָה, כִּי לוֹ יְאָה וּבְתָר מְלֹוכָה.
וּפְאַי בְּמַלְכָה, דָּסְנוֹן בְּנָאָלָה טְפָקְרָיו יְאָמְרוּ לוֹ: לְךָ וְלָה, לְךָ כִּי לָה, לְךָ אָסָף לָה, לְךָ יְיָ הַפְּמַלְכָה, כִּי לוֹ נָאָה, כִּי לוֹ יְאָה וּבְתָר מְלֹוכָה.
יְחִיד בְּמַלְוָכָה, כְּבִיר בְּחָלָכָה לְמוֹדְקָיו יְאָמְרוּ לוֹ: לְךָ וְלָה, לְךָ כִּי לָה, לְךָ אָסָף לָה, לְךָ יְיָ הַפְּמַלְכָה, כִּי לוֹ נָאָה, כִּי לוֹ יְאָה וּבְתָר מְלֹוכָה.
מוֹשֵׁל בְּמַלְוָכָה, נֹרָא בְּחָלָכָה סְקִיבָּיו יְאָמְרוּ לוֹ: לְךָ וְלָה, לְךָ כִּי לָה, לְךָ אָסָף לָה, לְךָ יְיָ הַפְּמַלְכָה, כִּי לוֹ נָאָה, כִּי לוֹ יְאָה וּבְתָר מְלֹוכָה.
עֲנוֹנוֹ בְּמַלְוָכָה, פָּזָחָה בְּחָלָכָה, צְהָנוֹקוֹ יְאָמְרוּ לוֹ: לְךָ וְלָה, לְךָ כִּי לָה, לְךָ אָסָף לָה, לְךָ יְיָ הַפְּמַלְכָה, כִּי לוֹ נָאָה, כִּי לוֹ יְאָה וּבְתָר מְלֹוכָה.
קְדוּשָׁ בְּמַלְוָכָה, רְחוּם בְּחָלָכָה שְׁגָנָנוֹיו יְאָמְרוּ לוֹ: לְךָ וְלָה, לְךָ כִּי לָה, לְךָ אָסָף לָה, לְךָ יְיָ הַפְּמַלְכָה, כִּי לוֹ נָאָה, כִּי לוֹ יְאָה וּבְתָר מְלֹוכָה.
תְּקִיף בְּמַלְוָכָה, תְּזִמְדָּקָה בְּחָלָכָה תְּמִיקָּיו יְאָמְרוּ לוֹ: לְךָ וְלָה, לְךָ כִּי לָה, לְךָ אָסָף לָה, לְךָ יְיָ הַפְּמַלְכָה, כִּי לוֹ נָאָה, כִּי לוֹ יְאָה וּבְתָר מְלֹוכָה.

אֲדִיר הוּא יְבָנָה בְּיַתָּו בְּקָרּוֹב. בְּמַהְרָה, בְּמַהְרָה, בְּיַמְינָו בְּקָרּוֹב. אֶל בְּנָה, בְּנָה בְּיַתָּה בְּקָרּוֹב.
בְּחָור הוּא, גָּדוֹל הוּא, דָּנוֹל הוּא יְבָנָה בְּיַתָּו בְּקָרּוֹב. בְּמַהְרָה, בְּמַהְרָה, בְּיַמְינָו בְּקָרּוֹב. אֶל בְּנָה, בְּנָה בְּיַתָּה בְּקָרּוֹב.
בְּיַתָּה בְּקָרּוֹב.

תְּדוֹר הָוָא, וַתֵּק הָוָא, וַפְאִי הָוָא, חֲסִיד הָוָא יַבְנֶה בֵּיתוֹ בָּקָרוֹב. בָּמְתֹרָה, בָּמְתֹרָה, בִּימְינֵנוּ בָּקָרוֹב. אֶל בְּנָה, אֶל
בְּנָה, בְּנָה בִּיתְךָ בָּקָרוֹב.
טָהֹר הָוָא, יְחִיד הָוָא, בְּבִיר הָוָא, לְמוֹד הָוָא, מֶלֶךְ הָוָא יַבְנֶה בֵּיתוֹ בָּקָרוֹב. בָּמְתֹרָה, בָּמְתֹרָה, בִּימְינֵנוּ בָּקָרוֹב.
אֶל בְּנָה, אֶל בְּנָה, בְּנָה בִּיתְךָ בָּקָרוֹב.
נוֹרָא הָוָא, סְגִיב הָוָא, עֹזֹז הָוָא, פֹּזֶה הָוָא, צְדִיק הָוָא יַבְנֶה בֵּיתוֹ בָּקָרוֹב. בָּמְתֹרָה, בָּמְתֹרָה, בִּימְינֵנוּ בָּקָרוֹב.
אֶל בְּנָה, אֶל בְּנָה, בְּנָה בִּיתְךָ בָּקָרוֹב.
קוֹדֹשׁ הָוָא, רְחוּם הָוָא, שְׂדֵי הָוָא, תְּקִיפָה הָוָא יַבְנֶה בֵּיתוֹ בָּקָרוֹב. בָּמְתֹרָה, בָּמְתֹרָה, בִּימְינֵנוּ בָּקָרוֹב. אֶל בְּנָה, אֶל
בְּנָה, בְּנָה בִּיתְךָ בָּקָרוֹב.

Echad mi yode'a? Echad ani yode'a: echad Eloheinu shebashamayim u've'aretz.

Who Knows One? I know one! One is our God in heaven and earth.

Shnayim mi yode'a? Shnayim ani yode'a: shnai luchot habrit, echad Eloheinu shebashamayim u've'aretz.

Who knows two? I know two! Two are the tablets of the covenant; One is our God in heaven and earth.

אחד מי יודע, אחד אני יודע. אחד אלהינו
שכשומים ובארץ:

Wer kennt eins? Ich kenne eins. Einzig ist
unser Gott im Himmel und auf Erden.

שנים מי יודע, שנים אני יודע. שני לוחות הברית.
אחד אלהינו שכשומים ובארץ:

Wer kennt zwei? Ich kenne zwei. Zwei sind die
Tafeln des Bundes. Eins ist unser Gott im
Himmel und auf Erden.

*Shloshah mi yode'a? Shloshah ani yode'a:
shloshah avot, shnai luchot habrit, echad
Eloheinu shebashamayim u'va'aretz.*

Who knows three? I know three! Three are the fathers of Israel; Two are the tablets of the covenant; One is our God in heaven and earth.

*Arba mi yode'a? Arba ani yode'a: arba imahot,
shloshah avot, shnai luchot habrit, echad
Eloheinu shebashamayim u'va'aretz.*

Who knows four? I know four! Four are the mothers of Israel; Three are the fathers of Israel; Two are the tablets of the covenant; One is our God in heaven and earth.

*Chamishah mi yode'a? Chamishah ani yode'a:
chamishah chumshei Torah, arba imahot,
shloshah avot, shnai luchot habrit, echad
Eloheinu shebashamayim u'va'aretz.*

Who knows five? I know five! Five are the books of the Torah; Four are the mothers of Israel; Three are the fathers of Israel; Two are the tablets of the covenant; One is our God in heaven and earth.

*Shishah mi yode'a? Shishah ani yode'a:
shishah sidrei mishnah, chamishah chumshei
Torah, arba imahot, shloshah avot, shnai
luchot habrit, echad Eloheinu shebashamayim
u'va'aretz.*

Who knows six? I know six! Six are the orders of the Mishnah; Five are the books of the Torah; Four are the mothers of Israel; Three are the fathers of Israel; Two are the tablets of the covenant; One is our God in heaven and earth.

*Shiv'ah mi yode'a? Shiv'ah ani yode'a: shiv'ah yimei
shabbata, shishah sidrei mishnah, chamishah
chumshei Torah, arba imahot, shloshah avot, shnai
luchot habrit, echad Eloheinu shebashamayim
u'va'aretz.*

שָׁלֶשׁ מֵ יֹדַע, שָׁלֶשׁ אֲנֵי יֹדַע. שָׁלֶשׁ אֶבֶת,
שְׁנִי לְחוֹת הַבְּרִית, אַחֲד אֱלֹהֵינוּ שְׁבָשָׁמִים וּבָאָרֶץ:

Wer kennt drei? Ich kenne drei. Drei sind die Väter. Zwei sind die Tafeln des Bundes. Eins ist unser Gott im Himmel und auf Erden.

אֶרֶבֶע מֵ יֹדַע, אֶרֶבֶע אֲנֵי יֹדַע. אֶרֶבֶע אֶמְהוֹת,
שָׁלֶשׁ אֶבֶת, שְׁנִי לְחוֹת הַבְּרִית, אַחֲד אֱלֹהֵינוּ
שְׁבָשָׁמִים וּבָאָרֶץ:

Wer kennt vier? Ich kenne vier. Vier sind die Mütter. Drei sind die Väter. Zwei sind die Tafeln des Bundes. Eins ist unser Gott im Himmel und auf Erden.

חַמִשָּׁה מֵ יֹדַע, חַמִשָּׁה אֲנֵי יֹדַע. חַמִשָּׁה חֻמְשִׁי
תּוֹרָה, אֶרֶבֶע אֶמְהוֹת, שָׁלֶשׁ אֶבֶת, שְׁנִי לְחוֹת
הַבְּרִית, אַחֲד אֱלֹהֵינוּ שְׁבָשָׁמִים וּבָאָרֶץ:

Wer kennt fünf? Ich kenne fünf. Fünf sind die Bücher der Tora. Vier sind die Mütter. Drei sind die Väter. Zwei sind die Tafeln des Bundes. Eins ist unser Gott im Himmel und auf Erden.

שָׁשָׁה מֵ יֹדַע, שָׁשָׁה אֲנֵי יֹדַע. שָׁשָׁה סְדֵרִי מִשְׁנָה,
חַמִשָּׁה חֻמְשִׁי תּוֹרָה, אֶרֶבֶע אֶמְהוֹת, שָׁלֶשׁ
אֶבֶת, שְׁנִי לְחוֹת הַבְּרִית, אַחֲד אֱלֹהֵינוּ שְׁבָשָׁמִים
וּבָאָרֶץ:

וְשָׁבַעַתָּה מֵ יֹדַע, שָׁבַעַתָּה אֲנֵי יֹדַע. שָׁבַעַתָּה יְמִי
שְׁבַתְּאָ, שָׁשָׁה סְדֵרִי מִשְׁנָה, חַמִשָּׁה חֻמְשִׁי תּוֹרָה,
אֶרֶבֶע אֶמְהוֹת, שָׁלֶשׁ אֶבֶת, שְׁנִי לְחוֹת הַבְּרִית,
אַחֲד אֱלֹהֵינוּ שְׁבָשָׁמִים וּבָאָרֶץ:

Who knows seven? I know seven! Seven are the days of the week; Six are the orders of the Mishnah; Five are the books of the Torah; Four are the mothers of Israel; Three are the fathers of Israel; Two are the tablets of the covenant; One is our God in heaven and earth.

Shmonah mi yode'a? Shmonah ani yode'a: shmonah yimei milah, shiv'ah yimei shabbata, shishah sidrei mishnah, chamishah chumshei Torah, arba imahot, shlosah avot, shnailuchot habrit, echad Eloheinu shebashamayim u'va'aretz.

Who knows eight? I know eight! Eight are the days to circumcision; Seven are the days of the week; Six are the orders of the Mishnah; Five are the books of the Torah; Four are the mothers of Israel; Three are the fathers of Israel; Two are the tablets of the covenant; One is our God in heaven and earth.

Tishah mi yode'a? Tishah ani yode'a: tishah yarchai laidah, shmonah yimei milah, shiv'ah yimei shabbata, shishah sidrei mishnah, chamishah chumshei Torah, arba imahot, shlosah avot, shnai luchot habrit, echad Eloheinu shebashamayim u'va'aretz.

Who knows nine? I know nine! Nine are the months to childbirth; Eight are the days to circumcision; Seven are the days of the week; Six are the orders of the Mishnah; Five are the books of the Torah; Four are the mothers of Israel; Three are the fathers of Israel; Two are the tablets of the covenant; One is our God in heaven and earth.

Wer kennt sieben? Ich kenne sieben. Sieben sind die Wochentage. Sechs sind die Ordnungen der Mischna. Fünf sind die Bücher der Tora. Vier sind die Mütter. Drei sind die Väter. Zwei sind die Tafeln des Bundes. Eins ist unser Gott im Himmel und auf Erden.

שְׁמֹנֶה מֵי יָדָע, שְׁמֹנֶה אֲנֵי יָדָע. שְׁמֹנֶה יָמִי מִילָּה, שְׁבַעָה יָמִי שְׁבַתָּא, שְׁשָׁה סְדָרִי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חֻמְשִׁי תּוֹרָה, אַרְבָּע אַמְּהוֹת, שְׁלִשָּׁה אֲבוֹת, שְׁנִי לְחֹות הַבְּرִית, אֶחָד אֱלֹהִינוּ שְׁבָשָׁמִים וּבָאָרֶץ:

Wer kennt acht? Ich kenne acht. Acht sind die Tage für die Beschneidung. Sieben sind die Wochentage. Sechs sind die Ordnungen der Mischna. Fünf sind die Bücher der Tora. Vier sind die Mütter. Drei sind die Väter. Zwei sind die Tafeln des Bundes. Eins ist unser Gott im Himmel und auf Erden.

תְּשִׁעָה מֵי יָדָע, תְּשִׁعָה אֲנֵי יָדָע. תְּשִׁיעָה יְרִחָה לְדָה, שְׁמֹנֶה יָמִי מִילָּה, שְׁבַעָה יָמִי שְׁבַתָּא, שְׁשָׁה סְדָרִי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חֻמְשִׁי תּוֹרָה, אַרְבָּע אַמְּהוֹת, שְׁלִשָּׁה אֲבוֹת, שְׁנִי לְחֹות הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהִינוּ שְׁבָשָׁמִים וּבָאָרֶץ:

Wer kennt neun? Ich kenne neun. Neun sind die Monate der Geburt. Acht sind die Tage für die Beschneidung. Sieben sind die Wochentage. Sechs sind die Ordnungen der Mischna. Fünf sind die Bücher der Tora. Vier sind die Mütter. Drei sind die Väter. Zwei sind die Tafeln des Bundes. Eins ist unser Gott im Himmel und auf Erden.

Asarah mi yode'a? Asarah ani yode'a: asarah dibraiya, tishah yarchai laidah, shmonah yimei milah, shiv'ah yimei shabbata, shishah sidrei mishnah, chamishah chumshei Torah, arba imahot, shloshah avot, shnai luchot habrit, echad Eloheinu shebashamayim u've'aretz.

Who knows ten? I know ten! Ten are the commandments; Nine are the months to childbirth; Eight are the days to circumcision; Seven are the days of the week; Six are the orders of the Mishnah; Five are the books of the Torah; Four are the mothers of Israel; Three are the fathers of Israel; Two are the tablets of the covenant; One is our God in heaven and earth.

Echad asar mi yode'a? Echad asar ani yode'a: echad asar kochvaya, asarah dibraiya, tishah yarchai laidah, shmonah yimei milah, shiv'ah yimei shabbata, shishah sidrei mishnah, chamishah chumshei Torah, arba imahot, shloshah avot, shnai luchot habrit, echad Eloheinu shebashamayim u've'aretz.

Who knows eleven? I know eleven! Eleven are the stars in Joseph's dream; Ten are the commandments; Nine are the months to childbirth; Eight are the days to circumcision; Seven are the days of the week; Six are the orders of the Mishnah; Five are the books of the Torah; Four are the mothers of Israel; Three are the fathers of Israel; Two are the tablets of the covenant; One is our God in heaven and earth.

Shnaim asar mi yode'a? Shnaim asar ani yode'a: shnaim asar shivtaiya, echad asar kochvaya, asarah dibraiya, tishah yarchai laidah, shmonah yimei milah, shiv'ah yimei shabbata, shishah sidrei mishnah, chamishah chumshei Torah, arba imahot, shloshah avot, shnai luchot habrit, echad Eloheinu shebashamayim u've'aretz.

עשרה מי יודע, עשרה אני יודע. עשרה דבריא,
תשעה ירחי לדה, שמונה ימי מילה, שבעה ימי
שבתא, ששה סדרי משנה, חמישה חומשי תורה,
ארבע אמהות, שלשה אבות, שני לוחות הברית,
אחד אלחינו שבשימים ובארץ:

Wer kennt zehn? Ich kenne zehn. Zehn sind die Gebote. Neun sind die Monate bis zur Geburt. Acht sind die Tage bis zur Beschneidung. Sieben sind die Wochentage. Sechs sind die Ordnungen der Mischna. Fünf sind die Bücher der Tora. Vier sind die Mütter. Drei sind die Väter. Zwei sind die Tafeln des Bundes. Eins ist unser Gott im Himmel und auf Erden.

אחד עשר מי יודע, אחד עשר אני יודע. אחד
עשר כוכביה, עשרה דבריא, תשעה ירחי לדה,
שמונה ימי מילה, שבעה ימי שבתא, ששה סדרי
משנה, חמישה חומשי תורה, ארבע אמהות,
שלשה אבות, שני לוחות הברית, אחד אלחינו
שבשימים ובארץ:

Wer kennt elf? Ich kenne elf. Elf sind die Sterne [in Josephs Traum]. Zehn sind die Gebote. Neun sind die Monate bis zur Geburt. Acht sind die Tage bis zur Beschneidung. Sieben sind die Wochentage. Sechs sind die Ordnungen der Mischna. Fünf sind die Bücher der Tora. Vier sind die Mütter. Drei sind die Väter. Zwei sind die Tafeln des Bundes. Eins ist unser Gott im Himmel und auf Erden.

שנים עשר מי יודע, שנים עשר אני יודע. שנים
עשר שבתא, אחד עשר כוכביה, עשרה דבריא,
תשעה ירחי לדה, שמונה ימי מילה, שבעה ימי
שבתא, ששה סדרי משנה, חמישה חומשי תורה,
ארבע אמהות, שלשה אבות, שני לוחות הברית,
אחד אלחינו שבשימים ובארץ:

Who knows twelve? I know twelve! Twelve are the tribes of Israel; Eleven are the stars in Joseph's dream; Ten are the commandments; Nine are the months to childbirth; Eight are the days to circumcision; Seven are the days of the week; Six are the orders of the Mishnah; Five are the books of the Torah; Four are the mothers of Israel; Three are the fathers of Israel; Two are the tablets of the covenant; One is our God in heaven and earth.

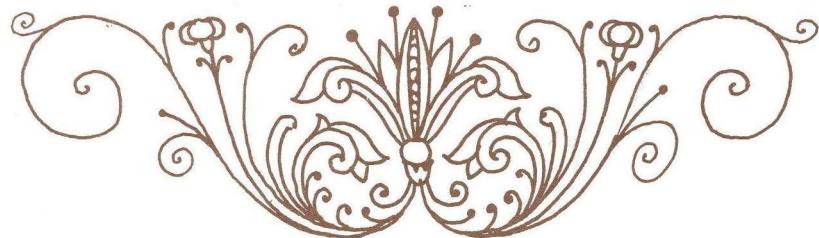
Shloshah asar mi yode'a? Shloshah asar ani yode'a: shloshah asar midaiya, shnaim asar shivtaiya, echad asar kochvaya, asarah dibraiya, tishah yarchai laidah, shmonah yimei milah, shiv'ah yimei shabbata, shishah sidrei mishnah, chamishah chumshei Torah, arba imahot, shloshah avot, shnai luchot habrit, echad Eloheinu shebashamayim u'va'aretz.

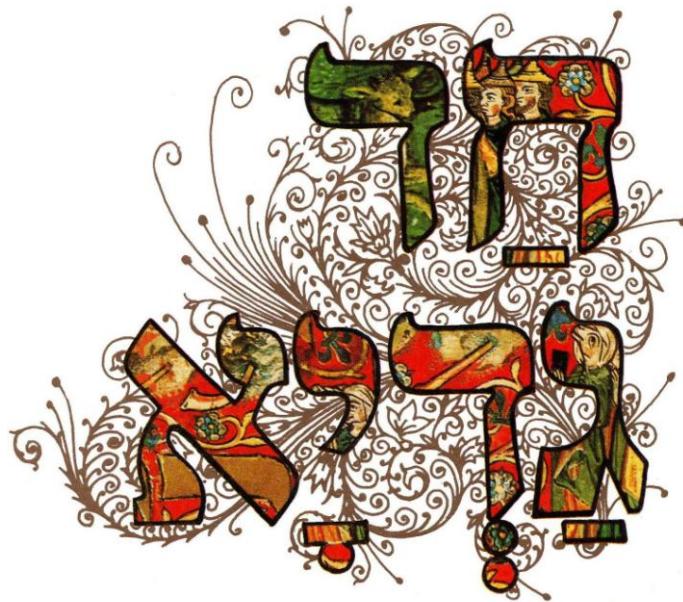
Who knows thirteen? I know thirteen! Thirteen are the attributes of God; Twelve are the tribes of Israel; Eleven are the stars in Joseph's dream; Ten are the commandments; Nine are the months to childbirth; Eight are the days to circumcision; Seven are the days of the week; Six are the orders of the Mishnah; Five are the books of the Torah; Four are the mothers of Israel; Three are the fathers of Israel; Two are the tablets of the covenant; One is our God in heaven and earth.

Wer kennt zwölf? Ich kenne zwölf. Zwölf sind die Stämme.Israels. Elf sind die Sterne (in Josephs Traum) Zehn sind die Gebote. Neun sind die Monate bis zur Geburt. Acht sind die Tage bis zur Beschneidung. Sieben sind die Wochentage. Sechs sind die Ordnungen der Mischna. Fünf sind die Bücher der Tora. Vier sind die Mütter. Drei sind die Väter. Zwei sind die Tafeln des Bundes. Eins ist unser Gott im Himmel und auf Erden.

שָׁלֶשׁ עָשֵׂר מֵי יְדֻעַ, שָׁלֶשׁ עָשֵׂר אֲנִי יְדֻעַ.
שָׁלֶשׁ עָשֵׂר מִקְדִּים. שְׁנַיִם עָשֵׂר שְׁבָטִים, אַחַד
עָשֵׂר כּוֹכְבִּים, עָשָׂר דָּבְרִים, תְּשׁׁׁעָה יְרֵחִי לְדָה,
שְׁמֹנוֹתָה יְמִילָה, שְׁבָעָה יְמִי שְׁבָטָא, שְׁשָׁה סְדָרִי
מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חֻמְשִׁי תּוֹרָה, אַרְבָּע אַמְּחוֹת,
שָׁלֶשׁ אָבוֹת, שְׁנַיִם לְחֹות הַבָּرִית, אַחַד אַלְגָּינָה
שְׁבָשִׁים וּבָאָרִץ:

Wer kennt dreizehn? Ich kenne dreizehn. Dreizehn sind die Eigenschaften Gottes. Zwölf sind die Stämme.Israels. Elf sind die Sterne. Zehn sind die Gebote. Neun sind die Monate bis zur Geburt. Acht sind die Tage bis zur Beschneidung. Sieben sind die Wochentage. Sechs sind die Ordnungen der Mischna. Fünf sind die Bücher der Tora. Vier sind die Mütter. Drei sind die Väter. Zwei sind die Tafeln des Bundes. Eins ist unser Gott im Himmel und auf Erden.

Chad gadya, chad gadya.

חַד גָּדִיא, חַד גָּדִיא

One little goat, one little goat.

Ein Lämmchen, ein Lämmchen

D'zabin aba bitrei zuzei, chad gadya, chad gadya.

הַזְבֵּין אֲבָא בְּתֵרֵי זֹוִי, חַד גָּדִיא, חַד גָּדִיא.

That Father bought for two zuzim, One little goat, one little goat.

Es kaufte mein Vater für zwei Gulden, ein Lämmchen, ein Lämmchen.

V'ata shunra v'achlah l'gadya, d'zabin aba bitrei zuzei, chad gadya, chad gadya.

וְאַתָּה שְׁנָרָא וְאֶכְלָה לְגָדִיא, הַזְבֵּין אֲבָא בְּתֵרֵי

Then came a cat and ate the goat, That Father bought for two zuzim, One little goat, one little goat.

זֹוִי, חַד גָּדִיא, חַד גָּדִיא.

Dann kam eine Katze und ass das Lämmchen, dass der Vater für zwei Gulden kaufte, ein Lämmchen, ein Lämmchen.

V'ata chalba v'nashach l'shunrah, d'achlah l'gadya, d'zabin aba bitrei zuzei, chad gadya, chad gadya.

וְאַתָּה כָּלְבָא וְגַשֵּׁךְ לְשָׁנָרָא, דְּאֶכְלָה לְגָדִיא, הַזְבֵּין

Then came a dog and bit the cat, that ate the goat, That Father bought for two zuzim, One little goat, one little goat.

אֲבָא בְּתֵרֵי זֹוִי, חַד גָּדִיא, חַד גָּדִיא.

Dann kam ein Hund und biss die Katze, die das Lämmchen ass, dass der Vater für zwei Gulden kaufte, ein Lämmchen, ein Lämmchen.

V'ata chutra v'hika l'chalba, d'nashach l'shunrah, d'achlah l'gadya, d'zabin aba bitrei zuzei, chad gadya, chad gadya.

וְאַתָּה חֹטֶרֶא וְהַפְּה לְכָלְבָא, דְּגַשֵּׁךְ לְשָׁנָרָא,
דְּאֶכְלָה לְגָדִיא, הַזְבֵּין אֲבָא בְּתֵרֵי זֹוִי, חַד גָּדִיא,
חַד גָּדִיא.

Then came a stick and beat the dog, that bit the cat, that ate the goat, That Father bought for two zuzim, One little goat, one little goat.

Dann kam ein Stock und schlug den Hund, der die Katze biss, die das Lämmchen ass, dass der Vater für zwei Gulden kaufte, ein Lämmchen, ein Lämmchen.

*V'ata nura v'saraf l'chutra, d'hikah l'chalba,
d'nashach l'shunrah, d'achlah l'gadya, d'zabin
aba bitrei zuzei, chad gadya, chad gadya.*

Then came fire and burnt the stick, that beat the dog, that bit the cat, that ate the goat, That Father bought for two zuzim, One little goat, one little goat.

וְאַתָּה נֹרֶא וִשְׁרָף לְחוֹטְרָא, דַהֲפָה לְכַלְבָּא, דַנְשָׁךְ
לְשָׁגְנָרָא, דְאַכְלָה לְנְדִיאָ, דַזְבֵּין אָבָא בְתַרִי זְוִי, חַד
נְדִיאָ, חַד נְדִיאָ.

Dann kam ein Feuer und verbrannte den Stock, der den Hund schlug, der die Katze biss, die das Lämmchen ass, dass der Vater für zwei Gulden kaufte, ein Lämmchen, ein Lämmchen.

*V'ata maya v'chava l'nura, d'saraf l'chutra, d'hikah l'chalba, d'nashach l'shunrah, d'achlah l'gadya,
d'zabin aba bitrei zuzei, chad gadya, chad gadya.*

Then came water and quenched the fire, that burnt the stick, that beat the dog, that bit the cat, that ate the goat, That Father bought for two zuzim, One little goat, one little goat.

Dann kam Wasser und löschte das Feuer, das den Stock verbrannte, der den Hund schlug, der die Katze biss, die das Lämmchen ass, dass der Vater für zwei Gulden kaufte, ein Lämmchen, ein Lämmchen.

*V'ata tora v'shatah l'maya, d'chava l'nura,
d'saraf l'chutra, d'hikah l'chalba, d'nashach
l'shunrah, d'achlah l'gadya, d'zabin aba bitrei
zuzei, chad gadya, chad gadya.*

Then came the ox and drank the water, that quenched the fire, that burnt the stick, that beat the dog, that bit the cat, that ate the goat, That Father bought for two zuzim, One little goat, one little goat.

וְאַתָּה תֹּרָא וִשְׁתָה לְמַיָּא, רַכְבָּה לְנֹרֶא, דִשְׁרָף
לְחוֹטְרָא, דַהֲפָה לְכַלְבָּא, דַנְשָׁךְ לְשָׁגְנָרָא, דְאַכְלָה
לְנְדִיאָ, דַזְבֵּין אָבָא בְתַרִי זְוִי, חַד נְדִיאָ, חַד נְדִיאָ.

Dann kam der Ochse und trank das Wasser, das das Feuer löschte, das den Stock verbrannte, der den Hund schlug, der die Katze biss, die das Lämmchen ass, dass der Vater für zwei Gulden kaufte, ein Lämmchen, ein Lämmchen.

*V'ata hashocheit v'shachat l'tora, d'shata
l'maya, d'chava l'nura, d'saraf l'chutra,
d'hikah l'chalba, d'nashach l'shunrah, d'achlah
l'gadya, d'zabin aba bitrei zuzei, chad gadya,
chad gadya.*

Then came the butcher and slaughtered the ox, that drank the water, that quenched the fire, that burnt the stick, that beat the dog, that bit the cat, that ate the goat, That Father bought for two zuzim, One little goat, one little goat.

וְאַתָּה הַשׁוֹחֵט וִשְׁתַת לְתוֹרָא, דִשְׁתָה לְמַיָּא, רַכְבָּה
לְנֹרֶא, דִשְׁרָף לְחוֹטְרָא, דַהֲפָה לְכַלְבָּא, דַנְשָׁךְ
לְשָׁגְנָרָא, דְאַכְלָה לְנְדִיאָ, דַזְבֵּין אָבָא בְתַרִי זְוִי, חַד
נְדִיאָ, חַד נְדִיאָ.

Dann kam der Metzger und schlachtete den Ochsen, der das Wasser trank, der das Feuer löschte, der den Stock verbrannte, der den Hund schlug, der die Katze biss, die das Lämmchen ass, dass der Vater für zwei Gulden kaufte, ein Lämmchen, ein Lämmchen.

V'ata malach hamavet v'shachat l'shocheit, d'shachat l'tora, d'shata l'maya, d'chava l'nura, d'saraf l'chutra, d'hikah l'chalba, d'nashach l'shunrah, d'achlah l'gadya, d'zabin aba bitrei zuzei, chad gadya, chad gadya.

Then came the Angel of Death and killed the butcher, that slaughtered the ox, that drank the water, that quenched the fire, that burnt the stick, that beat the dog, that bit the cat, that ate the goat, That Father bought for two zuzim, One little goat, one little goat.

V'ata Hakodesh Baruch Hu v'shachat l'malach hamavet, d'shachat l'shocheit, d'shachat l'tora, d'shata l'maya, d'chava l'nura, d'saraf l'chutra, d'hikah l'chalba, d'nashach l'shunrah, d'achlah l'gadya, d'zabin aba bitrei zuzei, chad gadya, chad gadya.

Then came the Holy One, Blessed be He and slew the the Angel of Death, that killed the butcher, that slaughtered the ox, that drank the water, that quenched the fire, that burnt the stick, that beat the dog, that bit the cat, that ate the goat, That Father bought for two zuzim, One little goat, one little goat.

וְאַתָּה מֶלֶךְ הַמֹּות וְשַׁחַט לְשׁוֹחֵט, דְּשַׁחַט לְתוֹרָא,
דְּשַׁחַט לְמִיאָ דְּכַבָּה לְנוֹרָא, דְּשַׁרְפָּה לְחוֹטְרָא, דְּהַבָּה
לְכַלְבָּא, דְּנַשְׁךָ לְשִׁוְנְרָא, דְּאַכְלָה לְגִדְיָא, דְּזָבִין אֲבָא
בְּתָרִי זָוִי, חַד גִּדְיָא, חַד גִּדְיָא.

Dann kam der Engel des Todes und tötete den Metzger, der den Ochsen schlachtete, der das Wasser trank, der das Feuer löschte, der den Stock verbrannte, der den Hund schlug, der die Katze biss, die das Lämmchen ass, dass der Vater für zwei Gulden kaufte, ein Lämmchen, ein Lämmchen.

וְאַתָּה קָדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וְשַׁחַט לְמֶלֶךְ הַמֹּות,
דְּשַׁחַט לְשׁוֹחֵט, דְּשַׁחַט לְתוֹרָא, דְּשַׁחַט לְמִיאָ
דְּכַבָּה לְנוֹרָא, דְּשַׁרְפָּה לְחוֹטְרָא, דְּהַבָּה לְכַלְבָּא,
דְּנַשְׁךָ לְשִׁוְנְרָא, דְּאַכְלָה לְגִדְיָא, דְּזָבִין אֲבָא בְּתָרִי
זָוִי, חַד גִּדְיָא, חַד גִּדְיָא.

Dann kam der Heilige, gesegnet sei er und tötete den Engel des Todes, der den Metzger tötete, der den Ochsen schlachtete, der das Wasser trank, der das Feuer löschte, der den Stock verbrannte, der den Hund schlug, der die Katze biss, die das Lämmlein ass, dass der Vater für zwei Gulden kaufte, ein Lämmchen, ein Lämmchen.

